

DOCUMENT RESUME

ED 176 573

FL 010 644

TITLE Albanian: Basic Course. Volume VI, Lessons 55-62.
 INSTITUTION Defense Language Inst., Monterey, Calif.
 PUB DATE Jan 65
 NOTE 267p.; For related documents, see FL 010 626-628, FL010 634 and FL 010 637-648; Tapes accompany the text
 AVAILABLE FROM Defense Language Institute, Foreign Language Center, Nonresident Instruction Division, Presidio of Monterey, California 93940
 LANGUAGE Albanian; English
 EDRS PRICE MF01/PC11 Plus Postage.
 DESCRIPTORS Adult Education; *Albanian; *Audiolingual Methods; Classroom Materials; *Grammar; *Instructional Materials; *Language Instruction; Postsecondary Education; *Second Language Learning; Speech Communication; Uncommonly Taught Languages; Vocabulary
 IDENTIFIERS *Dialogs (Language Learning)

ABSTRACT

This sixth of ten volumes of audiolingual classroom instruction in Albanian for adult students treats Albanian grammar, syntax, and usage in a series of exercises consisting of grammar perception drills, grammar analysis, readings, question-and-answer exercises, and dialogues illustrating specific grammatical features. A vocabulary list is attached to each exercise. (JE)

 * Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
 * from the original document. *

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

ALBANIAN

BASIC COURSE

VOLUME VI LESSONS 55-62

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

DLIFLC

Robert P. Schoffman

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES
INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH
EDUCATION & WELFARE
NATIONAL INSTITUTE OF
EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

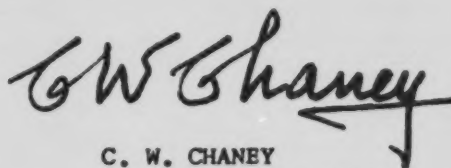
DEPARTMENT ₂ OF DEFENSE

ED176573

FL010644

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

This pamphlet is for use by the faculty, staff and students of the Defense Language Institute solely for official purposes. It is NOT for general distribution. It may NOT be released to other persons, quoted or extracted for publication, or otherwise copied or distributed without specific permission in each instance from the Director, Defense Language Institute.

A handwritten signature in black ink, reading "C W Chaney". The signature is written in a cursive style with a large, stylized "C" and "W" at the beginning, followed by "Chaney".

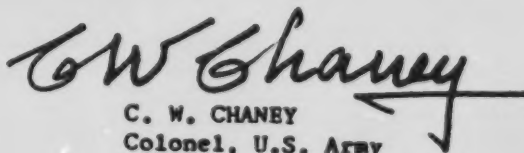
C. W. CHANEY
Colonel, U. S. Army
Director

PREFACE

The Albanian Course, consisting of 110 lessons in 12 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series. The material was developed at the Defense Language Institute and approved for publication by the Institute's Curriculum Development Board.

The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in comprehension and speaking and Level 3 proficiency in reading and writing Albanian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs employing the audio-lingual methodology. Tapes accompany the texts.

All inquiries concerning these materials, including requests for authorization to reproduce, will be addressed to the Director, Defense Language Institute, U. S. Naval Station, Anacostia Annex, Washington, D. C. 20390.

C. W. CHANEY
Colonel, U.S. Army
Director

Table of Contents

	<u>Page</u>
FIFTY-FIFTH LESSON	
Grammar Perception Drill	2
Dialogue Number 55: "Dy shokë dalin për gjah"	8
Main Features:	
Possessive pronouns with the object owned in the masculine.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 55	11
Grammar Analysis:	13
Possessive pronouns in contrast with possessive adjectives.	
Grammar Drill	18
Reading Text and Questions	25
Homework	29
Vocabulary	30
FIFTY-SIXTH LESSON	
Grammar Perception Drill	33
Dialogue Number 56: "Emisionet e radios në gjuhën shqipe"	39
Main Features:	
Possessive pronouns with object owned in feminine. Adjectives ending in -shëm.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 56	42
Grammar Analysis:	44
Possessive pronouns, part II.	
Adjectives ending in -shëm.	
Grammar Drill	49
Reading Text and Questions	56
Homework	59
Vocabulary	60
FIFTY-SEVENTH LESSON	
Grammar Perception Drill	62
Dialogue Number 57: "Besë e burrëni"	66
Main Features:	
Verbal adjectives in contrast with the infinitive. Verbal nouns in contrast with verbal adjectives and the infinitive.	

	<u>Page</u>
Idiomatic Translation of Dialogue No. 57	68
Grammar Analysis:	69
Verbal adjectives and verbal nouns.	
Grammar Drill	72
Reading Text and Questions	78
Homework	82
Vocabulary	83
Cultural Note: "Besa"	86

FIFTY-EIGHTH LESSON

Grammar Perception Drill	88
Dialogue Number 58: "Në plazhën e Durrsit"	95
Main Features:	
The pronouns "vete-vetja" and "vetë."	
The optative as conditional. The	
simple past as conditional.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 58	98
Grammar Analysis:	100
The pronouns vete-vetja and vetë.	
The optative and the simple past	
used as conditional.	
Grammar Drill	103
Reading Text and Questions	110
Homework	113
Vocabulary	114

FIFTY-NINTH LESSON

Grammar Perception Drill	118
Dialogue Number 59: "Berberi i vogël"	128
Main Features:	
The possessive adjectives preced-	
ing nouns of family relationship.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 59	131
Grammar Analysis:	133
Possessive adjectives preceding nouns	
denoting family relationship.	
Grammar Drill	135
Reading Text and Questions	142
Homework	145
Vocabulary	146

	<u>Page</u>
SIXTIETH LESSON	
Grammar Perception Drill	149
Dialogue Number 60: "Në restaurant"	159
Main Features:	
Quasi-compounds indefinite versus definite. Use of the conjunction si....si.... Imperative of the passives.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 60	162
Grammar Analysis:	
Quasi-compounds	164
Grammar Drill	166
Reading Text and Questions	180
Homework	183
Vocabulary	184

SIXTY-FIRST LESSON

Grammar Perception Drill	187
Dialogue Number 61: "Banesat në Shqipni"	196
Main Features:	
3rd Person of the passives (with transitive type verbs). Demonstrative adjectives and pronouns.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 61	199
Grammar Analysis:	201
Demonstrative adjectives.	
Demonstrative pronouns.	
Grammar Drill	204
Reading Text and Questions	217
Homework	221
Vocabulary	222

SIXTY-SECOND LESSON

Grammar Perception Drill	225
Dialogue Number 62: "Në polici"	233
Main Features:	
Prepositions governing the dative.	
Personal pronouns and relative pronouns.	

	<u>Page</u>
Idiomatic Translation of Dialogue No. 62	236
Grammar Analysis:	238
Declension of the personal pronoun.	
Declension of the relative pronoun.	
Grammar Drill	241
Reading Text and Questions	251
Homework	256
Vocabulary	257

Kujtime nga Korça - 1937

Katedralja e ré e
Mitropolis

Monumenti i Themistokli
Gërmënjit

PJESA E PARË

USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

LV
FIRST PART

Possessive pronouns:

1. A është i kuq libri yt?
Po, libri im është i kuq.
A është i blertë libri im?
Po, libri yt është i blertë.
A është i kaltërt libri i tij?
Po, libri i tij është i kaltërt.
A është i verdhë libri i saj?
Po, libri i saj është i verdhë.
A është i kuq libri ynë?
Po, libri ynë është i kuq.
A është i blertë libri juej?
Po, libri ynë është i blertë.
A është i verdhë libri i tyne?
Po, libri i tyne është i verdhë.
2.
 - a. A është imi i kuq dhe yti i blertë?
Po, imi është i blertë dhe yti është i kuq.
A është i tihi i kaltërt dhe i saji i verdhë?
Po, i tihi është i kuq dhe i saji i verdhë.
A është yni i kuq?
Po, yni është i kuq.
A është jueji i blertë?
Po, yni është i blertë.
A është i tyni i kaltërt?
Po, i tyni është i kaltërt.
 - b. I kujt është ky libër?
Ky libër është imi.

yti: I kujt është ky rryp?
Ai rryp është yti.

i tihi: I kujt është ky fjaluer?
Ai fjaluer është i tihi.

i saji: I kujt është ky sahat?
Ai sahat është i saji.

yni: I kujt është ky automobil?
Ai automobil është yni.

- jueji: I kujt është ky orár?
Ai orár është jueji.
- i tyni: I kujt është ai kopsht?
Ai kopsht është i tyni.
- c. Libri im është i kuq.
Edhe yti është i kuq.
- i tiuji: Libri i tij është i kaltërt.
Edhe i tiuji është i kaltërt
- i saji: Lapsi i saj është i verdhë.
Edhe i saji është i verdhë.
- imi: Sahati yt është i bukur.
Edhe imi është i bukur.
- yni: Oficeri ynë është i gjatë.
Edhe yni është i gjatë.
- jueji: Mësuesi ynë është shqiptár.
Edhe jueji është shqiptár.
- i tyni: Shoku i tyne është i sëmundë.
Edhe i tyni është i sëmundë.
- d. i tiuji: I kujt është lapsi që ka Hasani?
Lapsi që ka Hasani është i tiuji.
- i saji: I kujt është shkopi që ka gjyshja?
Shkopi që ka gjyshja është i saji.
- yti: I kujt është çelsi që kam unë?
Çelsi që keni ju është jueji.
- imi: I kujt është krahni që ke ti?
Krahni që kam unë është imi.
- yni: I kujt është peshqeshi që keni ju?
Peshqeshi që kemi na është yni.
- jueji: I kujt është lapsi që kam në xhep?
Lapsi që keni në xhep është jueji.
- i tyni: I kujt është automobili që kanë ata?
Automobili që kanë ata është i tyni.

- 3.
- a. A janë të kuq librat e mij dhe të blertë librat tuej?
 Po, librat e mij janë të blertë dhe librat e tû janë të kuq.
 A janë të kaltërt librat e tij?
 Po, librat e tij janë të kaltërt.
 A janë të verdhë librat e saj?
 Po, librat e saj janë të verdhë.
 A janë të kuq librat tonë?
 Po, librat tonë janë të kuq.
 A janë të blertë librat tuej?
 Po, librat tonë janë të blertë.
 A janë të verdhë librat e tyne?
 Po, librat e tyne janë të verdhë.
- b. A janë të kuq të mijt dhe të blertë tuejt?
 Po, tuejt janë të kuq dhe të mijt janë të blertë.
 A janë të tiyt të kaltërt dhe të saj të verdhë?
 Po, të tiyt janë të kaltërt dhe të saj të verdhë.
 A janë tonët të kuq?
 Po, tonët janë të kuq.
 A janë tuejt të blertë?
 Po, tonët janë të blertë.
 A janë tonët të kuq?
 Po, tuejt janë të kuq.
 A janë të tynet të verdhë?
 Po, të tynet janë të verdhë.
- c. të tiyt: Të kujt janë librat që ka Hasani?
 Librat që ka Hasani janë të tiyt.
- të saj: Të kujt janë librat që ka gjyshja?
 Librat që ka gjyshja janë të saj.
- të tujt: Të kujt janë librat që kam unë?
 Librat që keni ju janë të tuejt.
- të mijt: Të kujt janë librat që ke ti?
 Librat që kam unë janë të mijt.
- tonët: Të kujt janë librat që keni ju?
 Librat që kemi na janë tonët.

tuejt: Të kujt janë librat që kemi na?
Librat që keni ju janë tuejt.

të tynet: Të kujt janë librat që kanë ata?
Librat që kanë ata janë të tynet.

të tynet: Të kujt janë librat që kanë ato?
Librat që kanë ato janë të tynet.

d. të mijt: Të kujt janë librat e kuq?
Librat e kuq janë të mijt.

të tijt: Të kujt janë librat e kaltërt?
Librat e kaltërt janë të tijt.

të sajt: Të kujt janë librat e verdhë?
Librat e verdhë janë të sajt.

tonët: Të kujt janë librat e blertë?
Librat e blertë janë tonët.

tuejt: Të kujt janë librat e vjetër?
Librat e vjetër janë tuejt.

të tynet: Të kujt janë librat e rij?
Librat e rij janë të tynet.

4. Statements:

a. Librin tim e kam harrue në shtëpi.

Cilin libër ka harrue ai?

Ai ka harrue të tijin.

Cilin libër kemi harrue na?

Na kemi harrue tonin.

Cilin libër keni harrue ju?

Na kemi harrue tuejin.

Cilin libër kanë harrue ata?

Ata kanë harrue të tynin.

Cilin libër ke harrue ti?

Unë kam harrue tândin.

Cilin libër ka harrue ajo?

Ajo ka harrue të sajn.

b. Librat e mij i kam harrue në shtëpi.

Cilët libra ka harrue ai?

Ai ka harrue të tijt.

Cilët libra ka harrue ajo?
 Ajo ka harrue të saj.
 Cilët libra kemi harrue na?
 Na kemi harrue tonët.
 Cilët libra keni harrue ju?
 Na kemi harrue tuejt.
 Cilët libra kanë harrue ata?
 Ata kanë harrue të tynet.

5.

a. Mësuesit tim i pëlqejnë âmbëlsinat?

Cilit mësues i pëlqejnë âmbëlsinat?
 Ambëlsinat i pëlqejnë tandit.

(Bâne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet tue përdorë: të tijit, të sajit, tonit, tuejit, tynit.)

b. Mësuesvet të mij u pëlqejnë âmbëlsinat.

Cilëve mësues u pëlqejnë âmbëlsinat?
 Ambëlsinat u pëlqejnë tonëvet.

(Bâne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet tue përdorë: tuejvet, të tijvet, të sajvet, të mijvet, të tynevet.)

6.

a. Unë kam marrë letra prej shokut tim.

Prej cilit shok ka marrë letra ai?
 Ai ka marrë letra prej të tijit.
 Prej cilit shok ke marrë letra ti?
 Unë kam marrë letra prej timit.
 Prej cilit shok ka marrë letra ajo?
 Ajo ka marrë letra prej të sajit.
 Prej cilit shok kemi marrë letra na?
 Na kemi marrë letra prej tonit.
 Prej cilit shok keni marrë letra ju?
 Na kemi marrë letra prej tuejit.
 Prej cilit shok kanë marrë letra ata?
 Ata kanë marrë letra prej të tynit.

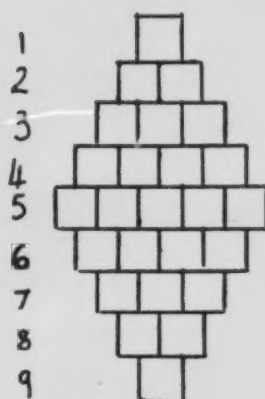
5. Unë kam marrë letra prej shokëvet të mij.

Prej cilëve shokë ka marrë letra ai?
Ai ka marrë letra prej të tijvet.
Prej cilëve shokë ka marrë letra ajo?
Ajo ka marrë letra prej të sajvet.
Prej cilëve shokë kemi marrë letra na?
Na kemi marrë letra prej tonëvet.
Prej cilëve shokë keni marrë letra ju?
Na kemi marrë letra prej tuejvet.
Prej cilëve shokë kanë marrë letra ata?
Ata kanë marrë letra prej të tynevet.
Prej cilëve shokë ke marrë letra ti?
Unë kam marrë letra prej të mijvet.

Dy shokë dalin për gjah

1. Si duket, edhe nesër do të jetë vrânët, kohë e përshtatshme me dalë për gjah.
2. Nuk thue keq. Ku thue të shkojmë?
3. Afër katundit Valias; njof shumë bujq që kanë ara përreth.
4. Më kanë thënë se atje s'ka veçse shkurta e lepura.
5. Je gabim; ato vende janë të famëshme për fëllanxa, turtuj e shapka.
6. Shapka! Shapkat rrijnë në pyll, jo ndër ara.
7. Si duket s'paske haber fare nga shapkat.
8. E gjete! Në të vërtetë, s'kam gjuejtë shapka kurr.
9. Eh po ashtu thuej; shapkat rrojnë ndër ligata.
10. A ke vendosë kur me u-nisë?
11. Ja sonte ja nesër, nja dy orë para se të gdhijë. Po ti, si thue?
12. Do t'ishte më mirë me u-nisë sonte, por s'kemi ku të flëjmë.
13. Mos u-ngut! Kam një çadër të vogël për dy vetë.
14. Mirë, mue më pëlqen me fjetë në çadër. Ç'të marrim me hangër?
15. Vë të zieme, bukë, djathë, ca gurabije e një matara me ujë.
16. A ke ruksak ti? Timin do t'a marri vllai me shkue në Dajt.
17. Po, kam. Mos harro të marrish fishekë mjaft.
18. Çfarë saçmesh duhen vallë për shapka, natyrisht për çiften time?
19. Saçme Nr. 6. A po e merr zagarin?
20. Po. Mbasi kam plaçka shumë a marrim një karrocë?

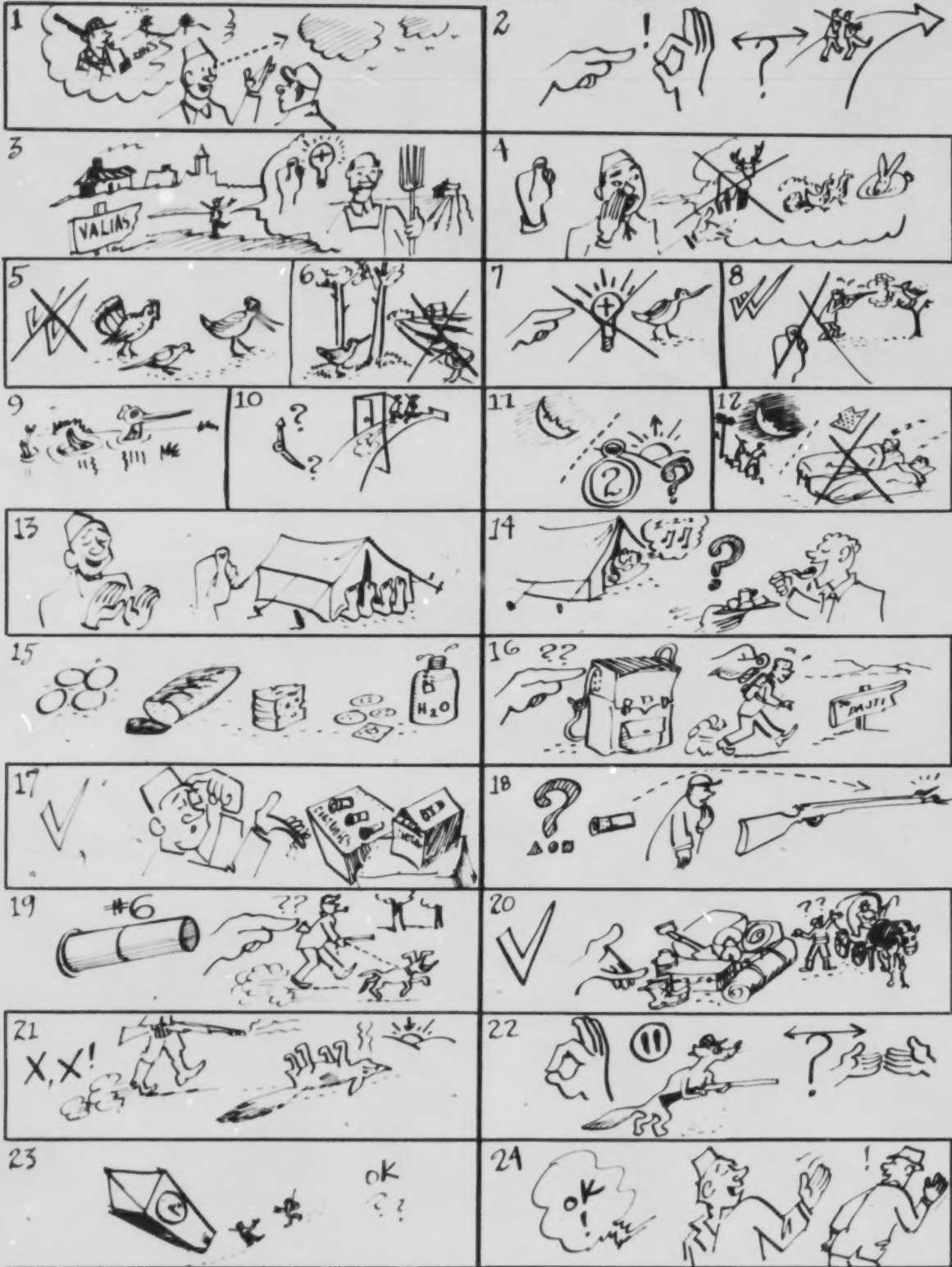
21. Jo, jo; shkojmë më kambë sepse rrugës mund të vrasim ndonji dhelpën afër mbramjes.
22. Mirë thue; dalin me gjuejtë edhe ato. Atëherë ku po takohemi?
23. Ke Sahati, n'orën 4.30. Dakord?
24. Dakord. Lamtumirë!

Çdo fjalë ka një shkronjë më shumë (1-5) ose më pak (5-9) se fjala që vijon, por shkronjat janë të njëjta; vetëm vendi i tyre mund të ndryshojë.

1. Shkronja e 24të e alfabetit shqip.
2. Metal.
3. Kështu quhet pijetorja anglisht.
4. Nga Arabija.
5. Ka shumë në Gjiun e Monterey-t.
6. Kështu quhen kutit kur janë të mëdhaja.
7. Këto janë tokë që punohen.
8. Sot do të bjerë shí; dje nuk ka ---shí.
9. Zanorja që shqiptohet mbasi t'a keni hapë gojën shumë.

LESSON 55

Two Friends go Hunting

1. The way it looks it's going to be cloudy tomorrow, suitable weather for hunting.
2. You are right. Where do you think we should go?
3. Near the Valias village; I know many farmers that have land around the village.
4. I have been informed that there is no other game there except quail and rabbit.
5. You are wrong, that area is famous for partridges, turtledoves and woodcocks.
6. Woodcocks! Woodcocks live in the woods, not on tilled lands.
7. Obviously you don't know anything about woodcocks.
8. You are right. Actually I have never gone hunting for woodcocks.
9. Why didn't you say so? Woodcocks live in marshes.
10. Have you decided when we should leave?
11. Either tonight or tomorrow, about two hours before dawn. What do you say?
12. It would be better to leave tonight, but we haven't got a place to sleep there.
13. Relax! I have a small tent for two people.
14. Fine, I like to sleep in a tent. What shall we bring to eat?
15. Boiled eggs, bread, cheese, a few cookies and a canteen with water.
16. Do you have a knapsack? My brother will take mine to go to Dajti.
17. Yes, I have. Don't forget to bring plenty of cartridges.
18. What kind of shells do I need for woodcocks in my shotgun?

19. Number 6 shells. Are you going to take the dog with you?
20. Yes. Since I have a lot of things shall we hire a carriage?
21. No, no! Let's walk because on our way we might find and kill a fox toward evening.
22. That's right. They too go hunting at that time. Then where shall we meet?
23. By the clock tower at 4:30. Agreed?
24. Agreed. Good-bye!

POSSESSIVE PRONOUNS

Possessive adjectives become possessive pronouns by taking the ending of the nouns they represent, just as the other adjectives become nouns (see Lesson 47 and 49). Examples:

Agimi: Libri im është i ri. (Poss. adjective)
Agim: My book is new.

Skënderi: Edhe imi është i ri. (Poss. pronoun)
Skënder: Mine too is new.

Agimi: Librit tim i mungon një faqe. (Poss. adj.)
Agim: One page is missing from my book.

Skënderi: Timit i mungojnë dy faqe. (Poss. pron.)
Skënder: From mine two pages are missing.

Agimi: Klasa jonë është e madhe. (Poss. adj.)
Agim: Our classroom is large.

Skënderi: Edhe jona është e madhe. (Poss. pron.)
Skënder: Ours too is large.

Here below is the declension of the possessives used as adjectives and as pronouns when the object owned is masculine. (See next lesson for the feminine.)

FIRST PERSON

a. One owner

Object owned in singular

<u>Possessive adjective</u>		<u>Possessive pronoun</u>	
Nom.	djali im		imi
Gen.	i, e, të djalit tim	i, e, të	timit
Dat.	djalit tim		timit
Acc.	djalin tim		timin
Abl.	prej djalit tim	prej	timit

FIRST PERSONObject owned in plural

	<u>Possessive adjective</u>	<u>Possessive pronoun</u>
Nom.	djelmt e mij	të mijt
Gen.	i, e, të djelmvet të mij	i, e, të të mijvet
Dat.	djelmvet të mij	të mijvet
Acc.	djelmt e mij	të mijt
Abl.	prej djelmvet të mij	prej të mijvet

b. More than one ownerObject owned in singular

Nom.	djali ynë	yni
Gen.	i, e, të djalit tonë	i, e, të tonit
Dat.	djalit tonë	tonit
Acc.	djalin tonë	tonin
Abl.	prej djalit tonë	prej tonit

Object owned in plural

Nom.	djelmt tonë	tonët
Gen.	i, e, të djelmvet tonë	i, e, të tonëvet
Dat.	djelmvet tonë	tonëvet
Acc.	djelmt tonë	tonët
Abl.	prej djelmvet tonë	prej tonëvet

SECOND PERSONa. One ownerObject owned in singular

Nom.	djali yt	yti
Gen.	i, e, të djalit tând	i, e, të tândit
Dat.	djalit tând	tândit
Acc.	djalin tând	tândin
Abl.	prej djalit tând	prej tândit

SECOND PERSON

LV

Object owned in plural

<u>Possessive adjective</u>		<u>Possessive pronoun</u>	
Nom.	djelmt e tú		të tút
Gen.	i, e, të djelmvet të tú	i, e, të	të tuvet
Dat.	djelmvet të tú		të tuvet
Acc.	djelmt e tú		të tút
Abl.	prej djelmvet të tú	prej	të tuvet

- b. More than one owner (or one owner in the polite form)

Object owned in singular

Nom.	djali juej		jueji
Gen.	i, e, të djalit tuej	i, e, të	tuejit
Dat.	djalit tuej		tuejit
Acc.	djalin tuej		tuejin
Abl.	prej djalit tuej	prej	tuejit

Object owned in plural

Nom.	djelmt tuej		tuejt
Gen.	i, e, të djelmvet tuej	i, e, të	tuejvet
Dat.	djelmvet tuej		tuejvet
Acc.	djelmt tuej		tuejt
Abl.	prej djelmvet tuej	prej	tuejvet

THIRD PERSON

- a. One owner in masculine

Object owned in singular

Nom.	djali i tij		i tiji
Gen.	i, e, të djalit të tij	i, e, të	të tijit
Dat.	djalit të tij		të tijit
Acc.	djalin e tij		të tijin
Abl.	prej djalit të tij	prej	të tijit

Object owned in plural

Nom.	djelmt e tij		të tijt
Gen.	i, e, të djelmvet të tij	i, e, të	të tijvet
Dat.	djelmvet të tij		të tijvet
Acc.	djelmt e tij		të tijt
Abl.	prej djelmvet të tij	prej	të tijvet

THIRD PERSONb. More than one owner in masculineObject owned in singular

	<u>Possessive adjective</u>	<u>Possessive pronoun</u>
Nom.	djali i tyne	i tyni
Gen.	i, e, të djalit të tyne	i, e, të të tynit
Dat.	djalit të tyne	të tynit
Acc.	djalin e tyne	të tynin
Abl.	prej djalit të tyne	prej të tynit

Object owned in plural

Nom.	djelmt e tyne	të tynet
Gen.	i, e, të djelmvet të tyne	i, e, të të tynevet
Dat.	djelmvet të tyne	të tynevet
Acc.	djelmt e tyne	të tynet
Abl.	prej djelmvet të tyne	prej të tynevet

c. One owner in feminineObject owned in singular

Nom.	djali i saj	i saji
Gen.	i, e, të djalit të saj	i, e, të të sajit
Dat.	djalit të saj	të sajit
Acc.	djalin e saj	të sajën
Abl.	prej djalit të saj	prej të sajit

Object owned in plural

Nom.	djelmt e saj	të sajt
Gen.	i, e, të djelmvet të saj	i, e, të të sajvet
Dat.	djelmvet të saj	të sajvet
Acc.	djelmt e saj	të sajt
Abl.	prej djelmvet të saj	prej të sajvet

d. More than one owner in feminine

Same as in masculine.

Remark: Possessive pronouns in Albanian are used sparingly; usually they are used in contrast, in pairs, with a possessive adjective in order to avoid its repetition (see examples on the first page of this Grammar Analysis).

PJESA E KATËRTË
USHTRIME GRAMATIKORE

LV
FOURTH PART
GRAMMAR DRILL

1.

a. imi - yti

A është vllai yt rrobaqepës?

Po, vllai im është rrobaqepës.

A është imi shofer?

Po, yti është shofer.

A është kjo çanta e vllait tënd?

Po, kjo është çanta e vllait tim.

A është tjetra e timit?

Po, tjetra është e tëndit.

A i bleve djalit tënd ca libra?

Po, i bleva ca libra djalit tim.

Po unë, a i bleva timit një palë rrobe?

Po, ti i bleve tëndit një palë rrobe.

A e more qenin tënd me vete?

Po, unë e mora me vete qenin tim.

Po unë, a e mora timin?

Jo, ti nuk e more tëndin.

A more letër prej ungjit tënd?

Po, mora letër prej ungjit tim.

Po unë, a mora letër prej timit?

Po, edhe ti more letër prej tëndit.

b. yni - jueji

A është mësuesi juej nga Korça?

Po, mësuesi ynë është nga Korça.

A është yni nga Durrsi?

Po, jueji është nga Durrsi.

A është franceze grueja e mësuesit tuej?

Po, grueja e mësuesit tonë është franceze.

Po grueja e tonit, a është shqiptare?

Po, grueja e tuejit është shqiptare.

c. të mijt - të tût

A shkojnë në shkollë përditë fëmijët e tû?
 Po, fëmijët e mij shkojnë në shkollë përditë.
 Po të mijt, a shkojnë përditë?
 Po, edhe të tût shkojnë përditë.

A është kjo shkolla e fëmijëve të tû?
 Po, kjo është shkolla e fëmijëve të mij.
 Po ajo e madhja, a është e të mijvet?
 Po, ajo e madhja është e të tuvet.

d. tonët - tuejt

A banojnë prindët tuej në Vlonë?
 Po, prindët tonë banojnë në Vlonë.
 A banojnë tonët në Gjinokastër?
 Po, tuejt banojnë në Gjinokastër.
 A është kjo shtëpi e prindëve tuej?
 Po, kjo shtëpi është e prindëve tonë.
 Po ajo, a është e të tonëve?
 Po, ajo është e tuejvet.

e. i tiji - i tyni

Cili qen është i bardhë: i tiji apor i tyni?
 I tiji është i bardhë; i tyni është i zi.
 Çfarë ngjyre ka i tiji dhe çfarë ngjyre ka i tyni?
 I tiji është i bardhë dhe i tyni është i zi.
 A është ky libër i djalit të tij apor i djalit të tyne?
 Ky libër është i djalit të tij, ai është i djalit të tyne.
 Cili është i të tijit dhe cili i të tynit?
 Ky është i të tijit dhe ai është i të tynit.

f. të tijt - të tynet

A janë këta zarfa të tijt apor të tynet?
 Këta zarfa janë të tijt; ata janë të tynet.
 Cilët janë të tijt dhe cilët janë të tynet?
 Këta këtu janë të tijt dhe ata aty janë të tynet.

A janë këta lapsa të djelmvet të tij apor të djelmvet të tyne?

Këta lapsa janë të djelmvet të tij; ata aty janë të djelmvet të tyne.

Cilët lapsa janë të të tijvet dhe cilët janë të të tynevet?

Këta janë të të tijvet dhe ata janë të të tynevet.

g. i veti - të vetët

A është ai kalë i veti?

Po, ai kalë është i veti.

Po ata qen, a janë të vetët?

Po, edhe ata qen janë të vetët.

h. i saji - të sajti

Rradhori yt është mbi tryezë. Ku është i saji?

Edhe i saji është mbi tryezë.

Këta janë lapsat e mij. Ku janë të sajti?

Të sajti janë mbi libër.

Ky është fjalori i djalit tim. Ku është fjalori i të sajti?

Fjalori i të sajti është në raft.

Këta janë librat e fëmijëve tonë. Ku janë librat e të sajvet?

Librat e të sajvet janë në dhomën tjetër.

2.

a. A gdhin në verë mën heret se në dimën?

Po, në verë gdhin mën heret se në dimën.

Kur gdhin mën heret: në verë a se në dimën?

Në verë gdhin mën heret se në dimën.

Çka ngjën në verë mën heret se në dimën?

Në verë gdhin mën heret se në dimën.

b. A keni gdhin i sëmundë ndonjiherë?

Po, kam gdhin i sëmundë disa herë.

Kush ka gdhin i sëmundë disa herë?

Unë kam gdhin i sëmundë disa herë.

Çka ju ka ngjën disa herë?

Unë kam gdhin i sëmundë disa herë.

A rrojnë prindët tuej?

Po, prindët e mij rrojnë.

Ku rrojnë prindët tuej?

Prindët e mij rrojnë në _____.

Me kë rrojnë?

Ata rrojnë vetëm.

A është e përshtatshme kjo dhomë për klasë?

Po, kjo dhomë është e përshtatshme për klasë.

Cila dhomë është e përshtatshme për klasë?

Kjo dhomë është e përshtatshme për klasë.

A janë të përshtatshme këto rrobe për dimën?

Po, këto rrobe janë të përshtatshme për dimën.

Cilat rrobe janë të përshtatshme për dimën?

Këto rrobe janë të përshtatshme për dimën.

Për ç'stinë janë të përshtatshme këto rrobe?

Këto rrobe janë të përshtatshme për dimën.

A ka qenë vrânët dje mbasdreke?

Po, dje mbasdreke ka qenë vrânët.

Kur ka qenë vrânët?

Dje mbasdreke ka qenë vrânët.

Qysh ka qenë koha dje mbasdreke?

Dje mbasdreke ka qenë vrânët.

A ju pëlqen me dalë për gjah?

Po, mue më pëlqen me dalë për gjah.

Kujt i pëlqen me dalë për gjah?

Mue më pëlqen me dalë për gjah.

Çka të pëlqen ty me bërë?

Mue më pëlqen me dalë për gjah.

A ka mjaft gjah në Shqipëri?

Po, në Shqipëri ka mjaft gjah.

Ku ka mjaft gjah?

Në Shqipëri ka mjaft gjah.

A ka një kuti, zakonisht, 50 fishekë?

Po, një kuti ka, zakonisht, 50 fishekë.

Sa fishekë ka, zakonisht, një kuti?

Një kuti ka, zakonisht, 50 fishekë.

A përdorin gjahtarët fishekë me saçme?

Po, gjahtarët përdorin fishekë me saçme.

Çfarë fishekësh përdorin gjahtarët?

Gjahtarët përdorin fishekë me saçme.

- Mësuesi: Zotni Berati nuk di asgjë mbi këtë punë.
 Nxënsi: Zotni Berati nuk ka haber nga kjo punë.
- Mësuesi: Ju nuk dini si punon motori i automobilit.
 Nxënsi: Ju nuk keni haber nga motori i automobilit.
- Mësuesi: Unë e di ja sa të holla mund të ketë baba në bankë.
 Nxënsi: Unë s'kam haber sa të holla mund të ketë baba në bankë.
- Mësuesi: Na nuk e dijmë fare sa mund të kushtojë ky sahat.
 Nxënsi: Na nuk kemi haber sa mund të kushtojë ky sahat.

A ka Tirana përreth kodra të blerta?

Po, Tirana ka përreth kodra të blerta.

Çka ka Tirana përreth?

Tirana ka përreth kodra të blerta.

Ku ka Tirana kodra të blerta?

Tirana ka përreth kodra të blerta.

A keni lule përreth shtëpis?

Po, unë kam lule përreth shtëpis.

Ku keni lule?

Unë kam lule përreth shtëpis.

Çka keni përreth shtëpis?

Unë kam lule përreth shtëpis.

A u pëlqen disa njerëzve me hangër mish të ziëm?

Po, disa njerëzve u pëlqen me hangër mish të ziëm.

Kujt i pëlqen me hangër mish të ziëm?

Disa njerëzve u pëlqen me hangër mish të ziëm.

Çka u pëlqen me hangër disa njerëzve?

Disa njerëzve u pëlqen me hangër mish të ziëm.

A hani shpesh patate të zieme?

Jo, unë nuk ha shpesh patate të zieme.

A zë një çifte dy fishekë?

Po, një çifte zë dy fishekë.

Sa fishekë zë një çifte?

Një çifte zë dy fishekë.

A keni lexue tash vonë ndonji libër të famëshëm?

Po, tash vonë kam lexue një libër të famëshëm.

Çfarë libri keni lexue tash vonë?

Tash vonë kam lexue një libër të famëshëm.

Kur keni lexue një libër të famëshëm?

Tash vonë kam lexue një libër të famëshëm.

Sa libra të famëshëm keni lexue tash vonë?

Tash vonë kam lexue një libër të famëshëm.

A është e famëshme ajo ndertesë?

Po, ajo ndertesë është e famëshme.

Cila ndërtesë është e famëshme?

Ajo ndërtesë është e famëshme.

A përdorni çadër kur bje shi?

Po, unë përdor çadër kur bje shi.

Kush përdor çadër kur bje shi?

Unë përdor çadër kur bje shi.

Çka përdorni ju kur bje shi?

Unë përdor çadër kur bje shi.

A përdorin çadër të gjithë njerzit kur bje shi?

Jo, të gjithë njerzit nuk përdorin çadër kur bje shi.

A keni fjetë ndonjiherë në çadër?

Po, unë kam fjetë disa herë në çadër.

Kush ka fjetë disa herë në çadër?

Unë kam fjetë disa herë në çadër.

Sa herë keni fjetë në çadër?

Unë kam fjetë disa herë në çadër.

A ka shumë pyje në Shqipëri?

Po, në Shqipëri ka shumë pyje.

Ku ka shumë pyje?

Në Shqipëri ka shumë pyje.

A është ajri më i pastër në pyje se në qytete?

Po, ajri është më i pastër në pyje se në qytete.

Ku është ajri më i pastër: në pyje apo në qytete?

Ajri është më i pastër në pyje se në qytete.

A ju pëlqen mishi i lepurit?
 Po, mue më pëlqen mishi i lepurit.
 Kujt i pëlqen mishi i lepurit?
 Mue më pëlqen mishi i lepurit?
 A ka lepura në Shqipëri?
 Po, në Shqipëri ka shumë lepura.
 A ngasin shpejt lepurat?
 Po, lepurat ngasin shpejt.

Kur keni vendosë me shkue në San Francisco?
 Unë kam vendosë me shkue në San Francisco
 nesër.
 Çka keni vendosë me bërë nesër?
 Kam vendosë me shkue në San Francisco.
 A vendosa të nisë me ja sonte ja nesër në mëngjes?
 Po, ti vendose të nisë me ja sonte ja nesër
 në mëngjes.
 Kush vendosi të nisë me ja sonte ja nesër në
 mëngjes?
 Ti vendose të nisë me ja sonte ja nesër në
 mëngjes.
 Çka vendosa të bërë ja sonte ja nesër në mëngjes?
 Ti vendose të nisë me ja sonte ja nesër në
 mëngjes.

A është mirë mos me u-ngutë kur hamë?
 Po, është mirë mos me u-ngutë kur hamë.
 Çka është mirë me bërë kur hamë?
 Asht mirë mos me u-ngutë kur hamë.
 Kur është mirë mos me u-ngutë?
 Asht mirë mos me u-ngutë kur hamë.
 A ngutëni ju kur flitni?
 Jo, unë nuk ngutem kur flas.
 Kush nuk ngutet kur flet?
 Unë nuk ngutem kur flas.
 Kur nuk ngutëni ju?
 Unë nuk ngutem kur flas.

A mbajmë zakonisht ujë në një matarë?
 Po, zakonisht mbajmë ujë në një matarë.
 Çka mbajmë zakonisht në një matarë?
 Zakonisht mbajmë ujë në një matarë.
 Ku mbajmë zakonisht ujë?
 Zakonisht mbajmë ujë në një matarë.
 Kush i përdor matarat?
 Ushtarët i përdorin matarat.

Ditët e vranta që patëm muejin që kaloi dhe që janë të përshtatshme për gjah na gëzuen shumë. Nji ndër ato ditë, së bashku me nji shok vendosëm me dalë me gjuejtë shpend e kafshë t'egra diku përreth. Pregatitëm ushqimin për të cilin kishim nevojë, si vë të zieme, bukë, djathë, gurabije dhe nga nji matara me ujë, pastruem çiftet dhe morëm fishekë me saçme për to, morëm nji çadër për të fjetë jashtë dhe n'orën katër, si e patëm vendosë, u-nisëm nga Sahati për në katundin Valias. Vetëm unë mora zagár me vete, sepse shoku im s'ka.

Aty nga mbrâmja, tue i u-afrue vendit ku do të flëjshim, shoku im u-ndal për nevojat e tija. Unë vazhdova rrugën pa këqyrë mbrapa. N'at kohë e pata lëshue zagarin. Nuk e di çka ishem tue mendue kur "bam" bëni çiftja e shokut! Nji degë e vogël peme rá përdhë para sÿvet të mij.

"Prite dhelpnën!" bërtiti shoku im.

"Edhe për pak më vrave, të vraftë Zoti! Po ku është dhelpnë?" e pyeta. Nuk munda me ndigjue se çka tha, sepse zagari filloi të bërtitte e m'u-afrue ke kambët. Pashë se e kishte kryet me gjak.

"Ke gjuejtë zagarin në vend të dhelpnës, bre burrë! ..." i thash. Ai nuk foli aspak dhe unë pashë se qenin i kishte rënë në veshin e djathë dhe prandej e kishte kryet me gjak.

"S'ka gjâ! Mos u-bân marak, por nuk më shkonte mendja se kishem me vete një gjahtâr kaq të mirë ..." i thash tue qeshë.

"Më fal, bre burrë, se m'u-duk tamam si dhelpe ..." tha ai. Pashë se i vinte shumë keq dhe duket se kishte frikë se do të zemroheshem; prandej, për të mos e bâ marak edhe më shumë, i thash: "Nuk prishen burrat për një vesh zagari, por eja e m'a mbaj qenin që t'i a lëj veshin dhe t'i vë pak ilaç." Ai më ndihmoi dhe mandej merrtëm në vendin ku do të flëjshim.

Të nesërmen në mëngjes dolëm për gjah; vramë ca shapka, turtuj, shkurta dhe dy lepuj. Më në fund, unë mora shpendët e mij dhe ai mori të tija. Të dy u-këthyem ndër shtëpit tona me qejf si për gjahun që shkoi mirë ashtu edhe për zagarin që nuk pësoi gjâ me rëndësi.

QUESTIONS-PYETJE

1. Çfarë ditësh patëm muejin që kaloi?
2. Për çka janë të përshtatshme ditët e vranta?
3. Cilat ditë na gëzuen?
4. Bashkë me kë vendosëm me dalë me gjuejtë një ndër ato ditë?
5. Çka dhe ku vendosëm me gjuejtë?
6. Çfarë ushqimesh përgatitëm?
7. Çka pastruem dhe çfarë fishekësh morëm?
8. Ku do të flëjshim?
9. Në ç'orë u-nisëm?
10. Nga ku u-nisëm dhe në cilin katund do të dilshim me gjuejtë?
11. Pse nuk mori edhe shoku im zagar me vete?
12. Për çka u-ndal shoku im para se me i u-afrue vendit ku do të flëjshim?
13. Kush e vazhdoi rrugën pa këqyrë mbrapa?
14. Çka pata lëshue n'at kohë?
15. Çiftja e kujt bëni "bam"?
16. Para s'vet të kujt rá përdhë një degë e vogël peme?
17. Kush bërtiti: "Prite dhelpnën!"?
18. Kush pyeti: "Edhe për pak më vrave, të vraftë Zoti!"?
19. A munda me ndigjue se çka tha shoku?

20. Çka filloi me bâ zagari n'at kohë?
21. Me çka e kishte kryet zagari n'at kohë?
22. Cili prej nesh i kishte rá zagarit në vend të dhëpnës?
23. Në cilin vesh i kishte rá shoku im qenit?
24. Kush nuk foli aspak?
25. Kush i tha shokut tue qeshë: "S'ka gjâ! Mos u-bân marak!"?
26. Kujt i u-duk zagari tamam si dhëpnë dhe prandëj e gjuejti?
27. Kujt i vînte shumë keq dhe ishte bâ shumë marak?
28. Për çka kishte frikë shoku im?
29. Çka i thash unë shokut për të mos e bâ marak edhe mâ shumë?
30. Pse m'a mbajti zagarin shoku?
31. Ç'i bâna unë veshit të zagarit?
32. Çfarë shpendësh e kafshësh vramë na të nesërmen në mëngjes?
33. Çka mora unë dhe çka mori ai?
34. Ku u-këthyem të dy me qejf?
35. Për ç'arsye u-këthyem me qejf?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHËTIPIJE

LV
SIXTH PART
HOMEWORK

Translate into Albanian:

1. The clock and the mosque near it, are two of the most characteristic landmarks (buildings) of Tirana.
2. Take it easy please! We will see what we can do.
3. He is right. I agree with him on all the issues.
4. For many people in Albania, hunting is more than a sport; it's a trade.
5. I haven't decided yet whether to go by air or by ship.

Translate into English:

6. Duhet të jem atje pa tjetër ja sonte ja nesër.
7. Shqipnija ka shumë pyje ku ka kafshë t'egra si derra t'egjër, dhelpna e aty-këtu edhe dhë t'egra etj.
8. Ka vrá kambën aq shumë sa memzi ecën. Shpresoj që mos t'a ketë thye.
9. Mos u-ngut; është tue ra shí shumë. Le të presim këtu nën derë derisa të pushojë pak.
10. Në disa qytete të Shqipnisë përdorin edhe karroca në vend të taksivet.

PJESA E SHITATË
FJALORI

LV
SEVENTH PART
VOCABULARY

arë, -a ara, -t	(f.)	arable land
çadër, çadra çadra, -t	(f.)	tent, umbrella
çifte, çiftja çifte, -t	(f.)	double barreled shot gun
dakord	(adv.)	agreed
dhelpën, dhelpna dhelpna, -t	(f.)	fox
i, e egër t'egjër, t'egra	(adj. m. &f.)	wild, savage, rough
i, të famëshëm e, të famëshme	(adj. m. &f.)	famous
fëllanxë, -a fëllanxa, -t	(f.)	partridge
fishëk, -u fishëkë, -t	(m.)	cartridge, shell
me gdhî (gdhîn)	(v.)	to dawn
gurabijs, -a gurabijs, -t	(f.)	a kind of cookie
gjah, -u	(m.)	hunting; game
gjahtâr, -i gjahtarë, -t	(m.)	hunter
me gjuejtë (unë gjuej)	(v.)	to hunt, to shoot
ja ja	(conj.)	either or
lepur, -i lepara, -t, lepuj, -t	(m.)	hare (rabbit in general)

ligatë, -a ligata, -t	(f.)	marsh
matara, -ja matara, -t	(f.)	canteen
me u-ngutë (unë ngutem)	(v.)	to hurry
i, të përshtatshëm e, të përshtatshme	(adj. m. & f.)	suitable, appropriate
pÿll, -i pyje	(m.)	forest, woods
ruksak, -u ruksakë, -t	(m.)	knapsack
me rrojtë (unë rroj)	(v.)	to live
saçme, saçmja saçme, -t	(f.)	pellet, shot
shapkë, -a shapka, -t	(f.)	woodcock
shkurtë, -a shkurta, -t	(f.)	quail
turtull, -i turtuj, -t	(m.)	turtledove
me vendosë (unë vendos)	(v.)	to decide, to determine; to settle
në të vërtetë	(adv.)	actually
vrânët	(adv.)	cloudy, overcast, gloomy
zagâr, -i zagarë, -t	(m.)	hound

i, tē ziem
e, tē zieme

(adj. m. boiled
& f.)

Shenime:

s'paske haber fare

You don't know anything.
You don't have the slightest
idea.

1.

a. A ka Tefiku kujdes në punë?

Po, Tefiku ka kujdes në punë.

A është Tefiku i kujdesshëm në punë?

Po, Tefiku është i kujdesshëm në punë.

Kush është i kujdesshëm në punë?

Tefiku është i kujdesshëm në punë.

Në çka është i kujdesshëm Tefiku?

Tefiku është i kujdesshëm në punë.

Po shokët e tij, a janë të kujdesshëm?

Po, edhe shokët e tij janë të kujdesshëm.

A është e kujdesshme edhe e motra?

Po, edhe e motra është e kujdesshme.

Qysh është e motra?

E motra është e kujdesshme.

A janë edhe motrat tueja të kujdesshme?

Po, edhe motrat e mija janë të kujdesshme.

Nji njeri që ka ndër, a quhet i ndershëm?

Po, nji njeri që ka ndër, quhet i ndershëm.

Si quhet nji njeri që ka ndër?

Nji njeri që ka ndër quhet i ndershëm.

A kemi na nevojë për këtë libër?

Po, na kemi nevojë për këtë libër.

A është i nevojshëm ky libër për në?

Po, ky libër është i nevojshëm për në.

Cili libër është i nevojshëm për në?

Ky libër është i nevojshëm për në.

A ka rëndësi libri i shqipes për në?

Po, libri i shqipes ka rëndësi për në.

A është i rëndësishëm libri i shqipes për në?
Po, libri i shqipes është i rëndësishëm për në.

Cili libër është i rëndësishëm për në?
Libri i shqipes është i rëndësishëm për në.

Për kë është i rëndësishëm libri i shqipes?
Libri i shqipes është i rëndësishëm për në.

Statements:

i fuqishëm: Kali ka fuqi.
Kali është i fuqishëm.

i kujdesshëm: Tefiku ka shumë kujdes.
Tefiku është i kujdesshëm.

Ministri i Punëve të Mbrendëshme
ka rëndësi.
i rëndësishëm: Ministri i Punëve të Mbrendëshme
është i rëndësishëm.

b. A ju mjafton gjella në drekë?
Po, gjella në drekë na mjafton.
A është e mjaftueshme gjella në drekë?
Po, gjella në drekë është e mjaftueshme.

A ju ndigjojnë ju fëmijët?
Po, fëmijët më ndigjojnë.
A janë fëmijët tuej të ndigjueshëm?
Po, fëmijët e mij janë të ndigjueshëm.

c. A mund të pihet uji i ndytë?
Jo, uji i ndytë nuk mund të pihet.

A është i pishëm uji i ndytë?
Jo, uji i ndytë nuk është i pishëm.

Cili ujë nuk është i pishëm?
Uji i ndytë nuk është i pishëm.

A mund të kalohet lumi Shkumbin më kambë?
Jo, lumi Shkumbin nuk mund të kalohet më kambë.

A është i kalueshëm lumi Shkumbin më kambë?
Jo, lumi Shkumbin nuk është i kalueshëm më kambë.

Cili lum nuk është i kalueshëm më kambë?
Lumi Shkumbin nuk është i kalueshëm më kambë.

Statement:

Uji që mund të pihet quhet i pishëm.

i pijshëm: Ai ujë mund të pihet.
Ai ujë është i pishëm.

i kalueshëm: Ai lum mund të kalohet.
Ai lum është i kalueshëm.

i lexueshëm: Ai shkrim nuk mund të lexohet.
Ai shkrim nuk është i lexueshëm.

e punueshme: Ajo tokë mund të punohet.
Ajo tokë është e punueshme.

d. A është kjo gazeta që ka dalë sot?
Po, kjo është gazeta që ka dalë sot.

A është kjo gazeta e sotshme?
Po, kjo është gazeta e sotshme.

A është ajo gazeta që ka dalë dje?
Po, ajo është gazeta që ka dalë dje.

A është ajo gazeta e djeshme?
Po, ajo është gazeta e djeshme.

A është ajo gazeta që ka dalë pardje?
Po, ajo është gazeta që ka dalë pardje.

A është ajo gazeta e pardjeshme?
Po, ajo është gazeta e pardjeshme.

A do t'a bleni gazetën nesër?
Po, unë do t'a blej gazetën nesër.

A do t'a bleni gazetën e nesërme?
Po, unë do t'a blëj gazetën e nesërme.

A do t'a bleni gazetën mbasnesër?
Po, unë do t'a blëj gazetën mbasnesër.

- A do t'a bleni gazetën e mbasnesërme?
Po, unë do t'a blëj gazetën e mbasnesërme.
- A ka Monterey një gazetë që del përditë?
Po, Monterey ka një gazetë që del përditë.
- A ka Monterey një gazetë të përditëshme?
Po, Monterey ka një gazetë të përditëshme.
- A ka këtu një revistë që del çdo javë?
Po, këtu ka një revistë që del çdo javë.
- A ka këtu një revistë të përjavëshme?
Po, këtu ka një revistë të përjavëshme.
- A ka këtu një revistë që del çdo muaj?
Po, këtu ka një revistë që del çdo muaj.
- A ka këtu një revistë të përmuejshme?
Po, këtu ka një revistë të përmuejshme.

Statement:

Lajmet që kemi ndigjue sot janë të mira.

- e sotshme: Lajmet e sotshme janë të mira.
Lajmet që kemi ndigjue dje qenë të këqija.
- e djeshme: Lajmet e djeshme qenë të këqija.
Lajmet që kemi ndigjue pardje qenë të këqija.
- e pardjeshme: Lajmet e pardjeshme qenë të këqija.
Mësimi që kemi sot është i lehtë.
- i sotshëm: Mësimi i sotshëm është i lehtë.
Mësimi që kemi pasë dje që i lehtë.
- i djeshëm: Mësimi i djeshëm që i lehtë.
Mësimi që kemi pasë pardje që i vështirë.
- i pardjeshëm: Mësimi i pardjeshëm që i vështirë.

Mësimet që kemi çdo ditë janë të lehta.
 e përditëshme: Mësimet e përditëshme janë të lehta.

i nesërm: Dialogu që kemi nesër është i lehtë.
 Dialogu i nesërm është i lehtë.

Dialogu që do të kemi mbasnesër është i vështirë.
 i mbasnesërm: Dialogu i mbasnesërm është i vështirë.

2.

a. A është e mundun me e hangër gjellën pa krypë?
 Jo, nuk është e mundun me e hangër gjellën pa krypë.

A hahet gjella pa krypë?
 Jo, gjella pa krypë nuk hahet.

Çfarë gjelle nuk hahet?
 Gjella pa krypë nuk hahet.

A është e mundun me e pî ujin e krypun?
 Jo, nuk është e mundun me e pî ujin e krypun.

A pihet uji i krypun?
 Jo, uji i krypun nuk pihet.

Çfarë uji nuk pihet?
 Uji i krypun nuk pihet.

A është e mundun me i ndigjue ata kur flasin jashtë?
 Jo, nuk është e mundun me i ndigjue ata kur flasin jashtë.

A ndigjohen ata kur flasin jashtë?
 Jo, ata nuk ndigjohen kur flasin jashtë.

Kur nuk ndigjohen ata?
 Ata nuk ndigjohen kur flasin jashtë.

A është e mundun me lexue natën pa dritë?
 Jo, nuk është e mundun me lexue natën pa dritë.

A lexohet natën pa dritë?

Jo, natën nuk lexohet pa dritë.

Kur nuk lexohet pa dritë?

Natën nuk lexohet pa dritë.

A është e mundun me e pá diellin natën?

Jo, nuk është e mundun me e pá diellin natën.

A shifet dielli natën?

Jo, dielli nuk shifet natën.

Kur nuk shifet dielli?

Dielli nuk shifet natën.

A është e mundun me e bâ at punë?

Po, është e mundun me e bâ at punë.

A bâhet ajo punë?

Po, ajo punë bâhet.

Statement:

Nuk është e mundun me e hangër gjellën pa krypë.

hahet: Gjella pa krypë nuk hahet.

Nuk është e mundun me e pí ujin e krypun.

pihet: Uji i krypun nuk pihet.

Nuk është e mundun me i ndigjue njerzit kur flasin jashtë.

ndigjohen: Njerzit, kur flasin jashtë, nuk ndigjohen.

Nuk është e mundun me lexue natën pa dritë.

lexohet: Natën pa dritë nuk lexohet.

Nuk është e mundun me e pa diellin natën.

shifet: Dielli nuk shifet natën.

Nuk është e mundun me e bâ at punë.

bâhet: Ajo punë nuk bâhet.

Emisionet e radios në gjuhën shqipe

1. Sa radiostacione ka në Shqipëri?
2. Në çdo qytet kryesues ka një radiostacion; gjithësejt janë 11 stacione.
3. Cili është stacioni më i fuqishëm?
4. Stacioni i Radio Tiranës, që ka një fuqi prej 50 kw. (kilovatësh)
5. A ndigjohet Radio Tirana këtu në Amerikë?
6. Jo, emisionet që transmetohen me valë të mesme ndigjohen vetëm në Europën Jugore.
7. Po ato me valë të shkurta?
8. Po, ndigjohen në lindje të Amerikës në qoftë se keni një radio të mirë.
9. Çfarë lloj programi është ai që transmeton Radio Tirana me valë të shkurta?
10. Apin lajme të mbrendëshme në gjuhë të hueja dhe një program të posaçëm në gjuhë shqipe.
11. Për kë e apin këtë emision?
12. Polësi i radios thotë se është për Shqiptarët jashtë Atdheut.
13. Çka përmban ky program?
14. Lajme, komente, gënjeshtër, por pjesën më të madhe të kohës e kalojnë tue shë e kritikue.
15. Kë shajnë e kritikojnë?
16. Refugjatët politikë shqiptarë dhe shtetet e botës së lirë, veçanërisht SHBA.
17. Sa orë transmeton Tirana me valë të mesme?
18. Nga ora 12 e drekës deri në mesnatë; ka një program të pasun me muzikë e natyrisht, me lajme e propagandë.

19. Po në botën e lirë, sa programe ka në gjuhën shqipe?
20. Ka shumë, por më të rëndësishmet janë Zâni i Amerikës dhe Radio Londra.
21. A i ndigjon populli shqiptar transmetimet e tyre?
22. Kur ka diçka me rëndësi, sigurisht që i ndigjojnë.
23. Të falemi nderit!
24. S'ka përse!

LESSON 56

Radio Broadcasts in Albanian

1. How many radio stations are there in Albania?
2. There is a radio station in every main city; there are eleven stations all together.
3. Which is the most powerful station?
4. Tirana's station, which is 50 kw.
5. Can Radio Tirana be heard here in America?
6. No, medium wave broadcasts can be heard only in South Europe.
7. What about short wave broadcasts?
8. Yes, they can be heard on the East Coast if you have a powerful radio.
9. What kind of program does Radio Tirana broadcast on its short wave length?
10. They give local news in foreign languages and a special program in Albanian.
11. For whom is this broadcast meant?
12. The speaker says that it is for the Albanians outside the country.
13. What does this program consist of?
14. News, comments and lies but they spend most of the time name calling and criticizing.
15. Whom do they insult and criticize?
16. The Albanian political refugees and the countries of the free world, especially the United States of America.
17. How many hours does Radio Tirana broadcast on its medium wave length?
18. From 12 noon until midnight. They have a program with good music and usually with news and propaganda.

19. What about the free world? How many programs are there in Albanian?
20. There are many, but the most important ones are "Voice of America" and "Radio London."
21. Do the Albanian people listen to them?
22. When there is important news they certainly listen to them.
23. Thank you!
24. You are welcome!

POSSESSIVE PRONOUNS - Part II

Here below is the declension of the possessive adjectives and pronouns when the object owned is feminine. (see also Lesson 55)

FIRST PERSON

a. One owner:

Object owned is in singular

	<u>Possessive adjective</u>		<u>Possessive pronoun</u>
Nom.	vajza ime		imja
Gen.	i, e, të vajzës sime	i, e, të	simes
Dat.	vajzës sime		simes
Acc.	vajzën time		timen
Abl.	prej vajzës sime	prej	simes

Object owned is in plural

Nom.	vajzat e mija		të mijat
Gen.	i, e, të vajzavet të mija	i, e, të	të mijavet
Dat.	vajzavet të mija		të mijavet
Acc.	vajzat e mija		të mijat
Abl.	prej vajzavet të mija	prej	të mijavet

b. More than one owner:

Object owned is in singular

Nom.	vajza jonë		jona
Gen.	i, e, të vajzës sonë	i, e, të	sonës
Dat.	vajzës sonë		sonës
Acc.	vajzën tonë		tonën
Abl.	prej vajzës sonë	prej	sonës

Object owned is in plural

Nom.	vajzat tona		tonat
Gen.	i, e, të vajzavet tona	i, e, të	tonavet
Dat.	vajzavet tona		tonavet
Acc.	vajzat tona		tonat
Abl.	prej vajzavet tona	prej	tonavet

SECOND PERSON

a. One owner:

Object owned is in singular

	<u>Possessive adjective</u>		<u>Possessive pronoun</u>
Nom.	vajza jote		jotja
Gen.	i, e, të vajzës sate	i, e, të	sates
Dat.	vajzës sate		sates
Acc.	vajzën tände		tänden
Abl.	prej vajzës sate	prej	sates

Object owned is in plural

Nom.	vajzat e tua		të tuat
Gen.	i, e, të vajzavet të tua	i, e, të	të tuavet
Dat.	vajzavet të tua		të tuavet
Acc.	vajzat e tua		të tuat
Abl.	prej vajzavet të tua	prej	të tuavet

b. More than one owner:

Object owned is in singular

Nom.	vajza juej		jueja
Gen.	i, e, të vajzës suej	i, e, të	suejës
Dat.	vajzës suej		suejës
Acc.	vajzën tuej		tuejën
Abl.	prej vajzës suej	prej	suejës

Object owned is in plural

Nom.	vajzat tueja		tuejat
Gen.	i, e, të vajzavet tueja	i, e, të	tuejavet
Dat.	vajzavet tueja		tuejavet
Acc.	vajzat tueja		tuejat
Abl.	prej vajzavet tueja	prej	tuejavet

THIRD PERSON

a. One owner in masculine:

Object owned is in singular

Nom.	vajza e tij		e tija
Gen.	i, e, të vajzës së tij	i, e, të	së tijës
Dat.	vajzës së tij		së tijës
Acc.	vajzën e tij		të tijën
Abl.	prej vajzës së tij	prej	së tijës

THIRD PERSON

a. One owner in masculine: (continued)

Object owned is in plural

	<u>Possessive adjective</u>		<u>Possessive pronoun</u>
Nom.	vajzat e tija		të tijat
Gen. i, e, të	vajzavet të tija	i, e, të	të tijavet
Dat.	vajzavet të tija		të tijavet
Acc.	vajzat e tija		të tijat
Abl.	prej vajzavet të tija	prej	të tijavet

b. More than one owner in masculine or feminine:

Object owned is in singular

Nom.	vajza e tyne		e tynja*
Gen. i, e, të	vajzës së tyne	i, e, të	së tynes
Dat.	vajzës së tyne		së tynes
Acc.	vajzën e tyne		të tynen
Abl.	prej vajzës së tyne	prej	së tynes

Object owned is in plural

Nom.	vajzat e tyne		të tynet
Gen. i, e, të	vajzavet të tyne	i, e, të	të tynevet
Dat.	vajzavet të tyne		të tynevet
Acc.	vajzat e tyne		të tynet
Abl.	prej vajzavet të tyne	prej	të tynevet

c. One owner in feminine:

Object owned is in singular

Nom.	vajza e saj		e saja
Gen. i, e, të	vajzës së saj	i, e, të	së sajës
Dat.	vajzës së saj		së sajës
Acc.	vajzën e saj		të sajën
Abl.	prej vajzës së saj	prej	së sajës

Object owned is in plural

Nom.	vajzat e saja		të sajat
Gen. i, e, të	vajzavet të saja	i, e, të	të sajavet
Dat.	vajzavet të saja		të sajavet
Acc.	vajzat e saja		të sajat
Abl.	prej vajzavet të saja	prej	të sajavet

*Pronounced: tyn-ja

ADJECTIVES ENDING IN -shëm

1. From nouns: Adjectives ending in -shëm and derived from nouns express qualities of character, intellect, or denote the general value of things on a scale of qualifications. Examples:

Compare to:

Ai është i ndershëm.
(He is honest.)

ai ka nderë

Unë jam i turpshëm.
(I am bashful.)

unë kam turp

Na jemi të ndërgjegjshëm.
(We are consciencious.)

na kemi ndërgjegje

Ata janë të zellshëm.
(They are industrious.)

ata kanë zëll

Ky libër është i nevojshëm.
(This book is useful,
people need this book.)

njerzit kanë nevojë për
këtë libër

2. From verbs:

a. From an active verb: Adjectives ending in -shëm and derived from active verbs express characteristics or qualities of someone or something that acts or does. Examples:

Compare to:

Dielli është i shëndritshëm.
(The sun is shining.)

dielli shëndrit
(the sun shines)

Ai është i mërzitshëm.
(He is a bore.)

ai mërzit
(he bores, bothers)

Na jemi të durueshëm.
(We are tolerable, patient.)

na durojmë
(we tolerate, endure)

Kjo vajzë është e
ndigjueshme.
(This girl is obedient.)

kjo vajzë ndigjon
(this girl obeys)

Unëza ime është e
kushtueshme.
(My ring is expensive.)

unëza ime kushton shumë
(my ring costs a lot)

b. From a passive verb: Adjectives ending in -shëm and derived from passive verbs express characteristics or qualities of someone or something that can be acted upon. Examples:

	Compare to:
Ky ujë është i pishëm.	ky ujë pihet
(This water is drinkable.)	(This water is drinkable.)

Ky gjykim është i pranueshëm.	ky gjykim pranohet
(This judgement is acceptable.)	(This judgement can be accepted.)

Kjo tokë është e punueshme.	kjo tokë punohet
(This land is arable.)	(This soil can be tilled.)

Remark: The adjectives in (a.) and (b.) are derived from the past participle and since the past participle of both active and passive verbs is the same in form, it is hard to tell in isolation from which participle the adjective is derived. In order to find out the derivation of the adjective and consequently the meaning we recur to the context.

(3.) From adverbs: Adjectives ending in -shëm and derived from adverbs, usually from adverbs of location and time, express characteristics which are related to location and time. This category of adjectives does not have degrees, such as comparative and superlative degrees. Examples:

	Compare to:
zakonet e këtushme	zakonet që janë këtu
(the local customs)	(the customs which are observed here)

lajmet e mëparëshme	lajmet që janë dhënë
(the previous news)	më parë
	(the news given previously)

gazeta e sotshme	gazeta që ka dalë sot
gazeta e djeshme	gazeta që ka dalë dje
gazeta e pardjeshme	gazeta që ka dalë pardje
(today's newspaper)	(the newspaper issued today)
(yesterday's newspaper)	(the newspaper issued yesterday)
(the day before yesterday's newspaper)	(the newspaper issued the day before yesterday)

PJESA E KATËRTË
USHTRIME GRAMATIKORE

LVI
FOURTH PART
GRAMMAR DRILL

1.

a. (imja - jotja)

A është motra jote mësuese?

Po, motra ime është mësuese.

A është imja rrobaqepëse?

Po, jotja është rrobaqepëse.

A është kjo çanta e motrës sate?

Po, kjo është çanta e motrës sime.

A është tjetra e simes?

Po, tjetra është e sates.

A i bleve vajzës sate ca libra?

Po, vajzës sime i bleva ca libra.

Po unë, a i bleva simes një palë këpucë?

Po, ti i bleve sates një palë këpucë.

A e more kapelën tände me vete?

Po, unë e mora kapelën time me vete.

A e lash unë timen në shtëpi?

Po, ti e le tänden në shtëpi.

A more letër prej hallës sate?

Po, mora letër prej hallës sime.

Po unë, a mora letër prej simes?

Po, edhe ti more letër prej sates.

b. (jona - jueja)

A është mësuesja juej nga Korça?

Po, mësuesja jonë është nga Korça.

A është jona nga Durrsi?

Po, jueja është nga Durrsi.

A është burri i mësueses suej llogaritar?

Po, burri i mësueses sonë është llogaritar.

Po burri i sonës, a është oficer?

Po, burri i suejës është oficer.

c. (të mijat - të tuat)

A shkojnë në shkollë përditë vajzat e tua?

Po, vajzat e mija shkojnë në shkollë përditë.

Po të mijat, a shkojnë përditë?

Po, edhe të tuat shkojnë përditë.

A është kjo shkolla e vajzave të tua?

Po, kjo është shkolla e vajzave të mija.

Po ajo atje, a është e të mijave?

Po, ajo atje është e të tuave.

d. (tonat - tuejat)

A banojnë motrat tueja në Shkodër?

Po, motrat tona banojnë në Shkodër.

A banojnë tonat në Tiranë?

Po, tuejat banojnë në Tiranë.

A është kjo shtëpi e motrave tueja?

Po, kjo shtëpi është e motrave tona.

Po ajo, a është e të tonave?

Po, ajo është e të tuejave.

e. (a saja - e tynja)

Cila macë është e bardhë: e saja apor e tynja?

E saja është e bardhë; e tynja është e zezë.

Çfarë ngjyre ka e saja dhe çfarë ngjyre ka e tynja?

E saja është e bardhë; e tynja është e zezë.

A është kjo çantë e vajzës së saj apor e vajzës së tyne?

Kjo çantë është e vajzës së saj; ajo është e vajzës së tyne.

Cila është e së sajës dhe cila e së tynes?

Kjo është e së sajës dhe ajo është e së tynes.

f. (të sajat - të tynet)

A janë këto pënda të sajat apor të tynet?

Këto pënda janë të sajat; ato janë të tynet.

Cilat janë të sajat dhe cilat janë të tynet?

Këto këtu janë të sajat dhe ato aty janë të tynet.

A janë këto brusha të vajzavet të saja apor të vajzavet të tyne?

Këto brusha janë të vajzavet të saja, ato aty janë të vajzavet të tyne.

Cilat brusha janë të sajavet dhe cilat janë të tynevet?

Këto këtu janë të sajavet dhe ato aty janë të tynevet.

g. (e vetja - të vetat)

A është ajo shtëpi e vetja?

Po, ajo shtëpi është e vetja.

Po ato dyqane, a janë të vetat?

Po, edhe ato dyqane janë të vetat.

h. (e tija - të tijat)

Goma jote është mbi tryezë; ku është e tija?

Edhe e tija është mbi tryezë.

Këto janë pëndat e mija; ku janë të tijat?

Të tijat janë mbi libër.

Kjo është kapela e vajzës sime; ku është kapela e së tijës?

Kapela e së tijës është në raft.

Këto janë pëndat e vajzavet tona; ku janë pëndat e së tijavet?

Pëndat e së tijavet janë në syzë.

2.

a. A është kali një kafshë e fuqishme?

Po, kali është një kafshë e fuqishme.

Çfarë kafshë është kali?

Kali është një kafshë e fuqishme.

A është e fuqishme radioja juej?

Po, radioja ime është e fuqishme.

Radioja e kujt është e fuqishme?

Radioja ime është e fuqishme.

A janë të fuqishëm motorat e automobilavet të rij?

Po, motorat e automobilavet të rij janë të fuqishëm.

Cilët motora janë të fuqishëm?

Motorat e automobilavet të rij janë të fuqishëm.

Motorat e cilëve automobila janë të fuqishëm?

Motorat e automobilavet të rij janë të fuqishëm.

A keni ndigjue ndonji lajm të rëndësishëm?

Jo, nuk kam ndigjue ndonji lajm të rëndësishëm.

Kush nuk ka ndigjue ndonji lajm të rëndësishëm?

Unë nuk kam ndigjue ndonji lajm të rëndësishëm.

A shkoni ju shpesh në Korçë sepse keni punë të rëndësishme?

Po, unë shkoj shpesh në Korçë sepse kam punë të rëndësishme.

Kush shkon shpesh në Korçë sepse ka punë të rëndësishme?

Unë shkoj shpesh në Korçë sepse kam punë të rëndësishme.

A është e rrezikshme me pî duhan në krevat?

Po, është e rrezikshme me pî duhan në krevat.

Ku është e rrezikshme me pî duhan?

Asht e rrezikshme me pî duhan në krevat.

Çka është e rrezikshme me bâ në krevat?

Asht e rrezikshme me pî duhan në krevat.

A është e rrezikshme me e ngá automobilin 150 km. n'orë?

Po, është e rrezikshme me e ngá automobilin 150 km. n'orë.

Çka është e rrezikshme me e ngá 150 km. n'orë?

Asht e rrezikshme me e ngá automobilin 150 km. n'orë.

A është tenisi një lojë e rrezikshme?

Jo, tenisi nuk është një lojë e rrezikshme.

Cila lojë nuk është e rrezikshme?

Tenisi nuk është një lojë e rrezikshme.

A është i shijshëm mishi i derrit?

Po, mishi i derrit është i shijshëm.

Cili mish është i shijshëm?

Mishi i derrit është i shijshëm.

Qysh është mishi i derrit?

Mishi i derrit është i shijshëm.

A janë të shijshme pjeshkat?

Po, pjeshkat janë të shijshme.

Cilat pemë janë të shijshme?

Pjeshkat janë të shijshme.

b. A është e punueshme kjo tokë?

Po, kjo tokë është e punueshme.

Cila tokë është e punueshme?

Kjo tokë është e punueshme.

A janë të punueshme të gjitha tokët në Shqipëri?
 Jo, të gjitha tokët nuk janë të punueshme në Shqipëri.

A është i pishëm uji që është në shishe?
 Po, uji që është në shishe është i pishëm.

Cili ujë është i pishëm?
 Uji që është në shishe është i pishëm.

A është i pishëm uji i shiut?
 Po, uji i shiut është i pishëm.

Cili ujë është i pishëm?
 Uji i shiut është i pishëm.

A është i pishëm uji i detit?
 Jo, uji i detit nuk është i pishëm.

Cili ujë nuk është i pishëm?
 Uji i detit nuk është i pishëm.

A është e lejueshme me pfi duhan në klasë?

Jo, nuk është e lejueshme me pfi duhan në klasë.

Ku nuk është e lejueshme me pfi duhan?

Nuk është e lejueshme me pfi duhan në klasë.

A është e lejueshme me nga automobilin 130 km.
 n'orë?

Jo, nuk është e lejueshme me nga automobilin
 130 km. n'orë.

Çka nuk është e lejueshme me bâ?

Nuk është e lejueshme me nga automobilin 130
 km. n'orë.

A është i lexueshëm shkrimi i mjekëve, zakonisht?
 Jo, shkrimi i mjekëve zakonisht nuk është
 i lexueshëm.

Shkrimi i kujt nuk është i lexueshëm, zakonisht?
 Shkrimi i mjekëve nuk është i lexueshëm,
 zakonisht.

c. A është kjo buka e sotshme apor e djeshme?

Kjo është buka e sotshme.

Cila është buka e sotshme?

Kjo është buka e sotshme.

Cila është buka e djeshme?

Ajo është buka e djeshme.

A është kjo gazeta e sotshme apor e djeshme?

Kjo është gazeta e djeshme.

A ka qenë e nxehët vera e sivjetshme?
 Po, vera e sivjetshme ka qenë e nxehët.
 Cila verë ka qenë e nxehët?
 Vera e sivjetshme ka qenë e nxehët.
 Si ka qenë vera e vjetshme?
 Vera e vjetshme ka qenë e freskët.

A është kjo gazetë e përditëshme?
 Po, kjo gazetë është e përditëshme.
 Cila gazetë është e përditëshme?
 Kjo gazetë është e përditëshme.
 A është kjo revistë e përmuejshme?
 Po, kjo revistë është e përmuejshme.
 Cila revistë është e përmuejshme?
 Kjo revistë është e përmuejshme.
 Po ato revista, a janë të përmuejshme apor të përjavëshme?
 Ato revista janë të përjavëshme.
 Cilat revista janë të përjavëshme.
 Ato revista janë të përjavëshme.

3.
 a. A i ndigjove mbrëmë lajmet e radios?
 Po, mbrëmë i ndigjova lajmet e radios.
 Kur i ndigjove lajmet e radios?
 Mbrëmë i ndigjova lajmet e radios.
 Cilat lajme ndigjove mbrëmë?
 Mbrëmë i ndigjova lajmet e radios.

A ka ndonji lajm në gazetë?
 Po, në gazetë ka shumë lajme.
 Çka ka në gazetë?
 Në gazetë ka shumë lajme.

A përmban vetëm përralla për fëmijë ky libër?
 Po, ky libër përmban vetëm përralla për fëmijë.
 Çka përmban ky libër?
 Ky libër përmban përralla për fëmijë.

A ka në Shqipni shumë lloj pemësh?
 Po, në Shqipni ka shumë lloj pemësh.
 Çfarë lloj pemësh ka në Shqipni?
 Në Shqipni ka shumë lloj pemësh.
 Sa lloj pemësh ka në Shqipni?
 Në Shqipni ka shumë lloj pemësh.
 Ku ka shumë lloj pemësh?
 Në Shqipni ka shumë lloj pemësh.

A ka njerëz që thonë shumë gënjeshtër?

Po, ka njerëz që thonë shumë gënjeshtër.

A është mirë me thënë gënjeshtër?

Jo, nuk është mirë me thënë gënjeshtër.

Çka nuk është mirë me bën?

Nuk është mirë me thënë gënjeshtër.

A ju pëlqen me bisedue punë politike?

Jo, nuk më pëlqen me bisedue punë politike.

Kujt nuk i pëlqen me bisedue punë politike?

Mue nuk më pëlqen me bisedue punë politike.

Çka nuk ju pëlqen me bën?

Nuk më pëlqen me bisedue punë politike.

Çfarë punësh nuk ju pëlqen me bisedue?

Nuk më pëlqen me bisedue punë politike.

A ju pëlqen muzika e lehtë?

Po, mue më pëlqen muzika e lehtë.

Kujt i pëlqen muzika e lehtë?

Mue më pëlqen muzika e lehtë.

Çka ju pëlqen?

Mue më pëlqen muzika e lehtë.

Çfarë lloj muzike ju pëlqen?

Mue më pëlqen muzika e lehtë.

A ka radioja juej valë të shkurta?

Po, radioja ime ka valë të shkurta.

Radioja e kujt ka valë të shkurta?

Radioja ime ka valë të shkurta.

Çfarë valësh ka radioja juej?

Radioja ime ka valë të shkurta.

A kanë zë të fortë disa njerëz?

Po, disa njerëz kanë zë të fortë.

Kush ka zë të fortë?

Disa njerëz kanë zë të fortë.

Çfarë zëni kanë disa njerëz?

Disa njerëz kanë zë të fortë.

Ca vjet më parë, kur banojshem në Itali, pothuaj çdo ditë e kishem zakon me ndigjue programet e Radio Tiranës me valë të mesme. Kët gjë e bëjshem jo se dojshem me marrë vesh se cilat ishin lajmet e ditës, por sepse më pëlqente me ndigjue muzikë të vendit.

Si dihet, Radio Tirana, si të gjitha radiostacionet tjera të Shqipërisë, është e qeverisë dhe lajmet e saja janë plot me gënjeshtër e propagandë. Mjerisht, këtu në SH.B.A. ky program nuk ndigjohet, megjithëse stacioni është shumë i fuqishëm. Dy stacionet tjera që vijnë mbas atij të Tiranës janë radiostacioni i Shkodrës dhe ai i Korçës.

Përparimet që kanë bërë katundarët në bujqësi, prodhimet që janë marrë nga toka dhe nga kafshët, dhe informatat mbi jetën e punën e puntorëve ndër fabrika janë lajmet kryesore të përditëshme që apin vazhdimisht radiot në Shqipëri. Radio Tirana ka edhe një stacion të dytë me valë të shkurta. Ky stacion, që ndigjohet edhe në Lindje të Amerikës, ep lajme në gjuhë të hueja dhe një program të posaçëm që quhet "Emision i Posaçëm për Shqiptarët jashtë Atdheut." Në këtë program, përveç lajmeve që themë më lart,

qeverija shqiptare shân e kritikon si refugjatët politikë shqiptarë ashtu edhe shtetet e botës së lirë, sidomos SH.B.A.

Edhe jashtë Shqipnís epen lajme në gjuhën shqipe, si p.sh. nga Uashingtoni me anë të "Zânit t'Amerikës," nga Londra, nga Roma, nga Vatikani, nga Belgradi etj. Mjerisht këto lajme nuk mund t'i ndigjojnë të gjithë shqiptarët n'atdhë, sepse shumë prej tyre nuk kanë radio dhe ca tjerë nuk kanë leje nga qeverija me mbajtë radio.

QUESTIONS-PYETJE

1. Ku banojshem ca vjet më parë?
2. Çka kishem zakon me ndigjue pothuej çdo ditë?
3. Me çfarë valësh transmetoheshim programet e Radio Tiranës që ndigjojshem unë?
4. A dojshem me marrë vesh se cilat ishin lajmet?
5. Çka më pëlqente me ndigjue?
6. Të kujt janë Radio Tirana dhe të gjitha radio-stacionet tjera të Shqipnís?
7. Plot me çka janë lajmet e qeverís së Shqipnís?
8. Cili program nuk ndigjohet këtu në SH.B.A.?
9. Qysh është stacioni i Radio Tiranës?
10. Cilat janë dy stacionet tjera që vijnë mbas atij të Tiranës?

11. Cilat janë lajmet kryesore të përditëshme që apin radiot në Shqipëri?
12. A janë ca nga lajmet kryesore të përditëshme prodhimet që katundarët kanë marrë nga toka e nga kafshët?
13. Po informatat mbi jetën e punën e puntorëve ndër fabrika, a janë lajme kryesore të përditëshme?
14. Me çfarë valësh transmeton Tirana në stacionin e dytë?
15. Në çë vend t'Amerikës ndigjohen lajmet me valë të shkurta nga Tirana?
16. Në çfarë gjuhe epen lajmet me valë të shkurta nga Radio Tirana?
17. Si quhet programi që ep lajme për shqiptarët jashtë atdheut?
18. Kë shân e kritikon qeverija shqiptare në këtë program?
19. Cilin shtet shân e kritikon më tepër qeverija shqiptare?
20. Edhe ku tjetër epen lajme në gjuhën shqipe?
21. Kush nuk mund t'i ndigjojë lajmet shqipe që epen jashtë Shqipërisë?
22. Çka nuk kanë shumë prej shqiptarëve n'atdhë?
23. Pse nuk kanë radio ca shqiptarë tjerë?
24. E pra, pse nuk mund t'i ndigjojnë të gjithë shqiptarët n'atdhë lajmet në gjuhën shqipe që epen nga jashtë?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTEPIJE

LVI
SIXTH PART
HOMEWORK

Translate into Albanian:

1. Let's take this road, it's shorter than the other one.
2. I have never eaten this kind of food in my life.
3. I don't have any news for you; I am sorry.
4. He likes music very much, especially modern music.
5. He is somewhat better; that's what his doctor told me.

Translate into English:

6. Dha vetëm lajmet e ditës e nuk bëni asnjë koment.
7. Nji ndër njerzit më të fuqishëm në Shqipëri është Ministri i Punëve të Brendshme.
8. "Zëni i Amerikës" transmeton lajme e komente tri herë në ditë; me valë të shkurta natyrisht, sepse Shqipëria është një 4000 mila larg nga Amerika.
9. Nuk e di se ç'përbante letra, sepse nuk e pashë.
10. Foli në radio, por s'tha tjetër veçse gënjeshtër.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LVI
SEVENTH PART
VOCABULARY

atdhë, -u	(m.)	fatherland, country
botë, -a	(f.)	world
diçka	(pron. & adv.)	something; some- what
emision, -i emisione, -t	(m.)	(radio) broadcast; emission
folës, -i folës, -it	(m.)	speaker
i, të fuqishëm e, të fuqishme	(adj. m. & f.)	powerful, strong, mighty
gënjeshtër, gënjeshtër gënjeshtër, -t	(f.)	lie
juguer, jugore	(adj. m. & f.)	south, southern
kilovat, -i kilovatë, -t	(m.)	kilowatt
koment, -i komentë, -t	(m.)	comment
me kritikue (unë kritikoj)	(v.)	to criticize
lajm, -i lajme, -t	(m.)	news
lloj, -i lloj, -t, llojë, -t	(m.)	kind, sort
muzikë, -a	(f.)	music
me përmbajtë (unë përmbaj)	(v.)	to contain; refrain
përparim, -i përparime, -t	(m.)	progress, advance, advancement

politik, -ë politike	(adj. m. & f.)	political
i, të posaçëm e, të posaçme	(adj. m. & f.)	special, particular
program, -i programe, -t	(m.)	program
propagandë, -a propaganda, -t	(f.)	propaganda
radio, -ja radio, -t	(f.)	radio
radiostacion, -i radiostacione, -t	(m.)	radio station
refugjat, -i refugjatë, -t	(m.)	refugee
me shá (unë sháj)	(v.)	to call names, to insult
i, e, të shkurtë të shkurta	(adj. m. & f.)	short
transmetim, -i transmetime, -t	(m.)	broadcast, transmission
me transmetue (unë transmetoj)	(v.)	to broadcast, to transmit
me u-transmetue (transmetohet)	(v.)	to be broadcast, transmitted
valë, -a valë, -t	(f.)	wave
veçanërisht	(adv.)	especially, particularly
zâ, -ni <u>zâne, -t</u> Shenime:	(m.)	voice, sound
s'ka përse		you are welcome

PJESA E PARË

USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

LVII
FIRST PART

1.

a. A ju thom unë me i mbyllë librat?
Po, ju na thoni me i mbyllë librat.

A i mbani ju librat të mbyllun?
Po, na i mbajmë librat të mbyllun.

A është ky libri juaj?
Po, ai është libri im.

A është i mbyllun libri juaj?
Po, libri im është i mbyllun.

A ju pëlqen me i mbajtë librat mirë?
Po, më pëlqen me i mbajtë librat mirë.

A është ky libër i mbajtur mirë?
Po, ky libër është i mbajtur mirë.

b. A e ka përdorë ai automobilin?
Po, ai e ka përdorë automobilin.

A është i përdorun automobili i tij?
Po, automobili i tij është i përdorun.

Automobili i kujt është i përdorun?
Automobili i tij është i përdorun.

Qysh është automobili i tij?
Automobili i tij është i përdorun.

A janë të përdorun automobilat e tyre?
Po, automobilat e tyre janë të përdorun.

Automobilat e kujt janë të përdorun?
Automobilat e tyre janë të përdorun.

Qysh janë automobilat e tyre?
Automobilat e tyre janë të përdorun.

A e ka prishë ai automobilin?
Po, ai e ka prishë automobilin.

A është i prishun automobili i tij?
Po, automobili i tij është i prishun.

Automobili i kujt është i prishun?
Automobili i tij është i prishun.

Qysh është automobili i tij?
Automobili i tij është i prishun.

A e keni grisë ju këtë gazetë?
Po, unë e kam grisë këtë gazetë.

A është e grisun kjo gazetë?
Po, kjo gazetë është e grisun.

Cila gazetë është e grisun?
Kjo gazetë këtu është e grisun.

c. A e ka lã ai automobilin?
Po, ai e ka lã automobilin.

A është i lamë automobili i tij?
Po, automobili i tij është i lamë.

Automobili i kujt është i lamë?
Automobili i tij është i lamë.

Qysh është automobili i tij?
Automobili i tij është i lamë.

A janë të lamë automobilat e tyne?
Po, automobilat e tyne janë të lamë.

Automobilat e kujt janë të lamë?
Automobilat e tyne janë të lamë.

Qysh janë automobilat e tyne?
Automobilat e tyne janë të lamë.

A është e lame kjo pjatë?
Po, kjo pjatë është e lame.

Cila pjatë është e lame?
Kjo pjatë është e lame.

A janë të lame këto pjata?
Po, këto pjata janë të lame.

Cilat pjata janë të lame?
Këto pjata janë të lame.

d. A është fejue vllai juej?
Po, vllai im është fejue.

A është i fejuem vllai juej?
Po vllai im është i fejuem.

A janë të fejuem vllaznit tuej?
Po, vllaznit e mij janë të fejuem.

A është e fejueme motra juej?
Po, motra ime është e fejueme.

A janë të fejueme motrat tueja?
Po, motrat e mija janë të fejueme.

A është martue shoku juej?
Po, shoku im është martue?

A është i martuem shoku juej?
Po, shoku im është i martuem.

A janë të martuem shokët tuej?
Po, shokët e mij janë të martuem.

Kush është e martueme?
Ajo është e martueme.

A janë të martueme motrat tueja?
Po, motrat e mija janë të martueme.

e. Drills with construction changes:
(from infinitive to adjective)

me u-mërzitë - Unë jam i mërzitun.

me u-lodhë - Unë jam i lodhun.

me u-zemrue - Unë jam i zemruem.

me u-shtruar në spital - Unë jam i shtruar në
spital.

me u-ftuar për darkë. - Unë jam i ftuar për darkë.

Drill other persons: ai, ajo, na, etj.

2.

a. From infinitive to verbal noun:

me mbyllë

A është detyra e kujdestarit të klasës të
mbyllurit e dritorevet?

Po, të mbyllurit e dritorevet është detyra e
kujdestarit të klasës.

Detyra e kujt është të mbyllurit e dritorevet?

Të mbyllurit e dritorevet është detyra e kujdes-
tarit të klasës.

me pë

A është i ndaluem të pimit e duhanit në klasë?

Po, të pimit e duhanit në klasë është i ndaluem.

Ku është i ndaluem të pimit e duhanit?

Të pimit e duhanit është i ndaluem në klasë.

me përsëritë

A fillon t'ëjten n'orën 2 të përsëriturit e
mësimevet?

Po, t'ëjten n'orën 2 fillon të përsëriturit
e mësimevet.

Çka fillon t'ëjten n'orën 2?

Të përsëriturit e mësimevet fillon t'ëjten
n'orën 2.

me luejtë kumár

A është zakon i keq të luejturit kumár?

Po, të luejturit kumár është zakon i keq.

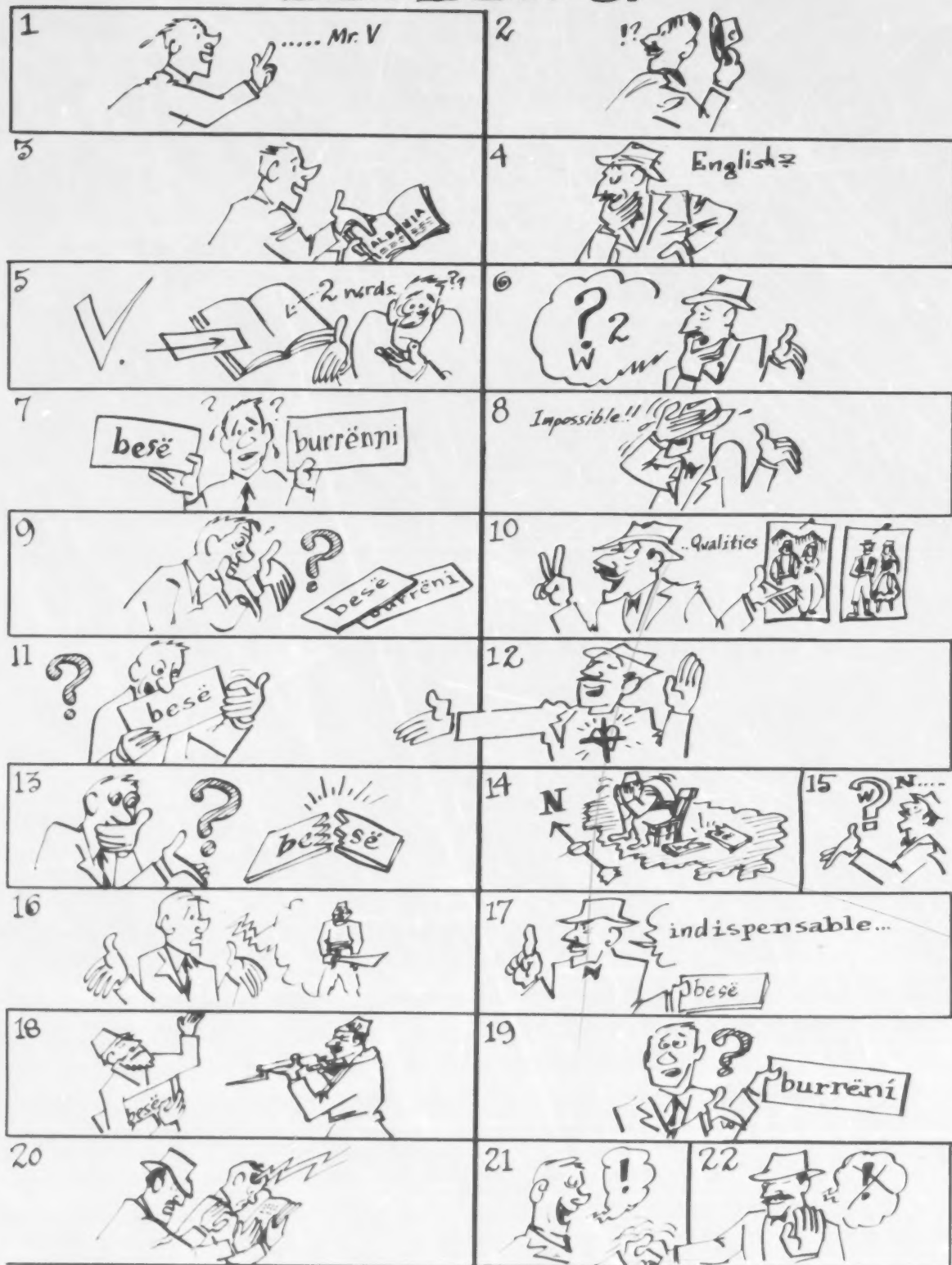
Çka është zakon i keq?

Të luejturit kumár është zakon i keq.

Besë e burrëni

1. Z. Vogli, më falni një minut!
2. Urdhënoni!
3. Jam tue lexue një libër mbi Shqipërinë.
4. Anglisht?
5. Po. Në këtë libër takoj shpesh dy fjale që nuk i kuptoj.
6. Cilat janë këto dy fjale?
7. Njësia është fjala "besë" dhe tjetra "burrëni."
8. Nuk është e mundur me i përkëthye.
9. A ka mundësi me më tregue ç'kuptim kanë?
10. Besa dhe burrënia janë dy veti që i dallojnë shqiptarët nga popujt tjerë të Ballkanit.
11. Çka është besa?
12. Besa është fjala e dhënur dhe siguria se kjo fjale do të mbahet.
13. Çka ngjajnë në qoftë se besa nuk mbahet?
14. Asht turp i madh. Shqiptarët e Veriut e respektojnë edhe më fort.
15. Pse vallë ata të Veriut?
16. Sepse në kohën e Turqisë ata nuk kanë pasë autoritet qeveritar dhe kështu, për të pasë një lloj paqe e sigurije....
17. E kuptoj. Besa ishte e domosdoshme.
18. Tamam. Dhe kur stërgjyshët tonë epshin besën ata vdisnin, por nuk e thyeshin.
19. Po fjala burrëni, çka do me thënë?
20. Kur të lexoni tregimin që kemi në mësimin e sotshëm do t'a kuptoni.
21. Shumë mirë. Ju falem nderit.
22. S'ka përse.

LESSON 57

"Besë" and "Burrëfi"

1. Excuse me a minute, Mr. Vogli!
2. Please!
3. I am reading a book on Albania.
4. English?
5. Yes. In this book I often encounter two words that I do not understand.
6. Which are these two words?
7. One is the word "besë" and the other "burrëfi."
8. It is impossible to translate them.
9. Is it possible to tell me what they mean?
10. "Besë" and "burrëfi" are two qualities that distinguish Albanians from other Balkan people.
11. What is "besë"?
12. "Besë" is the given word and the pledge that this word will be kept.
13. What happens if "besë" is not kept?
14. It is a great disgrace. For the Northern Albanians more than for anyone else.
15. Why the Northern Albanians?
16. Because during the Turkish domination they did not have any government authorities and in order to have some peace and security
17. I understand it. "Besë" was indispensable.
18. Right. When our forefathers gave the "besë," they would die rather than break it.
19. And the word "burrëfi," what does it mean?
20. When you read the narration in today's reading prose you will understand it.
21. Fine! Thank you!
22. Don't mention it!

VERBAL ADJECTIVES

In Albanian an adjective can be formed from the past participle of a verb (the past participle is obtained by dropping "me" of the infinitive). In this case the past participle is preceded by the connecting particle (i, e, të) and has one of these suffixes: -m, -më, -un.

a. Adjectives derived from verbs that end in the infinitive mood in -ue, -ie and -ye are formed by adding to the past participle of these verbs, the suffixes -m for masculine and -me for feminine. Examples:

<u>Infinitive</u>	<u>Past participle</u>	<u>Adjective</u>
me shkruë	shkrue	(m.) i, të shkruem (f.) e, të shkrueme
me krye	krye	(m.) i, të kryem (f.) e, të kryeme
me ndie	ndie	(m.) i, të ndiem (f.) e, të ndieme

b. If the verb ends in the infinitive mood with a long vowel--nasal or otherwise--the adjective is formed by adding to the past participle the suffixes -më for masculine and -me for feminine. Examples:

<u>Infinitive</u>	<u>Past participle</u>	<u>Adjective</u>
me bâ	bâ	(m.) i, të bâmë (f.) e, të bame
me vû	vû	(m.) i, të vûmë (f.) e, të vûme
me lâ	lâ	(m.) i, të lamë (f.) e, të lame

c. If the verb ends in the infinitive mood with a consonant followed by -ë, the adjective is formed by dropping -ë from the past participle and adding the suffixes -un for masculine singular and plural, and feminine singular; -una for feminine plural. Examples:

<u>Infinitive</u>	<u>Past participle</u>	<u>Adjective</u>
me matë	matë	(m.) i, e, të matun (f.pl.) të matuna
me hapë	hapë	(m.) i, e, të hapun (f.pl.) të hapuna
me dalë	dalë	(m.) i, e, të dalun (f.pl.) të daluna
me pasë	pasë	(m.) i, e, të pasun (f.pl.) të pasuna

VERBAL NOUNS

Verbal nouns are derived from verbal adjectives. The indefinite form of these nouns is very seldom used. Both indefinite and definite forms of these nouns are preceded by the connecting particle "të." The definite form, which is the one that interests us, is formed by adding to the indefinite form the suffix -it. In a case where the verbal adjective ends in -ë, this -ë is dropped prior to adding the suffix for the noun formation.

This type of verbal noun, which expresses an abstract idea, corresponds to the English verbal nouns ending in -ing. Examples:

Të lexuemit me zâ të naltë të lodh.
(Reading aloud is tiresome.)

Të menduemit është një proces psikik.
(Thinking is a psychic process.)

Të pimit e duhanit është i ndaluem.
(Smoking is forbidden.)

Plasja e nji bombe më ka dantue të ndiemit.
(The explosion of a bomb has impaired my hearing.)

Remark: This type of verbal noun, which expresses an abstract idea, is treated as a neuter noun. Consequently we should remember:

1. The noun doesn't take endings through its declension.
2. When the noun, in the definite form, is followed by a genitive the particle is "e."

Examples:

Të përsëritunit e mësimetvet është i nevojshëm.

Të pimit e duhanit është i ndaluem.

1. A është i shkruem emni i tij në listë?
Po, emni i tij është i shkruem në listë.
Emni i kujt është i shkruem në listë?
Emni i tij është i shkruem në listë.
Ku është i shkruem emni i tij?
Emni i tij është i shkruem në listë.
Po emni juej, a është i shkruem në listë?
Po, edhe emni im është i shkruem në listë.
Emni i kujt është i shkruem në listë?
Emni im është i shkruem në listë.
Ku është i shkruem emni juej?
Emni im është i shkruem në listë.

A i keni të shkruem ndër karta verbat?
Po, unë i kam të shkruem ndër karta verbat?
Kush i ka të shkruem ndër karta verbat?
Ju i keni të shkruem ndër karta verbat?
Kush tjetër i ka të shkruem ndër karta verbat?
Edhe ai i ka të shkruem ndër karta verbat.

A është e shkrueme letra me laps a me pëndë?
Letra është e shkrueme me pëndë e jo me laps.
Çka është e shkrueme me pëndë e jo me laps?
Letra është e shkrueme me pëndë e jo me laps.
Me çka është e shkrueme letra?
Letra është e shkrueme me pëndë.

A janë të shkrueme në fjaluer të gjitha fjalët e mësimit të sotshëm?
Po, të gjitha fjalët e mësimit të sotshëm janë të shkrueme në fjaluer.
Të gjitha fjalët e cilit mësimit janë të shkrueme në fjaluer.
Të gjitha fjalët e mësimit të sotshëm janë të shkrueme në fjaluer.
Ku janë të shkrueme të gjitha fjalët e mësimit të sotshëm?
Të gjitha fjalët e mësimit të sotshëm janë të shkrueme në fjaluer.

2. A është i lamë filxhani im?
Po, filxhani juej është i lamë.
Filxhani i kujt është i lamë?
Filxhani juej është i lamë.

Po filxhani juej, a është i lamë?
 Po, edhe filxhani im është i lamë.
 Cili filxhan është i lamë?
 Filxhani im është i lamë.

A janë të lamë filxhanat tonë?
 Po, filxhanat tonë janë të lamë.
 Cilët filxhana janë të lamë?
 Filxhanat tonë janë të lamë.

A është e lame tryeza e bukës?
 Po, tryeza e bukës është e lame.
 Cila tryezë është e lame?
 Tryeza e bukës është e lame.

A janë të lame pjatat e supës?
 Po, pjatat e supës janë të lame.
 Cilat pjata janë të lame?
 Pjatat e supës janë të lame.

3. A është i bëmë këtu n'Amerikë ky automobil?
 Po, ky automobil është i bëmë n'Amerikë.
 Cili automobil është i bëmë n'Amerikë?
 Ky automobil është i bëmë këtu n'Amerikë.
 Ku është i bëmë ky automobil?
 Ky automobil është i bëmë këtu n'Amerikë.

A janë të bëmë në Tiranë këta çibukë?
 Po, këta çibukë janë të bëmë në Tiranë.
 Ku janë të bëmë këta çibukë?
 Këta çibukë janë të bëmë në Tiranë.

A është e bëmë kjo radio n'Amerikë?
 Jo, kjo radio është e bëmë në Japoni.
 Ku është e bëmë kjo radio?
 Kjo radio është e bëmë në Japoni.

A janë të bëmë në fabrikë këto mobilje?
 Po, këto mobilje janë të bëmë në fabrikë.
 Cilat mobilje janë të bëmë në fabrikë?
 Këto mobilje janë të bëmë në fabrikë.
 Ku janë të bëmë këto mobilje?
 Këto mobilje janë të bëmë në fabrikë.

4. A jeni i mërzitun nga shiu?
 Po, unë jam i mërzitun nga shiu.

Kush është i mërzitun nga shiu?

Ju jeni i mërzitun nga shiu.

Pse është i mërzitun ai?

Edhe ai është i mërzitun nga shiu.

A jemi të mërzitun na nga koha e keqe?

Po, na jemi të mërzitun nga koha e keqe.

Cilët janë të mërzitun nga koha e keqe?

Ju jeni të mërzitun nga koha e keqe.

Po ata, a janë të mërzitun nga koha e keqe?

Po, edhe ata janë të mërzitun nga koha e keqe.

A jeni të mërzitun ju nga kjo gjellë?

Po, na jemi të mërzitun nga kjo gjellë.

Cilët janë të mërzitun nga kjo gjellë?

Ju jeni të mërzitun nga kjo gjellë.

Po ata, a janë të mërzitun nga kjo gjellë?

Po, edhe ata janë të mërzitun nga kjo gjellë.

A është e mërzitun ajo nga koha e keqe?

Po, ajo është e mërzitun nga koha e keqe.

Cila është e mërzitun nga koha e keqe?

Ajo është e mërzitun nga koha e keqe.

Pse është e mërzitun ajo?

Ajo është e mërzitun nga koha e keqe.

A janë të mërzituna ato sepse janë pa punë?

Po ato janë mërzituna sepse janë pa punë.

Cilat janë të mërzituna sepse janë pa punë?

Ato janë të mërzituna sepse janë pa punë.

Pse janë të mërzituna ato?

Ato janë të mërzituna sepse janë pa punë.

5. A kushton 100 lekë të pastruemit e një palë rrobeve në Shqipëri?

Po, të pastruemit e një palë rrobeve në Shqipëri kushton 100 lekë.

Sa kushton të pastruemit e një palë rrobeve në Shqipëri?

Të pastruemit e një palë rrobeve në Shqipëri kushton 100 lekë.

Ku kushton të pastruemit e një palë rrobeve 100 lekë?

Në Shqipëri të pastruemit e një palë rrobeve kushton 100 lekë.

6. A kushton 25 lekë të lamit e një këmishë?
 Po, të lamit e një këmishë kushton 25 lekë.
 Sa kushton të lamit e një këmishë?
 Të lamit e një këmishë kushton 25 lekë.
 Çka kushton 25 lekë?
 Të lamit e një këmishë kushton 25 lekë.
7. A është t'ëjten të përsëritunit e mësimet
 53, 54 e 55?
 Po, t'ëjten është të përsëritunit e mësimet
 53, 54 e 55?
 Kur është të përsëritunit e mësimet 53, 54 e 55?
 T'ëjten është të përsëritunit e mësimet 53,
 54 e 55.
 Të përsëritunit e cilave mësim është t'ëjten?
 T'ëjten është të përsëritunit e mësimet 53,
 54 e 55.
8. A e përkëthyet pjesën e gazetës që ka lajme?
 Po, e përkëtheva pjesën e gazetës që ka lajme.
 Kush e përkëtheu pjesën e gazetës që ka lajme?
 Ju e përkëthyet pjesën e gazetës që ka lajme.
 Kush tjetër e përkëtheu pjesën e gazetës që
 ka lajme?
 Edhe ai e përkëtheu pjesën e gazetës që ka lajme.
- A i përkëthjem na anglisht lajmet e radio Tiranës?
 Po, na i përkëthjem anglisht lajmet e radio
 Tiranës.
 Cilët i përkëthyen anglisht lajmet e radio Tiranës?
 Ju i përkëthyet anglisht lajmet e radio Tiranës.
 Lajmet e cilës radio përkëthyen ata anglisht?
 Ata i përkëthyen anglisht lajmet e radio Tiranës.
9. A ju merr gjumi menjherë kur bini me fjetë?
 Po, më merr gjumi menjherë kur bij me fjetë.
 Po atë, a e merr gjumi menjherë kur bje me fjetë?
 Po, edhe atë e merr gjumi menjherë kur bje
 me fjetë.
 Kë merr gjumi menjherë kur bje me fjetë?
 Jú ju merr gjumi menjherë kur bini me fjetë.
10. A i keni dhënë besën atij se nuk do t'i a kallxoni
 kurrkujt lajmin që ju dha?
 Po, unë i a kam dhënë besën atij se nuk do t'i
 a kallxoj kurrkujt lajmin që më dha.

Kush i a ka dhënë besën atij se nuk do t'i a kallxojë kurrkujt lajmin që i dha?

Ju i a keni dhënë besën atij se nuk do t'i a kallxoni kurrkujt lajmin që ju dha.

Për çka i kam dhënë besën atij?

Ju i keni dhënë besën atij se nuk do t'i a kallxoni kurrkujt lajmin që ju dha.

11. A është Drini lumi më i gjatë i Shqipnis?

Po, Drini është lumi më i gjatë i Shqipnis.

Cili është lumi më i gjatë i Shqipnis?

Drini është lumi më i gjatë i Shqipnis.

12. A është e domosdoshme në Shqipni me pasë leje për të shkue nga një qytet në një tjetër?

Po, për të shkue nga një qytet në një tjetër në Shqipni është e domosdoshme me pasë leje.

Ku është e domosdoshme me pasë leje për të shkue nga një qytet në një tjetër?

Në Shqipni është e domosdoshme me pasë leje për të shkue nga një qytet në një tjetër.

13. A keni shpëtue ju nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit?

Po, unë kam shpëtue nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit.

Kush ka shpëtue nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit?

Ju keni shpëtue nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit.

Po ai, a ka shpëtue nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit?

Po, edhe ai ka shpëtue nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit.

Gjatë cilës luftë kemi shpëtue na nga shumë rreziqe?

Na kemi shpëtue nga shumë rreziqe gjatë luftës së fundit.

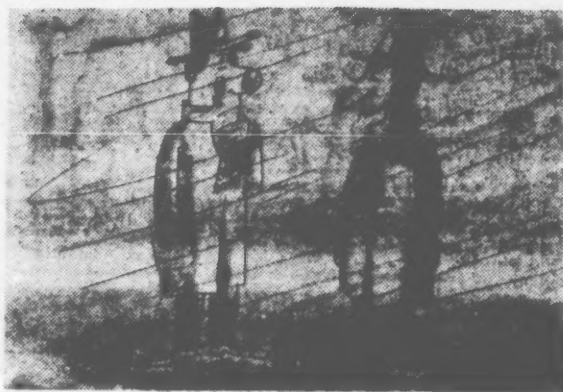
14. A ka paqë e siguri në të gjitha vendet e botës?

Jo; në disa vende të botës nuk ka as paqë e as siguri.

Ku s'ka as paqë e as siguri?

Në disa vende të botës nuk ka as paqë e as siguri.

Çka s'ka në disa vende të botës?
Në disa vende të botës nuk ka as paqë e as
siguri.

— E kam gjellë se ka ka cymyr?
— Ku??
— Në fjalor, me garanta Qi.

Unaza e kushtueshme

Nji babë, tue e ndi veten të lodhun nga mosha, mendoj që para se të vdiste t'u a ndante pasunin tre djemve të vet. Mbasi i dha secilit pjesën që i takonte, i mbeti nji unazë shumë e kushtueshme.

"Kët unazë" u tha të bijvet, "do t'i a ap atij që mbrenda tre muejve të ketë bërë nji burrëni të madhe."

Djelmt u-larguen, secili në drejtim të ndryshëm, për të gjetë rast ku mund t'a bërëshin kët burrëni që u kërkonte baba.

Mbas tre muejsh u-këthyen. I pari i tregoi t'et se nji njeri i pasun i kishte lënë amanet nji arkë plot me florij. I kishte dhënë besën se do t'i a ruente si shtë e ballit. "Kishe mundë mos me i a dhënë më at arkë" vazhdoi ai, "por kur ky njeri m'a kërkoi i a këtheva pa prekë asgjë."

"Punë të mirë ke bërë, por asgjë më shumë se ç'duhet të bërë të gjithë. Të qenët i ndershëm dhe të mbajtunit e besës nuk janë vepra të mëdhaja burrëni" i u-përgjegj i ati.

I dyti tregoi se ishte zhytë në lum, pa marrë

parasqsh rrezikun në të cilin vëhesh jeta e vet, për të shpëtue një fëmijë të vogël që kishte rënë mbrendë.

Edhe këtij i tha i ati se kishte bërë detyrën, asgjë tjetër.

I treti tregoi se një ditë kishte dalë për gjah dhe kishte parë një njeri të cilin e kishte marrë gjumi në buzë të një mali. "Pak po të kishte luejtë" vazhdoi ai, "do të kishte rënë poshtë e do të kishte vdekur. I u-afrova dhe kë me për! Ishte anmiku im i rrezikshëm. Ti e di, babë, se na duem me e vrarë njëri tjetrin. Tue mendue se në gjumë dhe në rrezik nuk është burrimi me e vrarë as anmikun, e zgjova dhe e largova nga ai rrezik."

"Të lumtë! Kësaj i thonë burrim. Qe unazën!" i tha i ati.

QUESTIONS-PYETJE

1. Kush e ndiente veten të lodhun nga mosha?
2. Çka mendoi baba para se të vdiste?
3. Kur mendoi baba t'u a ndante pasunin tre djelmve të vet?
4. Çka i dha secilit?
5. Kujt i mbeti një unazë e kushtueshme, mbasi i dha secilit pjesën që i takonte?
6. Kujt do t'i a epte baba at unazë?
7. Kur do t'i a epte baba unazën e kushtueshme njënit djalë?
8. Pse u-larguen djelmt në drejtime të ndryshme?
9. Mbas sa muejsh u-këthyen djelmt?
10. Çka tha i pari se i kishte lënë amanet një njeri i pasun?
11. Kujt i a kishte dhënë besën djali i parë se do t'i a ruente arkën me florinj?
12. Qysh do t'i a ruente arkën me florinj njeriut të pasun?
13. Kur i a këtheu ai arkën të pasunit?
14. Cili nuk kishte prekë asgjë në arkën me florinj?
15. Kujt i tha i ati se kishte bërë punë të mirë, por asgjë më shumë se që duhet të bëjmë të gjithë?
16. A janë vepra të mëdhaja burrëni të qenët i ndershëm dhe të mbajtunit e besës?
17. Ku ishte zhytë i dyti?
18. Pse ishte zhytë ai në lum?

19. Çka nuk kishte marrë parasqsh i dyti kur ishte zhytë në lum?
20. Simbas t'et, çka kishte bërë edhe i dyti?
21. Për çka kishte dalë një ditë i treti?
22. Ku e kishte marrë gjumi at njeri që pa ai?
23. Çka do t'i kishte ndodhë atij njeriu po të kishte luejtë pak?
24. Kur e njofti djali i tretë njerin që po flënte në buzë të malit?
25. Kush ishte ai njeri që po flënte në buzë të malit?
26. Çka dojshin me i bërë njëni tjetrit ata?
27. Cili mendoi se në gjumë dhe në rrezik nuk është burrimi me e vrarë anmikun?
28. Pse e zgjoi, pra, anmikun e tij djali i tretë?
29. Kë largoi nga rreziku djali i vogël?
30. Kujt i tha i ati: "Të lumtë! Kësaj i thonë burrimi!"
31. Çka i dha i ati më në fund djalit të tretë?
32. Cili prej djelmvet e fitoi unazën?
33. Për çka e fitoi unazën djali i tretë?
34. Cila ishte burrimi e madhe që bëri djali i tretë?

PJESA E GJASHTË
DËTYRË SHTEPIJE

LVII
SIXTH PART
HOMEWORK

Translate into English:

1. Asht detyra ime të ju thom sa vazhdon.
2. Shumë njerëz i merr gjumi në karrigë.
3. Kam marrë parasÿsh edhe moshën e saj.
4. Ç'kuptim kanë shqip këto fjalë?
5. Bleva një arkë qershi por një pjesë e tyre u-pri-shën sepse i lash jashtë në kopsht.
6. Në bibliotekë ndalohet të folurit me zë të naltë.

Translate into Albanian:

7. If he wants he can go on foot.
8. They could not rescue him.
9. We went for a walk (stroll) down the river.
10. I wanted to ask him if he is acquainted with Mr. Lasko.
11. Hurry! Let's start out before they come.
12. Tell me once again what happened.

PJESA E SHTATË
PJALORI

LVII
SEVENTH PART
VOCABULARY

me u-afroe (unë afrohem)	(v.)	to get close, to approach, to go near
amanet, -i amanete, -t	(m.)	trust, custody, keeping, safeguarding, safekeeping
anmik, -u anmiq, -t	(m.)	enemy, foe
autoritet, -i autoritete, -t	(m.)	authority
ballë, balli	(m.)	forehead, brow, front
Ballkan, -i	(m.)	the Balkans
buzë, -a buzë, -t	(f.)	lip; edge, brink
me dallue (unë dalloj)	(v.)	to distinguish, to discern
i, të domosdoshëm e, të domosdoshme	(adj. m.&f.)	essential, indispensable
i, e, të dhânun të dhânuna	(adj. m.&f.)	given
flori, -ni flori, -t	(m.) (m.pl.)	gold, gold coins (pl. only)
kuptim, -i kuptime, -t	(m.)	meaning, sense, understanding
i, të kushtueshëm e, të kushtueshme	(adj. m.&f.)	expensive, costly
me largue (unë largoj)	(v.)	to move away, to remove, to send off

lum, -i lumej, -t	(m.)	river
të lumtë	(interj.)	good for you; bravo
me marrë gjumi (mue më merr gjumi)	(v.)	to fall asleep
me marrë parasÿsh (unë marr parasÿsh)	(v.)	to consider, to take into consideration, to take into account
me u-mbajtë (unë mbahem)	(v.)	to be kept, to be held, to be con- sidered, to be sup- ported, to be main- tained, to be re- tained, to be sus- tained
të mbajtun të mbajtunit	(m.)	keeping, holding, supporting (as nouns)
me ndá (unë ndaj)	(v.)	to divide, to sepa- rate, to share, to distribute, to split
paqë, -a	(f.)	peace
me përkëthye (unë përkëthej)	(v.)	to translate
poshtë	(adv.)	down, downstairs
me prekë (unë prek)	(v.)	to touch
të qenët	(m.)	being (as noun)
qeveritár, -e qeveritarë	(adj.)	government, govern- mental
me respektue (unë respektoj)	(v.)	to respect

secili, secila	(adj.& pron. m.&f.)	each, each one, every, every one
me shpëtue (unë shpëtoj)	(v.)	to rescue, to survive; to save, to escape (from danger), to slip
siguri, -ja	(f.)	certainty, assurance, safety
stërgjysh, -i stërgjyshë, -t	(m.)	ancestors, forefathers, great-grandfather
tregim, -i tregime, -t	(m.)	narration
turp, -i	(m.)	shame, disgrace, dishonor
Turqi, -ja	(f.)	Turkey
unazë, -a unaza, -t	(f.)	ring
vepër, vepra vepra, -t	(f.)	act, action, deed, work
veti, -ja veti, -t	(f.)	characteristic, character, quality, nature, essence, individuality
me u-zhytë (unë zhytem)	(v.)	to dive, to immerse, to plunge
Shenime:		
kësaj i thonë		this is called, this is, this is what I call

Cultural Note:

The word "besa" defies translation in any other language. It characterizes the Albanian man. Some of its connotations are: the given word; the pledge; the word of honor, faithfulness, etc. For centuries "besa" symbolized cohesion among the Albanians against their enemies. The Albanian swears, "për besë" and with a handshake the deal is sealed, be it to fight for a cause, for the fatherland, keep a secret, etc., and only death can free one from this kind of pledge.

This word is used by the Albanian's neighbors as one of the peculiar qualities of the Albanians. The man who breaks "besa" is disgraced for life, and even the members of the family do not accept him as an equal.

"Jam në besë tande!" (I am at your mercy), is a saying that saves one from any kind of mischief committed. The man to whom this plea is directed, is obliged to protect the person, even if he is the murderer of one of the members of the family. Often times, the father has protected the murderer of his own son.

This trust in the given word, this unique sort of pledge has conflicted with the administration of law and order in Albania in modern times.

1.

- a. Në qoftë se shkoni ju atje, a do të shkoni vetëm?
Po, në qoftë se shkoj unë atje, do të shkoj vetëm.

Në shkofshi ju atje, a do të shkoni vetëm?
Po, në shkofsha unë atje, do të shkoj vetëm.

Në shkoftë ai atje, a do të shkojë vetëm?
Po, në shkoftë ai atje, do të shkojë vetëm.

Në shkofshim na atje, a do të shkojmë vetëm?
Po, në shkofshim na atje, do të shkojmë vetëm.

Në shkofsha unë atje, a do të shkoj vetëm?
Po, në shkofsh ti atje, do të shkojsh vetëm.

Në shkofshin ata atje, a do të shkojnë vetëm?
Po, në shkofshin ata atje, do të shkojnë vetëm.

- b. Në qoftë se merrni letër, a do t'i përgjegjini?
Po, në qoftë se marr letër, do t'i përgjegj.

Në marrshi letër, a do t'i përgjegjini?
Po, në marrsha letër, do t'i përgjegj.

Në marrtë ai letër, a do t'i përgjegji?
Po, në marrtë ai letër, do t'i përgjegji.

Në marrshim na letër, a do t'i përgjegjim?
Po, në marrshim na letër, do t'i përgjegjim.

Në marrsha unë letër, a do t'i përgjegj?
Po, në marrsh ti letër, do t'i përgjegjesh.

Në marrshin ata letër, a do t'i përgjegjin?
Po, në marrshin ata letër, do t'i përgjegjin.

- c. Në qoftë se vîni vonë, a t'a mbyll derën?
Po, në qoftë se vîj vonë, mbyllnie derën?

N'ardhtë vonë, a t'a mbyll derën?
Po, n'ardhsha vonë, mbyllnie derën.

N'ardhtë vonë, a t'a mbyll derën?
Po, n'ardhtë vonë, mbyllnie derën.

N'ardhshim vonë, a t'a mbyllim derën?
Po, n'ardhshim vonë, mbyllnie derën.

N'ardhsh ti vonë, a t'a mbyll derën?
Po, n'ardhsha unë vonë, mbylle derën.

N'ardhshin ata vonë, a t'a mbyll derën?
Po, n'ardhshin ata vonë, mbyllnie derën.

- d. Në qoftë se bleni automobil, a do t'a bleni të rí?
Po, në qoftë se blëj automobil, do t'a blëj të rí.

Në blefshi automobil, a do t'a bleni të rí?
Po, në blefsha automobil, do t'a blëj të rí.

Në bleftë ai automobil, a do t'a blejë të rí?
Po, në bleftë ai automobil, do t'a blejë të rí.

Në blefshim na automobil, a do t'a blejmë të rí?
Po, në blefshim na automobil, do t'a blejmë të rí.

Në blefsh ti automobil, a do t'a blejsh të rí?
Po, në blefsha unë automobil, do t'a blëj të rí.

Në blefshin ata automobil, a do t'a blejnë të rí?
Po, në blefshin ata automobil, do t'a blejnë të rí.

2.
a. Në qoftë se shkoni atje, a do të shkoni vetëm?
Po, në qoftë se shkoj atje, do të shkoj vetëm.

Po shkuet ju atje, a do të shkoni vetëm?
Po, po shkoja unë atje, do të shkoj vetëm.

Po shkoi ai atje, a do të shkojë vetëm?
Po, po shkoi ai atje, do të shkojë vetëm?

Po shkueu na atje, a do të shkojmë vetëm?
Po, po shkueu na atje, do të shkojmë vetëm.

Po shkoje ti atje, a do të shkojsh vetëm?
Po, po shkoje unë atje, do të shkoj vetëm.

Po shkuen ata atje, a do të shkojnë vetëm?
Po, po shkuen ata atje, do të shkojnë vetëm?

- b. Në qoftë se merrni letër, a do t'i përgjegjini?
Po, në qoftë se marr letër, do t'i përgjegj.

Po morët letër, a do t'i përgjegjini?
Po, po mora letër, do t'i përgjegj.

Po mori letër, a do t'i përgjegji?
Po, po mori letër, do t'i përgjegji?

Po more letër, a do t'i përgjegjish?
Po, po mora letër, do t'i përgjegj.

Po morëm letër, a do t'i përgjegjim?
Po, po morëm letër, do t'i përgjegjim.

Po morën letër, a do t'i përgjegjin?
Po, po morën letër, do t'i përgjegjin.

- c. Në qoftë se vîni vonë, a t'a mbyll derën?
Po, në qoftë se vîj vonë, mbyllnie derën.

Po erdhët ju vonë, a t'a mbyll derën?
Po, po erdha unë vonë, mbyllnie derën.

Po erdhe ti vonë, a t'a mbyll derën?
Po, po erdha unë vonë, mbylle derën.

Po erdhëm na vonë, a t'a mbyllim derën?
Po, po erdhëm na vonë, mbyllnie derën.

Po erdhi ai vonë, a t'a mbyll derën?
Po, po erdhi ai vonë, mbyllnie derën.

Po erdhën ata vonë, a t'a mbyll derën?
Po, po erdhën ata vonë, mbyllnie derën.

Po erdha vonë, a duhet t'a mbyllni derën?
Po, po erdhët vonë, unë duhet t'a mbyll derën.

- d. Në qoftë se bleni automobil, a do t'a bleni të rí?
Po, në qoftë se blëj automobil, do t'a blëj të rí.

Po bletë automobil, a do t'a bleni të rí?
Po, po bleva automobil, do t'a blëj të rí.

Po bleu ai automobil, a do t'a blejë të rí?
Po, po bleu ai automobil, do t'a blejë të rí.

Po blemë na automobil, a do t'a blejmë të rí?
Po, po blemë na automobil, do t'a blejmë të rí.

Po bleve ti automobil, a do t'a blejsh të rí?
Po, po bleva unë automotil, do t'a blëj të rí.

Po blenë ata automobil, a do t'a blejnë të rí?
Po, po blenë ata automobil, do t'a blejnë të rí.

3.

- a. A jeni m^a mirë sot?
Po, sot jam m^a mirë.

A ju duket vetja m^a mirë sot?
Po, sot më duket vetja m^a mirë.

Qysh më duket vetja mue sot?
Jú ju duket vetja m^a mirë sot.

Po t^y qysh të duket vetja sot?
Edhe mue më duket vetja m^a mirë sot.

Qysh na duket vetja në sot?
Në na duket vetja m^a mirë sot.

A i pëlqen vetja asaj vajze shumë?
Po, asaj vajze i pëlqen vetja shumë.

Kujt i pëlqen vetja shumë?
Asaj vajze i pëlqen vetja shumë.

A ju duket vetja i madh kur pini çibuk?
Po, mue më duket vetja i madh kur pij çibuk.

Qysh ju duket vetja kur pini çibuk?
Mue më duket vetja i madh kur pij çibuk.

Po atij, a i duket vetja i madh kur pi çibuk?
Po, edhe atij i duket vetja i madh kur pi çibuk.

Qysh të duket tÿ vetja kur pi çibuk?
Mue më duket vetja i madh kur pij çibuk.

- b. A i thoni ju vetes ndonjiherë se keni bâ keq?
Po, unë i thom vetes nganjiherë se kam bâ keq.

Kush i thotë vetes ndonjiherë se ka bâ keq?
Na i thomi vetes nganjiherë se kemi bâ keq.

Çka i thonë ata vetes nganjiherë?
Ata i thonë vetes nganjiherë se kanë bâ keq.

Kur bâni mirë, a i thoni vetes se keni bâ mirë?
Po, kur bâj mirë i thom vetes se kam bâ mirë.

Qysh i thoni vetes kur bâni mirë?
Kur bâj mirë i thom vetes se kam bâ mirë.

Kur i thoni vetes se keni bâ mirë?
Kur bâj mirë i thom vetes se kam bâ mirë.

Çka i thoni vetes se keni bâ kur keni bâ mirë?
Kur kam bâ mirë i thom vetes se kam bâ mirë.

Çka i thoni vetes se keni bâ kur keni bâ keq?
Kur kam bâ keq i thom vetes se kam bâ keq.

Kur i thoni vetes se keni bâ keq?
Kur kam bâ keq i thom vetes se kam bâ keq.

A i thonë të gjithë vetes se kanë bâ keq kur bâjnë keq?

Jo, të gjithë nuk i thonë vetes se kanë bâ keq kur bâjnë keq.

A i preu rrobaqepsi edhe vetes një palë rrobe?
Po, rrobaqepsi i preu edhe vetes një palë rrobe.

Kush i preu edhe vetes një palë rrobe?
Rrobaqepsi i preu edhe vetes një palë rrobe.

Çka i preu vetes rrobaqepsi?
Rrobaqepsi i preu vetes një palë rrobe.

Mbasi ju qiti me pî jû, a i qiti edhe vetes?
Po, mbasi na qiti me pî në, ai i qiti edhe vetes.

Kujt i qiti me pî, mbasi ju qiti jû?
Mbasi na qiti në, i qiti vetes me pî.

A e shifni veten në pasqyrë çdo mëngjes?
Po, unë e shof veten në pasqyrë çdo mëngjes.

Kush e shef veten në pasqyrë çdo mëngjes?
Unë e shof veten në pasqyrë çdo mëngjes.

Po ata, a e shofin veten në pasqyrë çdo mëngjes?
Po, edhe ata e shofin veten në pasqyrë çdo mëngjes.

Çka shifni ju në pasqyrë çdo mëngjes?
Na shofim veten në pasqyrë çdo mëngjes.

A e shani veten ndonjiherë?
Jo, unë nuk e shaj veten kurr.

Kush nuk e shan veten?
Unë nuk e shaj veten.

A e përmbani ju veten kur zemroheni?
Po, unë e përmbaj veten kur zemrohem?

Çka bân ai kur zemrohet?
Ai e përmban veten kur zemrohet.

Çka duhet të bëjmë na të gjithë kur zemrohemi?
Na të gjithë duhet t'a përmbajmë veten kur zemrohemi.

A e përmbajmë na gjithëmonë veten kur zemrohemi?
Jo, na nuk e përmbajmë veten gjithmonë zemrohemi.

4. A e keni shkruar ju vetë detyrën e shtëpis?
Po, unë vetë e kam shkruar detyrën e shtëpis.

A e ka shkruar ai vetë detyrën e shtëpis?
Po, ai vetë e ka shkruar detyrën e shtëpis.

A e keni ndrequr ju vetë automobilin?
Po, unë vetë e kam ndrequr automobilin.

A e ka harruar ai vetë portofolin në syzë?
Po, ai vetë e ka harruar portofolin në syzë.

A e keni lënë ju vetë derën hapët?
Po, unë vetë e kam lënë derën hapët.

A i kemi lënë na vetë dritoret hapët?
Po, na vetë i kemi lënë dritoret hapët.

Në plazhën e Durrsit

(N'agjencin e autobusave)

1. Dý bileta, vajtje e ardhje, për në plazhën e Durrsit ju lutem!
2. Ndër ditë pune s'ka autobusa që shkojnë nga Tirana drejt për drejt në plazhë.
3. Me të vërtetë e keni, apo doni me bâ shaka?
4. Jo, nuk bâj shaka; vetëm ndër ditë pushimi ka autobusa për në plazhë.
5. Si bâhet atëherë me shkue atje?
6. Shkoni në Durrës. Atje ka maqina që nisen orë e çast për në plazhë.
7. Sa larg është plazha nga qendra e qytetit?
8. Plazha vetë është e gjatë disa kilometra; mvaret nga ku doni me shkue.
9. Ke Hoteli Adriatik; atje afër më kanë thënë se ka kabina me dush të nxehët.
10. Nja 6 km. Po deshët me shkue në Durrës hypni n'autobus se gati po niset.
11. Po biletat?
12. Ju a pret shoferi n'autobus. Hypni shpejt se u-vonuet!

(Në Durrës)

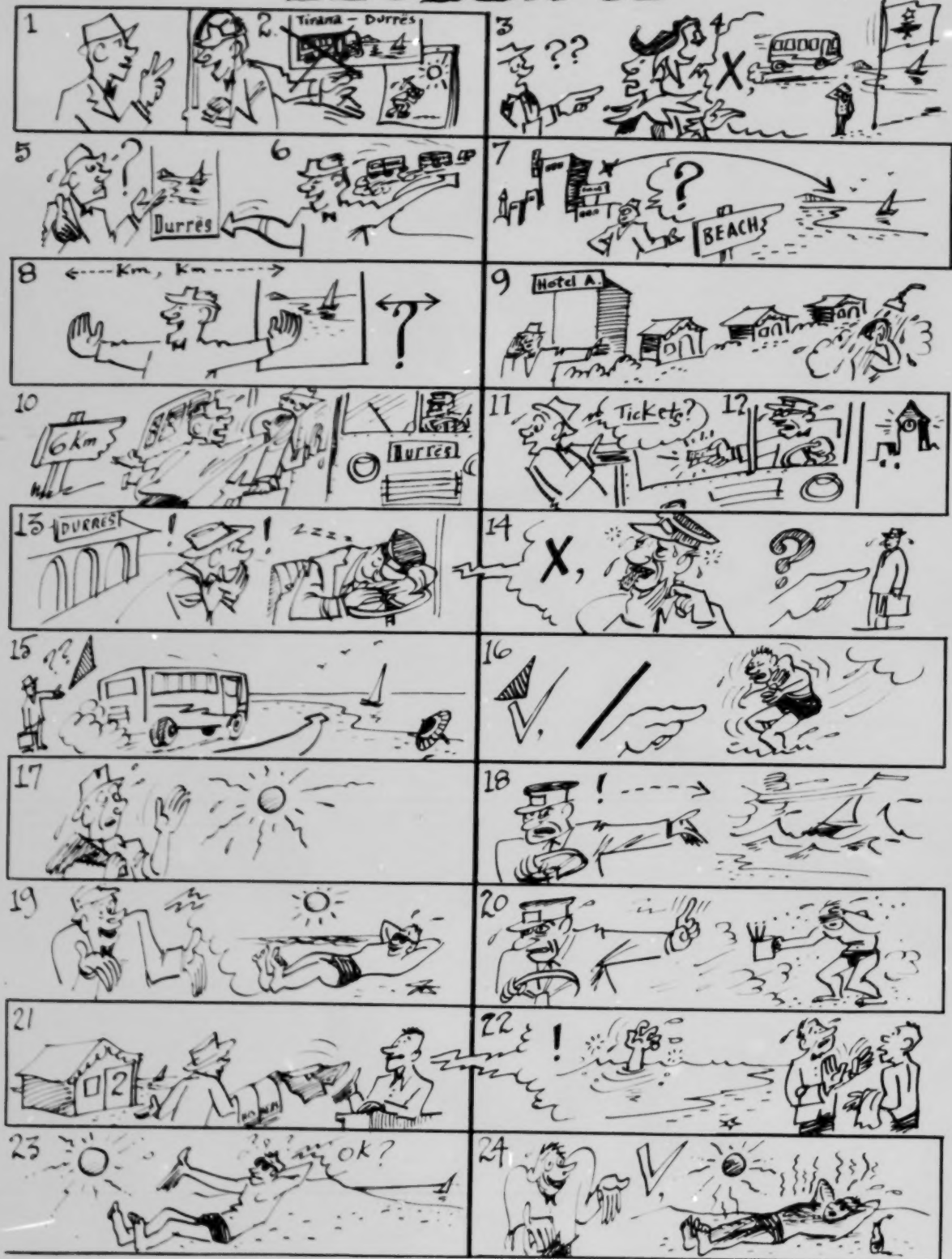
13. Shofer! Shofer! E paska zënë gjumi!
14. Jo, nuk më ka zënë gjumi, por nuk e ndiej veten mirë. Ç'doni?
15. Desha të diç në se është kjo një nga maqinat që shkon për në plazhë.
16. Kjo vetë është por s'keni zgjedhë një ditë të përshtatshme me shkue me u-lá.

17. Përkundrazi. Mue më duket një ditë e nxehët e plot diell.
18. Do t'a shifni vetë kur të shkoni atje; frÿn erë e madhe dhe deti ka dallgë shumë.
19. S'ka rëndësi! Në mos mundsha me notue do të bëj banja dielli.
20. Paçi veten më qafë! Do të ju verbojë rana.

(Në plazhë)

21. Due një kabinë për dy vetë, një palë brekë banje dhe dy peshqirë.
22. Mirë, por sot është e rrezikshme me u-lá, prandej është e ndalueme me hÿ në det.
23. Po në diell, a është e lejueshme me ndejtë?
24. Po, në diell mund të rrini sa të doni.

LESSON 58

At The Beach of Durrës

(At the Bus Agency)

1. Two round trip tickets for Durrës beach please!
2. There are no buses that go from Tirana directly to the beach on workdays.
3. Are you serious or joking?
4. No, I am not joking. There are buses only on holidays that go to the beach.
5. How can I get there?
6. Go to Durrës. In Durrës there are buses that go to the beach continually.
7. How far is the beach from downtown?
8. The beach is long, several kilometers, so it depends on where you want to go.
9. By the Adriatic Hotel. I have been told that nearby there are cabins with hot showers.
10. About six kilometers away. If you want to go to Durrës get into this bus because it's ready to leave.
11. What about the tickets?
12. You will buy them from the driver on the bus. Get in before it's late.

(At Durrës)

13. Driver! Driver! Gee, he has fallen asleep!
14. No, I am not asleep, but I am not feeling well. What do you want?
15. I wanted to know if this is one of the buses that goes to the beach.
16. This is it, but you haven't picked a suitable day to go swimming.

- 17. On the contrary. It's a warm and sunny day.
- 18. You will see when you get there. It's windy and the sea is very rough.
- 19. It doesn't matter. If I can't swim I will stay in the sun.
- 20. The sand will blind you and you will have only yourself to blame.

(At the beach)

- 21. I want a cabin for two, one pair of trunks and two towels.
- 22. Fine, but today is dangerous for swimming, therefore, it's prohibited to go into the water.
- 23. Is it permissible to stay in the sun?
- 24. Yes, you can stay in the sun as much as you like.

THE PRONOUN - vete-vetja

- a. The pronoun vete-vetja is declined as a feminine noun, but the adjective agrees with the noun it qualifies. Examples:

Atij i duket vetja i rëndësishëm.
(He thinks he is important.)

Asaj i duket vetja e bukur.
(She thinks she is pretty.)

- b. The pronoun vete-vetja is used only in singular, but it can refer to a noun in plural too. Examples:

Ai e mban veten fajtuer.
(He considers himself guilty.)

Ata e mbajnë veten fajtorë.
(They consider themselves guilty.)

- c. It is used in the indefinite form when it is the object of a preposition. Examples:

Kët libër e bleva për vete.
(I bought this book for myself.)

S'e kam portofolin me vete.
(I don't have my wallet with me.)

Ai s'është në vete.
(He is out of his mind.)(not in his senses)

The preposition nga, very seldom used, governs the nominative of the definite form and the reflexive pronoun is usually followed by a possessive adjective. Example:

Këtë e ke nga vetja jote.
(You did it to yourself.)

- d. In other cases the reflexive pronoun is used in the definite form. Examples:

Shif veten, jo mue.
(Look at yourself, don't look at me.)

I rá vetes me grusht.
(He hit himself with his fist.)

Ata i thonë vetes guximtarë.
(They consider themselves courageous.)

E ka nxjerrë prej vetes.
(He has invented it by himself.)

THE PRONOUN - vetë

The pronoun vetë is usually used to emphasize the subject (a personal pronoun singular or plural, a demonstrative pronoun or a noun). Examples:

Unë vetë e kam pá.
(I myself saw it.)

Na vetë i thamë me ardhë.
(We, ourselves, told him to come.)

Ministri vetë nuk erdhi, por dërgoi një përfaqësues.
(The Minister himself didn't come but sent someone to represent him.)

Vetë deshën me ndejtë.
(They, themselves, wanted to stay.)

THE OPTATIVE AND THE SIMPLE PAST USED AS CONDITIONAL

- a. The optative - the verb form used in making wishes or benedictions - may also be used when preceded by "në" to set a condition. Examples:

Në shkofta do të shkoj vetëm.
(If I go I'll go alone.)

Në ndejtshin deri n'orën 6 duhet t'i mbajmë për darkë.

(If they stay until 6 o'clock we should have them stay for dinner.)

- b. The simple past also may set a condition if preceded by "po."

Po shkoja do të shkoj vetëm.
(If I go I'll go alone.)

Po ndejtën deri n'orën 6 duhet t'i mbajmë për darkë.

(If they stay until 6 o'clock we should have them stay for dinner.)

1. A i duket atij vetja njeri me rëndësi?
Po, atij i duket vetja njeri me rëndësi.

Kujt i duket vetja njeri me rëndësi?
Atij i duket vetja njeri me rëndësi.

Si i duket vetja atij?
Atij i duket vetja njeri me rëndësi.

A ju duket vetja më mirë sot?
Po, sot më duket vetja më mirë.

Kujt i duket vetja më mirë sot?
Më duket vetja më mirë sot.

Po atij, a i duket vetja më mirë sot.
Po, edhe atij i duket vetja më mirë sot.

A është ai i zoti i vetes për çdo gjë?
Po, ai është i zoti i vetes për çdo gjë.

Kush është i zoti i vetes për çdo gjë?
Ai është i zoti i vetes për çdo gjë.

Për çka është i zoti i vetes ai?
Ai është i zoti i vetes për çdo gjë.

A i rë ai vetes pa dashë?
Po, ai i rë vetes pa dashë.

Kush i rë vetes pa dashë?
Ai i rë vetes pa dashë.

Çka bëni ai pa dashë?
Ai i rë vetes pa dashë.

A e ndieni veten më mirë sot?
Po, unë e ndiej veten më mirë sot.

Kush e ndien veten më mirë sot?
Ai e ndien veten më mirë sot.

Si e ndieni ju veten sot?
Na e ndiejmë veten më mirë sot.

Cilët e ndiejnë veten më mirë sot?
Ata e ndiejnë veten më mirë sot.

A ju a dha të hollat prej vetes apor prej arkës
së shoqnës?

Jo, m'i dha prej vetes sepse arka e shoqnës
s'kishte asnjë lek.

Kush m'i dha të hollat prej vetes e jo prej
arkës së shoqnës?

Ai ju a dha të hollat prej vetes e jo prej arkës
së shoqnës.

Kujt i a dha ai të hollat prej vetes e jo prej
arkës së shoqnës?

Ai m'i dha të hollat mue prej vetes e jo prej
arkës së shoqnës.

Çka ju dha ai prej vetes?

Ai m'i dha të hollat prej vetes.

2. A ju a tha ai vetë apor e keni ndigjue prej
ndokujt?

Jo, m'a tha ai vetë.

A shkuet ju vetë apor dërguet njeri?

Jo, shkova vetë.

Po ai, a shkoi vetë apor dërgoi njeri?

Jo, ai shkoi vetë.

A do të flitni ju vetë me të apor do t'i shkrueni?

Jo, do të flasim vetë me të.

Po ata, a do të flasin vetë me të apor do t'i
shkruejnë?

Jo, ata do të flasin vetë me të.

3. Në shkofsha unë, a do të vîni edhe ju?
Po, në shkofshi ju do të vîjmë edhe na.

Në shkofsh ti, a të vîj edhe unë?

Po, në shkofsha unë hajde edhe ti.

Në shkoftë ai, a do të shkoni edhe ju?
Po, në shkoftë ai do të shkoj edhe unë.

Në shkofshi në S.F., a mund të vîj edhe unë me jû?
Po, në shkofshim në S.F. hajdeni edhe ju me në.

Në shkofshin ata, a do të shkoni edhe ju?
Po, në shkofshin ata do të shkojmë edhe na.

A të filloj nga puna, n'ardhsha mâ heret?
Po, n'ardhsh mâ heret, fillo nga puna.

N'ardhtë ai, a t'i thom që të vîjë me ju pá?
Po, n'ardhtë, thoni që të vîjë me më pá.

N'ardhshim mâ heret, a të fillojmë me hangër pá jû?
Po, n'ardhshi mâ heret, filloni me hangër.

N'ardhshin ata vonë, a t'u thom gjâ?
Jo, n'ardhshin vonë, mos u thoni gjâ.

Në mos shkofshi në S. F., a mund të vîj me ju pá?
Po, në mos shkofsha në S.F. hajdeni me më pá.

Në mos shkoftë ai, a do të shkojsh ti?
Jo, në mos shkoftë ai s'shkoj as unë.

Në mos shkofshi në S.F., a mund të na e epni automobilin?
Po, në mos shkofshim në S.F. do t'u a apim automobilin.

Në mos shkofshin ata, a do të shkoni ju?
Jo, në mos shkofshin ata s'shkojmë as na.

4. Po shkova, a t'i thom Qazimit se kam folë me jû?
Po, po shkuet thoni Qazimit se keni folë me mue.

Po shkoi ai, a t'i ap automobilin tuej?
Po, po shkoi ai epni automobilin tim.

Po shkuem në L.A., a të shkojmë me tren?
Po, po shkuet në L.A. shkoni me tren.

Po shkuen ata, a do të shkojnë heret?
Po, po shkuen ata do të shkojnë heret.

Po erdhi ai, a t'i thom që të presi?
Po, po erdhi ai thoni që të presi.

Po erdhëm heret, a duhet të fillojmë nga puna menjihërë?
Po, po erdhët heret filloni nga puna menjihërë e shkoni në shtëpi më heret.

Po erdhën ata, a u thom që të shkojnë ke drejtori?
Po, po erdhën ata thoniu që të shkojnë ke drejtori.

5. A i zgjidhni ju vetë rrobet, apor ju ndihmon ndokush?

Jo, i zgjedh vetë.

Kush i zgjedh rrobet vetë?
Ju i zgjidhni rrobet vetë.

Po ai, a i zgjedh rrobet vetë, apor i ndihmon grueja?
Jo, ai i zgjedh rrobet vetë.

A i zgjidhni pemët një nga një apor i bleni ashtu pa i shikue mirë?
Jo, na i zgjedhim pemët një nga një.

Po ata, si i blejnë pemët?
Edhe ata i zgjedhin një nga një.

A e zgjodhe vetë kravatën, apor të ndihmoj ndokush?
Jo, e zgjodha vetë.

Kush e zgjodhi vetë kravatën?
Ai e zgjodhi vetë kravatën.

A i zgjodhët ju vetë rrobet, apor ju ndihmoj ndokush?
Jo, na i zgjodhëm vetë rrobet.

Cilët e zgjodhën vetë rrobet?
Ata i zgjodhën vetë rrobet.

A e zgjidhni ju kujdestarin e klasës, apor e zgjedh shkolla?
Shkolla e zgjedh kujdestarin e klasës.

Kush e zgjedh kujdestarin e klasës?
Shkolla e zgjedh kujdestarin e klasës.

A i zgjidhni ju kujdestarët e klasavet?
Jo, na nuk i zgjedhim kujdestarët e klasavet.

Po ata, a i zgjedhin kujdestarët e klasavet?
Jo, as ata nuk i zgjedhin kujdestarët e klasavet.

A e zgjodhët ju sekretarin e shoqnís?
Po, na e zgjodhëm sekretarin e shoqnís.

Po ata, a e zgjodhën sekretarin e shoqnís?
Po, edhe ata e zgjodhën sekretarin e shoqnís.

6. A është e lejueshme me pí duhan në klasë?
Jo, nuk është e lejueshme me pí duhan në klasë.

Ku nuk është e lejueshme me pí duhan?
Në klasë nuk është e lejueshme me pí duhan.

Çka nuk është e lejueshme me bâ në klasë?
Nuk është e lejueshme me pí duhan në klasë.

A është e lejueshme me dalë andej lumit?
Po, është e lejueshme me dalë andej lumit.

Ku është e lejueshme me dalë?
Asht e lejueshme me dalë andej lumit.

7. A është e ndalueme me folë me zâ të naltë në bibliotekë?
Po, në bibliotekë është e ndalueme me folë me zâ të naltë.

Ku është e ndalueme me folë me zâ të naltë?
Në bibliotekë është e ndalueme me folë me zâ të naltë.

Çka është e ndalueme me bënë në biblioteke?
Në bibliotekë është e ndalueme me folë me zënë të
naltë.

8. Sa vjetë shërbim keni n'ushtrif?
Unë kam 10 vjetë shërbim n'ushtrif.

Kush ka 10 vjetë shërbim n'ushtrif?
Unë kam 10 vjetë shërbim n'ushtrif.

Po ai, sa vjetë shërbim n'ushtrif ka?
Edhe ai ka 10 vjetë shërbim n'ushtrif.

A është i mirë shërbimi me autobus Tiranë-Korçë?
Po, shërbimi me autobus Tiranë-Korçë është i mirë.

Cili shërbim me autobus është i mirë?
Shërbimi me autobus Tiranë-Korçë është i mirë.

Si është shërbimi me autobus Tiranë-Korçë?
Shërbimi me autobus Tiranë-Korçë është i mirë.

9. A ka lëvizje të madhe automobilash n'at rrugë?
Po, n'at rrugë ka lëvizje të madhe automobilash.

Në cilën rrugë ka lëvizje të madhe automobilash?
N'at rrugë ka lëvizje të madhe automobilash.

10. A është i qetë deti sot për të bënë banja?
Po, deti sot është i qetë për të bënë banja.

Si është deti sot për të bënë banja?
Deti sot është i qetë për të bënë banja.

11. A shtrihen ndonjiherë në shtrat gjatë ditës
kur jeni i lodhun?
Po, kur jam i lodhun nganjiherë shtrihem në
shtrat gjatë ditës.

Kush shtrihet në shtrat nganjiherë gjatë ditës
kur është i lodhun?
Ju shtrihen në shtrat nganjiherë gjatë ditës
kur jeni i lodhun.

Po ai, a shtrihet ndonjiherë në shtrat gjatë
ditës kur është i lodhun?

Po, edhe ai shtrihet nganjiherë në shtrat gjatë
ditës kur është i lodhun.

12. A zbresin aeroplanat në S.F. kur ka shumë mjegull?
Jo, kur ka shumë mjegull aeroplanat nuk
zbresin në S.F.

Kur nuk zbresin aeroplanat në S.F.?

Kur ka shumë mjegull aeroplanat nuk zbresin në
S.F.

Pesë ditë më parë më kanë fillue pushimet vjetore, prandej pardje vendosa të shkoj e të kaloj një ditë në plazhën e Durrsit. Thash me vete se do t'ishte më mirë me shkue gjatë ditëve të punës sepse të dielevet ka shumë popull. Kështu pra mora çantën e futa në të brekët e banjës, dy peshqirë e një libër; mora syzet e diellit e shkova n'agjencinë e autobusave. Kur i kërkova nëpunësit një biletë vajtje e ardhje më tha se, gjatë ditëve të punës nuk ka shërbim të drejtpërdrejtë nga Tirana në plazhën e Durrësit. Më tha se së pari duhet të shkojshem në Durrës e atje të merrshem autobusin për në plazhë. Më tha se nga Durrsi ka orë e çast automobila për në plazhë.

Pothuej mbas një ore që u-nisa nga Tirana merrjta në Durrës ku menjherë gjeta autobus për në plazhë. Porsa zbrita nga autobusi ndigjova se dikush po më thërritte. Këtheva kryet e pashë një nga shokët e fabrikës ku punoj unë. Mbasi u-përshëndetëm më dha çelsin e kabinës së tij e më tha se nuk ishte nevoja të merrshem një kabinë tjetër me qirë. Si u-çvesha dola e u-shtrëna para kabinës ku ishte edhe

shoku. Rana ishte e ngrofët, deti ishte fare it qetë e në plazhë nuk kishte shumë lëvizje. Ishte tamam një ditë për të pushue.

QUESTIONS-PYETJE

1. Kujt i kanë fillue pushimet vjetore pesë ditë më parë?
2. Kush vendosi pardje të shkojë e të kalojë një ditë në plazhë?
3. Ku ka shumë popull të dielevet?
4. Kush mori çantën e futi në të brekët e banjës, dy peshqirë etj.?
5. Çfarë syzesh mora?
6. Në cilën agjencí shkova?
7. Kujt i kërkova një biletë vajtje e ardhje për në plazhë?
8. Kush më tha se gjatë ditëve të punës nuk kishte shërbim të drejtpërdrejtë nga Tirana në plazhë?
9. Kur nuk ka shërbim të drejtpërdrejtë nga Tirana në plazhë?
10. Ku duhet të shkojshem së pari e atje të merrshem autobusin për në plazhë?
11. Çka ka nga Durrësi orë e çast për në plazhë?
12. Mbas sa kohe që u-nisa nga Tirana mrríjta në Durrës?
13. Ku mrríjta mbas pothuej një ore që u-nisa nga Tirana?

14. Kur gjeta autobus nga Durrsi për në plazhë?
15. Çka ndigjova porsa zbrita nga autobusi?
16. Kur ndigjova se dikush po më thërritte?
17. Kë pashë kur këtheva kryet?
18. Ku punonte shoku që po më thërritte kur zbrita nga maqina?
19. Çelsin e cilës kabinë më dha shoku, mbasi u-përshtëndetëm?
20. Kush më tha se nuk ishte nevoja të merrshem një kabinë tjetër me qirë?
21. Kush doli e u-shtrif para kabinës mbasi u-çvesh?
22. Qysh ishte rana?
23. Si ishte deti?
24. Ku nuk kishte shumë lëvizje?
25. Çfarë dite ishte?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTËPIJE

LVIII
SIXTH PART
HOMEWORK

- A. There are three different patterns to convey the same content. One is the underlined; use the other two patterns. Examples:

Në qoftë se mbaroj - Po mbarova - Në mbarofsha

1. Në qoftë se shkoj do të nisem sonte.

a. _____

b. _____

2. Në qoftë se më shëf tue folë me atë do të zemrohet.

a. _____

b. _____

3. Në qoftë se nuk shkojmë do t'ishte mirë me i telefonue së paku një ditë më parë.

a. _____

b. _____

4. Në qoftë se ata nuk janë atje unë nuk do të hëj mbrendë.

a. _____

b. _____

- B. Translate the following:

1. I don't know whether smoking is allowed.
2. He wants to ask questions all the time.
3. When he starts talking, I always fall asleep.
4. All of us like to joke with each other.
5. I was delayed because I woke up late.

PJESA E SHITATË
FJALORI

LVIII
SEVENTH PART
VOCABULARY

ardhje, -a	(m.)	coming (as noun)
brekë, -t	(f.)	shorts, briefs, drawers, trunks
dallgë, -a dallgë, -t	(f.)	wave
drejt për drejt	(adv.)	directly
i, e, të drejtpërdrejtë të drejtpërdrejta	(adj. m. & f.)	direct
dush, -i dushe, -t	(m.)	shower
kilometër kilometri kilometra, -t	(m.)	kilometer
me u-lá (unë lahem)	(v.)	to wash oneself, to swim
i, të lejueshëm e, të lejueshme	(adj. m. & f.)	permissible
lëvizje, -a lëvizje, -t	(f.)	movement, traffic
maquinë, -a maqina, -t	(f.)	machine, automobile
me u-mvarë (unë mvarem)	(v.)	to depend (on); to be under the jurisdiction or authority of
i, të ndaluem e, të ndalueme	(adj. m. & f.)	forbidden, pro- hibited, banned
në se	(conj.)	whether, if

i, e, të qetë të qeta	(adj. m. & f.)	quiet, calm, still, peaceful
ranë, -a	(f.)	sand
syze, -t	(f.)	glasses, spectacles
shaka, -ja shaka, -t	(f.)	joke
shërbim, -i shërbime, -t	(m.)	service
me u-shtrif (unë shtrifhem)	(v.)	to lie down, to stretch oneself, to sprawl
vajtje, -a	(f.)	going (as noun)
me verbue (unë verboj)	(v.)	to blind, to become blind
vjetuer, vjetore	(adj.)	annual, yearly
me u-vonue (unë vonohem)	(v.)	to delay, to be tardy, to be late
me zbritë (unë zbres)	(v.)	to get down, to go down, to bring down, to take down, to lower, to des- cend, to deduct, to subtract, to dis- mount, to climb down, to come down
me zgjedhë (unë zgjedh)	(v.)	to choose, to elect, to select, to pick out

Shenime:

Si bāhet?

What can one do?

orë e çast	all the time, continually
paçi veten në qafë	the trouble is of your own making
me për një biletë	to buy a ticket
vajtje e ardhje	round trip
Me të vërtetë e keni?	You really mean it? Are you serious?
me bâ shaka	to joke, to kid
deti ka dallgë shumë	the sea is very rough.

DJE

LITERATURA

SOT

Djali: Si thue ti, babë?
Çfarë libri të marr në
bibliotekë: gjeografije,
historije, filozofije....

Baba: Merr një libër që
t'i ketë fletët të holla,
të mira për të mbështjellë
cingare!

Baba: O çun, a po shkon në
shkollë, a?

Djali: Nuk po shkoj, por po
më dërgojnë.

1.

- a. A është vllai im mësues?
Po, vllai juej është mësues.

A është edhe vllai yt mësues?
Po, edhe vllai im është mësues.

A është: Im vllë mësues?
Po: Yt vllë është mësues.

A është yt vllë oficer?
Po, im vllë është oficer.

A është baba yt punëtuer?
Po, baba im është punëtuer.

A është yt at punëtuer?
Po, im at është punëtuer.

A është yt ungj mjek?
Po, im ungj është mjek.

A është djali yt nxânës?
Po, djali im është nxânës.

A është yt bër nxânës?
Po, im bër është nxânës.

A është im kushrë oficer?
Po, yt kushrë është oficer.

A është yt nip student?
Po, im nip është student.

A thotë grueja shqiptare zakonisht për burrin e saj: "Im shoq"?
Po, grueja shqiptare zakonisht thotë për burrin e saj: "Im shoq."

Cfarë fjalësh përdor grueja shqiptare për të tregue burrin e saj?
Për të tregue burrin e saj grueja shqiptare zakonisht përdor fjalët "im shoq."

- b. A është ky libri i vllait tim?
Po, ai është libri i vllait tând.
- A thash unë: "Ky është libri i tim vllá?"
Po, ti thë: "Ky është libri i tim vllá."
- A është ai fjalori i tyt vllá?
Po, ai është fjalori i tim vllá.
- A është ai automobili i tyt et?
Po, ai është automobili i tim et.
- A është ajo kapela e tyt nip?
Po, ajo është kapela e tim nip.
- A është ai lapsi i tyt bër?
Po, ai është lapsi i tim bër.
- c. A i a dhë librin tim vllá?
Po, unë i a dhash librin tyt vllá.
- A i thë tyt bër me ardhë me në?
Po, unë i thash tim bër me ardhë me në.
- Po tim nip, a i the me u-bâ gati?
Po, edhe tyt nip i thash me u-bâ gati.
- Po tyt kushrî, a i thë me u-bâ gati?
Po, edhe tim kushrî i thash me u-bâ gati.
- A i a dhë të hollat tyt shoq sot në mëngjes?
Po, unë i a dhash të hollat tim shoq sot në mëngjes.
- Po tim kushrî, a s'i dhë gjâ?
Jo, tyt kushrî s'i dhash gjâ.
- A i a këtheu ai të hollat tyt ungj?
Jo, ai nuk i a këtheu të hollat tim ungj.
- d. A shkove mbrâmë në kinema me vllân tând?
Po, mbrâmë shova në kinema me vllân tim.
- A shkove mbrâmë në kinema me tët vllá?
Po, mbrâmë shkova në kinema me tim vllá.

A shkoi ai mbrëmë me tim vllá në teatër?
Po, ai shkoi mbrëmë me tët vllá në teatër.

A erdhën ata për t'a vizitue tët ungj?
Po, ata erdhën për t'a vizitue tim ungj.

Po tët át, a nuk e vizituen?
Po, ata e vizituen edhe tim át.

A e vizituen edhe tët bër?
Jo, tim bër nuk e vizituen.

e. A ke marrë ndonji letër prej vllait tim?
Po, unë kam marrë një letër prej vllait tând.

A ke marrë ndonji letër prej tim vllá?
Po, unë kam marrë një letër prej tyt vllá.

Prej kujt ke marrë letër?
Unë kam marrë letër prej tyt vllá.

A e bleu ai shtëpín prej tyt kushrî?
Po, ai e bleu shtëpín prej tim kushrî.

Çka bleu ai prej tyt kushrî?
Ai e bleu shtëpín prej tim kushrî.

Prej kujt e bleu ai shtëpín?
Ai e bleu shtëpín prej tim kushrî.

A u-ndá ai prej tyt et dhe tyt nip?
Po, ai u-ndá prej tim et dhe tim nip.

Kur u-ndá ai prej tyt et dhe tyt nip?
Nuk e di kur u-ndá ai prej tim et dhe tim nip.

A u-largue ajo prej tyt bër dhe tyt kushrî?
Po, ajo u-largue prej tim bër dhe tim kushrî.

Kush u-largue prej tyt bër dhe tyt kushrî?
Ajo u-largue prej tim bër dhe tim kushrî.

2. Substitution:

a.

Vllai im është mësues.

im vllá - mjek
 kushrîni yt - tregtár
 ungji im-rrobaqepës
 vllai yt - nxânës
 baba yt - oficer
 nipi im - student
 djali im - ushtár

Im vllá është mjek.
 Yt kushrî është tregtár.
 Im ungj është rrobaqepës.
 Yt vllá është nxânës.
 Yt át është oficer.
 Im nip është student.
 Im bîr është ushtár.

b.

Automobili i babës sim u-prish.

çakmaku i tim et
 shtëpija e kushrînit
 tând
 kapela e babës tând
 libri i nipit tim
 shkopi i ungjit tând
 fjalori i babës tând
 sahati i nipit tând

Çakmaku i tim et u-prish.
 Shtëpija e tyt kushrî u-prish.
 Kapela e tyt et u-prish.
 Libri i tim nip u-prish.
 Shkopi i tyt ungj u-prish.
 Fjalori i tyt et u-prish.
 Sahati i tyt nip u-prish.

c.

Unë i a dhash të hollat vllait tând.

të hollat vllait tând
 librin vllait tim
 lapsin babës sim
 kapelën ungjit tând
 gazetën birit tim
 çadrën vllait tim
 rrobet burrit tând
 dorën nipit tând

Unë i a dhash të hollat tyt vllá.
 Unë i a dhash librin tim vllá.
 Unë i a dhash lapsin tim et.
 Unë i a dhash kapelën tyt ungj.
 Unë i a dhash gazetën tim bîr.
 Unë i a dhash çadrën tim vllá.
 Unë i a dhash rrobet tyt shoq.
 Unë i a dhash dorën tyt nip.

d.

Unë shkova në teatër me vlláin tând.

me tët vllá
 vlláin tim
 kinema - nipin tim
 shtëpi - babën tând
 mensë - ungjin tim
 shkollë - nipin tând
 qytet - djalin tând

Unë shkova në teatër me tët vllá.
 Unë shkova në teatër me tim vllá.
 Unë shkova në kinema me tim nip.
 Unë shkova në shtëpi me tët át.
 Unë shkova në mensë me tim ungj.
 Unë shkova në shkollë me tët nip.
 Unë shkova në qytet me tët bîr.

- e. Unë mora një peshqesh prej babës sime.
prej tim et	Unë mora një peshqesh prej tim et.
pako - prej babës tând	Unë mora një pako prej tyt et.
sahat - prej djalit tim	Unë mora një sahat prej tim bër.
letër - prej kushrënit tând	Unë mora një letër prej tyt kushrë.
lajm - prej vllait tim	Unë mora një lajm prej tim vllâ.
kapelë - prej nipit tând	Unë mora një kapelë prej tyt nip.
libër - prej djalit tând	Unë mora një libër prej tyt bër.

3.

a. A është motra ime mësuese?

Po, motra jote është mësuese.

A është edhe motra jote mësuese?

Po, edhe motra ime është mësuese.

A thash unë: "Ime motër është mësuese?"

Po, ti thë: "Ime motër është mësuese."

A është edhe jot'motër mësuese?

Po, edhe ime motër është mësuese.

Çka është ime motër?

Jot'motër është mësuese.

Çka është jot'motër?

Ime motër është mësuese.

A është nâna jote shtëpijake?

Po, nâna ime është shtëpijake.

A është jot'âmë shtëpijake?

Po, ime âmë është shtëpijake.

A është jot'mbesë nxânse?

Po, ime mbesë është nxânse.

A është edhe jot'bijë nxânse?
Po, edhe ime bijë është nxânse.

A qe ime kushrinë ke ju sot në mëngjes?
Po, jot'kushrinë qe ke na sot në mëngjes.

- b. A është kjo çadra e sime motër, apo e sat'motër?
Ajo është çadra e sat'motër dhe jo e sime motër.

A është ai libri i sat'mbesë?
Po, ai është libri i sime mbesë.

A janë këto rrobet e sat'âmë?
Po, ato janë rrobet e sim'âmë.

Cilat janë rrobet e sat'âmë?
Ato janë rrobet e sim'âmë.

Ku janë librat e sime mbesë?
Nuk e di ku janë librat e sat'mbesë.

A është ai lapsi i sat'kushrinë?
Jo, ai nuk është lapsi i sime kushrinë.

A është ajo çanta e sat'bijë?
Po, ajo është çanta e sime bijë.

E kujt është ajo çantë?
Ajo çantë është e sime bijë.

- c. A i a dhë librin sime motër apo sat'motër?
Unë i a dhash librin sat'motër dhe jo sime motër.

A i thë sat'bijë me ardhë me në?
Po, unë i thash sime bijë me ardhë me në.

A i thë edhe sime mbesë me u-bâ gati?
Po, edhe sat'mbesë i thash me u-bâ gati.

Po sat'kushrinë, a nuk i the me u-bâ gati?
Po, edhe sime kushrinë i thash me u-bâ gati.

A i a dhë të hollat sat'shoqe sot në mëngjes?
Po, unë i a dhash të hollat sime shoqe sot në mëngjes.

Po sime kushrinë, a s'i thé gjâ?
 Jo, sat'kushrinë nuk i thash gjâ.

- d. A shkove ti mbrâmë në kinema me time motër apo me tët motër?
 Unë shkova mbrâmë në kinema me time motër.

Kush shkoi mbrâmë në kinema me time motër?
 Ai shkoi mbrâmë në kinema me tët motër.

A erdh mjeku për t'a vizitue tët âme dje?
 Po, mjeku erdh për t'a vizitue time âme dje.

Po tët motër, a e vizitoi mjeku?
 Jo, time motër nuk e vizitoi mjeku.

A shkon jot'motër në shkollë me tët mbesë?
 Po, ime motër shkon në shkollë me time mbesë.

A âsht ai peshqesh për tët mbesë apo për time motër?
 Ai peshqesh âsht për time mbesë dhe jo për tët motër.

- e. A ke marrë ndonji letër prej sat'motër?
 Po, unë kam marrë shumë letra prej sime motër.

A ke marrë ndonji letër prej sime motër?
 Jo, prej sat'motër nuk kam marrë asnji letër.

A e more paqetën prej sime mbesë?
 Po, unë e mora paqetën prej sat'mbesë.

A e bleu ajo shtëpin prej sat'kushrinë.
 Po, ajo e bleu shtëpin prej sime kushrinë.

A u-ndâ ai prej sat'mbesë?
 Jo, ai nuk u-ndâ prej sime mbesë.

A e di pse u-largue ajo prej sat'bijë?
 Jo, nuk e di pse u-largue ajo prej sime bijë.

A ke marrë ndonji herë të holla prej sim'âmë?
 Po, unë kam marrë shpesh të holla prej sat'âmë.

4. Substitution from masculine to feminine and vice versa:

a. Im vlla është nxânës.

Im shoq është mësues.
Im át është plak.
Im bër është student.
Im nip është infermier.
Im kushrî është shqiptâr.

Ime motër është nxânse.

Ime shoqe është mësuese.
Im'âmë është plakë.
Ime bijë është studente.
Ime mbesë është infermiere.
Ime kushrînë është shqiptare.

Yt vllâ është i sëmundë.

Yt át është i pasun.
Yt nip është kamerier.
Yt bër është punëtuer.
Yt kushrî është i vorfën.

Jot'motër është e sëmundë.

Jot'âmë është e pasun.
Jot'mbesë është kameriere.
Jot'bijë është punëtore.
Jot'kushrînë është e vorfën.

b. Ajo është shtëpija e tim et.

Ky është kopshti i tim et.
Këta janë librat e tim vllâ.
Këto janë kapelat e tim nip.
Ajo është vajza e tim kushrî.

Ajo është shtëpija e sim'âmë.

Ky është kopshti i sim'âmë.
Këta janë librat e sime motër.
Këto janë kapelat e sime mbesë.
Ajo është vajza e sime kushrînë.

Ai është kopshti i tyt et.

Ajo është shtëpia e tyt et.
Këta janë librat e tyt vllá.
Keto janë kapelat e tyt nip.
Ajo është vajza e tyt kushrî.

Ai është kopshti i sat'âmë.

Ajo është shtëpia e sat'âmë.
Këta janë librat e sat'motër
Keto janë kapelat e sat'mbesë.
Ajo është vajza e sat'kushrînë.

- c. A i a prûne letrën sat'motër?
A i a prûne letrën tyt vllá?

Unë i thash tim nip me shkue.
Unë i thash sime mbesë me shkue.

Ai i a prûni tyt et lajmin e mirë.
Ai i a prûni sat'âmë lajmin e mirë.

Ajo i a fali sime bijë sahatin e bukur.
Ajo i a fali tim bîr sahatin e bukur.

Ata i a ndreqën sime kushrînë automobilin e prishun.
Ata i a ndreqën tim kushrî automobilin e prishun.

- d. Unë shkova në teatër me time motër.
Unë shkova në teatër me tim vllá.

Unë e bleva këtë peshqesh për tim át.
Unë e bleva këtë peshqesh për tim'âmë.

Dje shkova në shkollë pa tim nip.
Dje shkova në shkollë pa time mbesë.

Unë punoj në zyrë me time kushrînë.
Unë punoj në zyrë me tim kushrî.

A bleve peshqesh për tët bîr?
A bleve peshqesh për tët bijë?

Kush erdhi me ju vizitue me tët mbesë?
Kush erdhi me ju vizitue me tët nip?

- e. Ai nuk ka marrë letra prej sat'motër.
Ai nuk ka marrë letra prej tyt vllá.

Na e kemi blé automobilin prej tyt kushrf.
Na e kemi blé automobilin prej sat'kushrinë.

Ata u-strehuen prej sat'mbesë.
Ata u-strehuen prej tyt nip.

Ata u-larguen prej sim'amë pa i tregue.
Ata u-larguen prej tim et pa i tregue.

Ai u-ndá prej tim bër tue qá.
Ai u-ndá prej sime bijë tue qá.

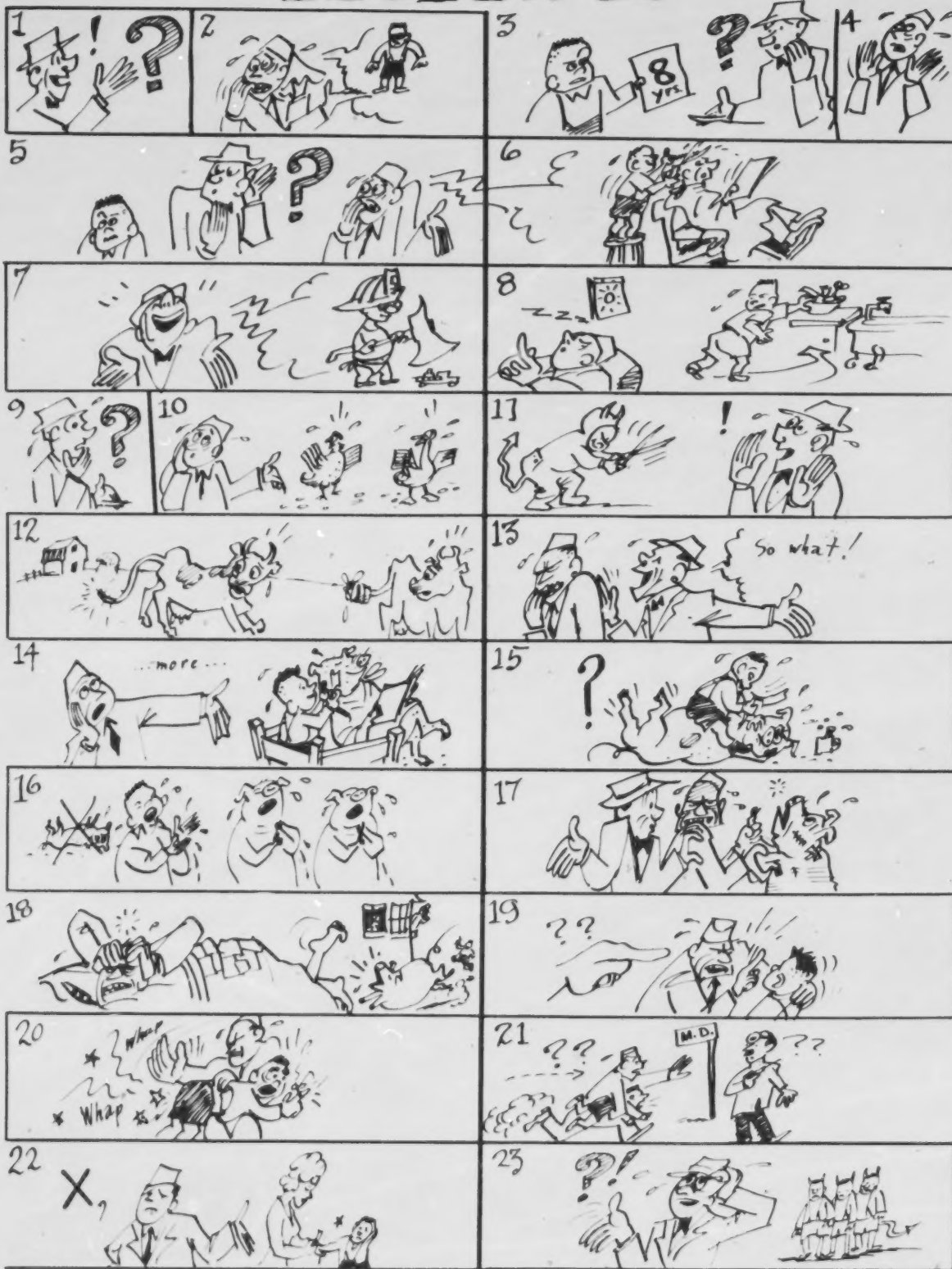
Na i muerëm gazetatat prej sime motër.
Na i muerëm gazetatat prej tim vllá.

Berberi i vogël

1. Mirë dita, Faton! Ç'ke? Po më dukesh i mërzitun.
2. Jam nervoz sot. Më ka zemrue im bër.
3. Yt bër? Ai s'është veçse 8 vjeç; ç'të keqe është ai në gjendje me bër sa me të zemrue?
4. Çuditësh sikur t'a diësh çka ka bër.
5. Më kallxo pra çka ka bër!
6. Ka ca ditë që më thotë se do me u-bër berbër.
7. Gjithë fëmijët kanë dëshirë me u-bër diçka; të mijt duen me u-bër zjarmfikës.
8. Sot, kur po flëjshim gjatë vapës, ka shkue në banjë dhe ka marrë veglat e rrojes.
9. Çka ka bër me to?
10. Hatân! Së pari, ka marrë gërshanën dhe u ka prë shpendëvet krahët.
11. O! Shejtani!
12. Mandej u ka prë bishtat lopëvet.
13. Pun'e madhe! Për këtë je zemrue?
14. Ka edhe më. Ka shkue në thark dhe ka fillue me rrue derrat.
15. Si ka qenë i zoti me i mbajtë në vend, pa lëvizë?
16. Natyrisht që s'ka qenë i zoti! Prandej ka prë gishtat e natyrisht, edhe derrat.
17. Natyrisht që ke të drejtë me u-zemrue. Djali e paska teprue!
18. Përveç kësaj, më ka lënë pa gjumë. E gjithë lagja u-zgjue nga zhurma.
19. A i bërtite djalit?
20. A i bërtita? E rrafa sa do t'a mbajë mend për shumë kohë.

21. A qe e nevojshme me e çue ke mjeku?
22. Jo. E âma më tha se nuk ishte prë shumë; ajo
e mjekoi.
23. S'ke që bân. Kështu e kanë fëmijët.

LESSON 59

The Little Barber

1. Hello Faton! What's the matter? You look upset.
2. I am nervous today. My son has upset me.
3. Your son? He is only 8 years old. I wonder what he can do to make you mad.
4. You would be surprised if you knew what he has done.
5. Tell me, what has he done?
6. For some time he has been telling me that he wants to become a barber.
7. All children like to become something. Mine wants to become a fireman.
8. Today while I was taking a nap during siesta time, he had gone to the bathroom and taken my shaving kit.
9. What did he do with it?
10. A terrible thing. First he cut the wings of the fowl with scissors.
11. Oh! What a devil!
12. Then he cut the tails of the cows.
13. So what! For this you are mad?
14. There is more. He went to the pigpen and started to shave the pigs.
15. How was he able to hold them down?
16. Naturally he wasn't able to do so; that's why he has cut his fingers and the pigs also.
17. Of course, you are right to be angry. He has gone too far.
18. Besides, he didn't let me sleep. And all the neighborhood woke up from the noise.

19. Did you scold him?
20. Didn't I? I spanked him so much that he'll remember it for a long time.
21. Was it necessary to take him to the doctor?
22. No. His mother told me that he wasn't cut very much; she treated him.
23. What can you do! That's how children are.

POSSESSIVE ADJECTIVES PRECEDING NOUNS DENOTING FAMILY
RELATIONSHIP (See also Lesson 37, 48, 55 and 56)

The possessive adjectives *im*, *ime*, *yt*, *jote* may precede a noun only if the noun denotes a family relationship. Examples:

vllá:	im vllá, yt vllá
nip:	im nip, yt nip
babë:	im át, yt át
motër:	ime motër, jot'motër
mbesë:	ime mbesë, jot'mbesë
âme:	ime âme, jot'âme

Declension:

First Person

(Masculine Singular)

	<u>Regular</u>		<u>Irregular</u>
N.	im vllá		im át
G.	i, e, të tim vllá *	i, e, të	tim et
D.	tim vllá *		tim et
Ac.	tim vllá		tim át
Ab.	prej tim vllá *	prej	tim et

(Feminine Singular)

N.	ime motër		ime amë
G.	i, e, të sime motër *	i, e, të	sime amë
D.	sime motër *		sime amë
Ac.	time motër		time amë
Ab.	prej sime motër *	prej	sime amë

Second Person

(Masculine Singular)

N.	yt vllá		yt át
G.	i, e, të tyt vllá *	i, e, të	tyt et
D.	tyt vllá *		tyt et
Ac.	tët vllá		tët át
Ab.	prej tyt vllá *	prej	tyt et

(Feminine Singular) Second Person

<u>Regular</u>		<u>Irregular</u>	
N.	jot'motër		jot'âmë
G. i, e, të	sat'motër *	i, e, të	sat'âmë
D.	sat'motër *		sat'âmë
Ac.	tët'motër		tët'âmë
Ab. prej	sat'motër *	prej	sat'âmë

Remarks:

1. As you see in the preceding tables, the noun is not declined. In a few Albanian grammar books they do decline the noun in the indefinite form (see asterisk). Examples: Nom. yt vllá, Gen. i, e, të tyt vëllai, and so on. People in every day speech do not decline the noun when it is preceded by a possessive adjective.

2. A possessive adjective may also precede a noun denoting family relationship in the plural, e.g. tim vllazën, time motra, but they are used so seldom in Albanian that we have preferred to eliminate them from our course.

1. A është im vllá gjithënji në Tiranë?
Po, yt vllá është gjithënji në Tiranë.

Kush është gjithënji në Tiranë?
Yt vllá është gjithënji në Tiranë.

Ku gjindet tash im vllá?
Yt vllá është gjithënji në Tiranë.

A është kjo shtëpia e tim vllá?
Po, kjo është shtëpia e tyt vllá.

Shtëpia e kujt është kjo?
Kjo është shtëpia e tim vllá.

Cila është shtëpia e tim vllá?
Kjo është shtëpia e tyt vllá.

A i shkrove tim vllá?
Po, i shkrova tyt vllá.

Kush i shkroi tim vllá?
Unë i shkrova tyt vllá.

A e pë tim vllá në Tiranë?
Jo, s'e pashë tët vllá.

Kush s'e pë tim vllá në Tiranë?
Unë s'e pashë tët vllá në Tiranë.

A ke marrë ndonji lajm prej tim vllá?
Jo, s'kam marrë asnjë lajm prej tyt vllá.

A është im át tue më pritë në stacion?
Po, yt át është tue të pritë në stacion.

Kush është tue më pritë në stacion?
Yt át është tue të pritë në stacion.

Kë është tue pritë në stacion im át?
Yt át është tue të pritë tÿ në stacion.

Ku është tue më pritë im át?
Yt át është tue të pritë në stacion.

A është ky punëtori i tim et?
Po, ky është punëtori i tyt et.

Punëtori i kujt është ky?
Ky është punëtori i tyt et.

Cili është punëtori i tim et?
Ky është punëtori i tyt et.

A i shkrove tim et për punën e të hollavet?
Po, i shkrova tyt et për punën e të hollavet.

Kujt i shkrove për punën e të hollavet?
I shkrova tyt et për punën e të hollavet.

Për çka i shkrove tim et?
I shkrova tyt et për punën e të hollavet.

A e pë tim at tue punue në kopsht?
Po, e pashë tët at tue punue në kopsht.

Kush e pë tim at tue punue në kopsht?
Unë e pashë tët at tue punue në kopsht.

Ku e pë tue punue tim at?
E pashë tët at tue punue në kopsht.

A i ke marrë plaçkat prej tim et?
Jo, s'i kam marrë ende plaçkat prej tyt et.

Kush s'i ka marrë ende plaçkat prej tim et?
Unë s'i kam marrë ende plaçkat prej tyt et.

Çka s'ke marrë ende prej tim et?
S'i kam marrë plaçkat ende prej tyt et.

2. A është ime motër gjithënji mësuese në Korçë?
Po jot'motër është gjithënji mësuese në Korçë.

Kush është gjithënji mësuese në Korçë?
Jot'motër është gjithënji mësuese në korçë.

Ç'punë ka, ime motër në Korçë?
Jot'motër është mësuese në Korçë.

Po burri i sime motër, a është nëpunës shteti
gjithënjë?
Po, burri i sat'motër është nëpunës shteti
gjithënjë.

Kush është nëpunës shteti gjithënjë?
Burri i sat'motër është nëpunës shteti gjithënjë.

Çfarë nëpunësi është burri i sime motër?
Burri i sat'motër është nëpunës shteti.

A i ka ardhë pasaporta sime motër?
Jo, sat'motër s'i ka ardhë pasaporta ende.

Kujt s'i ka ardhë pasaporta ende?
Sat'motër s'i ka ardhë pasaporta ende.

A e pë time motër tue shkue në shkollë?
Po, tët motër e pashë tue shkue në shkollë.

Kush e pë time motër tue shkue në shkollë?
Unë e pashë tët motër tue shkue në shkollë.

Ku e pë tue shkue time motër?
Tët motër e pashë tue shkue në shkollë.

A e bleve shtëpin prej sime motër?
Po, e bleva shtëpin prej sat'motër.

Kush e bleu shtëpin prej sime motër?
Unë e bleva shtëpin prej sat'motër.

Çka bleve prej sime motër?
Bleva shtëpin prej sat'motër.

3. A bërtas unë kur flas?
Po, ju bërtitni nganjherë kur flitni.

Kush bërtet nganjherë kur flet?
Unë bërtas nganjherë kur flas.

Po ai, a bërtet kur flet?
Po, edhe ai bërtet nganjherë kur flet.

Me fjalë tjera, a bërtasim na të gjithë nganjiherë kur flasim?

Po, me fjalë tjera ju të gjithë bërtitni nganjiherë kur flitni.

Cilët bërtasin nganjiherë kur flasin?

Ata bërtasin nganjiherë kur flasin.

A i bërtitni ju djalit kur bën shumë zhurmë?

Po, unë i bërtas djalit kur bën shumë zhurmë.

Kush i bërtet djalit kur bën shumë zhurmë?

Ju i bërtitni djalit kur bën shumë zhurmë.

Po ai, a i bërtet djalit kur bën shumë zhurmë?

Po, edhe ai i bërtet djalit kur bën shumë zhurmë.

A u bërtasim na fëmijëvet kur nuk na ndigjojnë?

Po, ju u bërtitni fëmijëvet kur nuk ju ndigjojnë.

Po ata, a u bërtasin fëmijëvet kur nuk u ndigjojnë?

Po, edhe ata u bërtasin fëmijëvet kur nuk u ndigjojnë.

4. A ju la pa gjumë djali tue qá?

Po, djali më la pa gjumë tue qá.

Kë la pa gjumë djali tue qá?

Djali ju la ju pa gjumë tue qá.

A e latë djalin pa darkë mbasi s'kishte shkue në shkollë dje?

Po, e lash djalin pa darkë mbasi s'kishte shkue në shkollë dje.

Kush e la djalin pa darkë mbasi s'kishte shkue në shkollë dje?

Ai e la djalin pa darkë mbasi s'kishte shkue në shkollë dje.

A ju la ai pa drekë mbasi erdhi tamam në kohë të drekës?

Po, ai më la pa drekë mbasi erdhi tamam në kohë të drekës.

Kush ju la pa drekë mbasi erdhi tamam në kohë të drekës?

Ai më la pa drekë mbasi erdhi tamam në kohë të drekës.

A ju la ai pa punë tue folë vazhdimisht?

Po, ai më la pa punë tue folë vazhdimisht.

Kush ju la pa punë tue folë shumë?

Ai më la pa punë tue folë shumë.

5. A jeni në gjendje me ecë mbasi ju dhemb kamba?
Jo, nuk jam në gjendje me ecë.

Kush nuk është në gjendje me ecë mbasi i dhemb kamba?

Ju nuk jeni në gjendje me ecë mbasi ju dhemb kamba.

Po ai, a është në gjendje me ecë mbasi i dhemb kamba?

Jo, as ai s'është në gjendje me ecë mbasi i dhemb kamba.

A jeni në gjendje me më dhënë 1000 lekë hua?

Jo, më vjen keq; s'jam në gjendje.

Kush nuk është në gjendje me ju dhënë 1000 lekë hua?

Ju nuk jeni në gjendje me më dhënë 1000 lekë hua.

A është ai në gjendje aq të mirë sa me e blé shtëpinë me të holla në dorë?

Jo, ai s'është në gjendje aq të mirë sa me e blé shtëpinë me të holla në dorë.

Kush nuk është në gjendje me e blé shtëpinë me të holla në dorë?

Unë nuk jam në gjendje me e blé shtëpinë me të holla në dorë.

6. A e rrueni ju shokun që është në spital?
Jo. E rruen infermieri.

Kush e rruen shokun që është në spital?
Infermieri e rruen shokun që është në spital.

A rruheni ju çdo ditë?
Po, unë rruhem çdo ditë.

Kush rruhet çdo ditë?
Ju rruheni çdo ditë?

Po ai, a rruhet çdo ditë?
Po, edhe ai rruhet çdo ditë.

7. A i rrifni fëmijët ndonjiherë kur nuk ju ndigjojnë?
Po, unë i rraf fëmijët kur nuk më ndigjojnë.

Kush i rref fëmijët kur nuk i ndigjojnë?
Ju i rrifni fëmijët kur nuk ju ndigjojnë.

Po ai, a i rref fëmijët kur nuk e ndigjojnë?
Po, edhe ai i rref fëmijët kur nuk e ndigjojnë.

A e tepron ai kur bân ndonji shaka?
Po, ai e tepron kur bân ndonji shaka.

Kush e tepron kur bân ndonji shaka?
Ai e tepron kur bân ndonji shaka.

A e tepron ai kur kallxon ndonji gjâ mbi jetën e tij?
Po, ai e tepron kur kallxon ndonji gjâ mbi jetën e tij.

Kush e tepron kur kallxon ndonji gjâ mbi jetën e tij?
Ai e tepron kur kallxon ndonji gjâ mbi jetën e tij.

A ju tepron ndonji herë gjella që ju apin në mensë?
Po, më tepron nganjiherë.

Kujt i tepron nganjiherë gjella që i apin në mensë?
Jû ju tepron nganjiherë gjella që ju apin në mensë.

Po atij, a i tepron ndonjiherë gjella që i apin në mensë?

Jo, atij s'i tepron kurr.

A ju tepron ndonji lek në fund të muejit?

Jo, nuk më tepron asnji lek në fund të muejit.

Kujt nuk i tepron asnji lek në fund të muejit?

Ju nuk ju tepron asnji lek në fund të muejit.

Po atij, a i tepron ndonji lek në fund të muejit?

Po, atij i teprojnë nja 50-60 lekë.

Kujt i teprojnë nja 50-60 lekë në fund të muejit?

Atij i teprojnë nja 50-60 lekë në fund të muejit.

A është e nevojshme që të jem edhe unë aty?

Po, është e nevojshme që të jenë edhe ju aty.

A është e nevojshme që të bëj lutje për të

kërkue leje?

Po, është e nevojshme që të bëni lutje për të

kërkue leje.

Im bër, Aliu, kur ishte 8 vjeç, pat çfaqë dëshirën shumë herë se donte me u-bâ berbër. "Babë," më thonte, "kur të hap rrojtoren time do të vësh ke unë me u-qethë e me u-rrue." Kurr nuk e besojshe se do të kishem pasë ngatresa me këtë dëshirë të tijën. Qe çka ngjau:

Nji ditë, në kohë të vapës, kur unë dhe gjithë njerzit e shtëpisë po flëjshim, shkoi në banjë, hapi raftin dhe mori veglat e rrojes: briskun, sapunin, gërshanën dhe nji krahën. Pa bâ zhurmë u-ul poshtë dhe shkoi në shtallë ku mbajshim kafshët dhe atje filloi mjeshtër të tij si berbër: kapi nji nga nji pulat, patat e rosat dhe u preu krahët me gërshanë dhe mandej shkoi ke lopët dhe u bishtat. Në fund shkoi në thark dhe atje deshi me rrue derrat. Derrat fillue me bërtitë kaq fort sa zgjuen gjithë lagjen. Zbrita poshtë, kur çka me pà! Po i rridhte gjak nga duert: kishte prë gishtat e natyrisht, edhe derrat.

Mbaj mend si sot se u-zemrova shumë, e kapa për veshi dhe mbasi e çova nalt në dhomën e tij, ku e mbylla gjithë mbasdreken, e rrafa mirë e mirë. Kjo ka qenë e para dhe e fundit herë që kam rrafë tim bër.

QUESTIONS-PYETJE

1. Kur pat çfaqë dëshirën Aliu se donte me u-bâ berbër?
2. Sa vjeç ishte Aliu kur pat çfaqë dëshirën se donte me u-bâ berbër?
3. Kujt i thonte "Babë kur të hap rrojtoren time do të vijsh me u-qethë e me u-rrue ke unë"?
4. Çka i thonte Aliu babës?
5. Kush nuk e besonte kurr se do të kishte pasë ngatrresa me këtë dëshirë të tijën?
6. Kush shkoi në banjë një ditë, në kohë të vapës?
7. Çka bëni Aliu një ditë, në kohë të vapës?
8. Kur po flëjshin njerzit e shtëpisë?
9. Kush hapi raftin e mori veglat e rrojes?
10. Çka bëni Aliu?
11. Kush mori briskun, sapunin, gërshanën e një krahën?
12. Kush u-ul poshtë pa bâ zhurmë e shkoi në shtallë?
13. Qysh u-ul poshtë Aliu e shkoi në shtallë?
14. Ku i mbante kafshët familja e Aliut?
15. Kush filloi atje mjeshtërinë e tij si berbër?
16. Çka bëni Aliu në shtallë?
17. Kush kapi, një nga një, pulat, patat e rosat dhe u preu krahët?
18. Cilëve shpend u preu krahët Aliu?
19. Çka u preu Aliu pulavet, patavet e rosavet?

20. Ku shkoi Aliu më në fund e aty deshi me rrue derrat?
21. Çka deshi të bënte Aliu në thark?
22. Cilët filluen me bërtitë kaq fort sa zgjuen gjithë lagjen?
23. Çka filluen të bëjnë derrat?
24. Kush zbriti poshtë?
25. Kujt po i rridhte gjak nga duert?
26. Kush kishte prë dy gishta e natyrisht edhe derrat?
27. Kush u-zemrue shumë dhe e kapi Aliun për veshi?
28. Çka bëni i ati i Aliut mbasi u-zemrue shumë?
29. Kë çoi i ati nalt në dhomën e tij?
30. Kush e rrafi Aliun mirë e mirë?
31. Qysh e rrafi Aliun i ati?
32. Kush e mbylli Aliun gjithë mbasdreken në dhomën e tij?
33. Ku e mbylli i ati Aliun gjithë mbasdreken?

A. Use the idiomatic forms for the underlined parts:

1. Djali im është tue studjue mjeksi.
2. Vllai yt dhe motra jote janë në shtëpin time.
3. Vajza ime do të shkojë në shtëpi të motrës sime.
4. S'kam marrë letër prej grues sime.
5. Mbramë pashë vllan tënd.

B. Translate the following:

6. Atij i pëlqen me pi, por kur nuk e tepron.
7. Disa njerëz kur flasin duket sikur bërtasin.
8. Në Shqipëri, zyrat e dyqanet mbyllen gjatë orëve të vapës.
9. Unë u bërtas fëmijëve.
10. S'kam dëshirë për asgjë.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LIX
SEVENTH PART
VOCABULARY

me bërtitë (unë bërtas)	(v.)	to shout, to scream, to holler, to yell; to scold
bisht, -i bishta, -t	(m.)	tail
me çfaqë (unë çfaq)	(v.)	to express, to show, to display, to de- clare; to play, per- form
me u-çuditë (unë çuditëm)	(v.)	to be surprised, to be amazed, to be astonished
dëshirë, -a dëshira, -t	(f.)	wish, desire
gërshanë, -a gërshanë, -t	(f.)-	scissors
gisht, -i gishta, -t	(m.)	finger, toe
gjendje, -a	(f.)	state, condition, situation
hatá, hataja	(f.)	something bad, some- thing awful
me kapë (unë kap)	(v.)	to catch, to hold, to grab, to seize, to take
e keqe, e keqja të këqija, -t	(f.)	wrong, bad, evil, the bad part of
lagje, lagja lagje, -t	(f.)	city district, quarter, neighbor- hood

me lëvizë (unë lëviz)	(v.)	to move
me mjekue (unë mjekoj)	(v.)	to treat (med.)
nervoz, -e	(adj.)	nervous
i, të nevojshëm e, të nevojshme	(adj. m.&f.)	necessary, needed
ngatrrësë, -a ngatrrësa, -t	(f.)	trouble, tangle, intrigue, dis- turbance
me rrafë (unë rraf)	(v.)	to beat, to thresh, to thrash, to spank
rroje, rroja	(f.)	shaving (as noun)
me rrue (unë rruej)	(v.)	to shave
shejtan, -i shejtana, -t	(m.)	devil
shtallë, -a shtalla, -t	(f.)	stable, stall, barn
me teprue (më tepron)	(v.)	to be left over, to be surplus
me e teprue (unë e teproj)	(v.)	to exaggerate, to overdo
thark, -u tharqe, -t	(m.)	pigpen, sty
vapë, -a	(f.)	heat wave, hot weather, heat siesta time
me zemrue (unë zemroj)	(v.)	to anger, to irritate

zjarmfikës, -i
zjarmfikës, -it

(m.) fireman

zhurmë, -a

(f.) noise, din

Shenime:

çuditësh sikur t'a
dijsh

you'd be surprised if you
knew

kështu e kanë fëmijët

that's how children are

me mbajtë në vend

to keep in its place

mirë dita!

good day!

punë e madhe!

big deal! who cares!
so what!

më ka lënë pa gjumë

he didn't let me sleep

me qenë nervoz
(unë jam nervoz)

to be nervous

PJESA E PARË

USHTRIMË GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

LX
FIRST PART

1.

- a. A e keni marrë orarin e mësimit?
Po, unë e kam marrë orarin e mësimit.

Çka keni marrë ju?
Unë e kam marrë orarin e mësimit.

Kush e ka marrë orarin e mësimit?
Unë e kam marrë orarin e mësimit.

A ka edhe shoku juej një orar mësimi?
Po, edhe shoku im ka një orar mësimi.

Edhe kush ka një orar mësimi?
Edhe shoku im ka një orar mësimi.

Çka ka shoku juej?
Shoku im ka një orar mësimi.

A keni të gjithë nga një orar mësimi?
Po, të gjithë kemi nga një orar mësimi.

A keni të gjithë edhe nga një libër leximi?
Po, na të gjithë kemi edhe nga një libër leximi.

Cilët kanë nga një libër leximi?
Na të gjithë kemi nga një libër leximi.

A ju pëlqen ju mishi i viçit?
Po, më pëlqen mishi i viçit.

Çka i pëlqen atij?
Atij i pëlqen mishi i viçit.

A keni hangër ju dhe mish viçi?
Po, unë kam hangër dhe mish viçi.

Çka ka hangër shoku juej dhe?
Shoku im ka hangër dhe mish viçi.

A keni blé edhe për sot mish viçi?
Jo, për sot nuk kam blé mish viçi.

A keni blé mish derri për sot?
Po, për sot kam blé mish derri.

b. A është sot ditë pushimi?
Jo, sot nuk është ditë pushimi.

A është e shtundja ditë pushimi n'Amerikë?
Po, n'Amerikë e shtundja është ditë pushimi.

A është e merkurrja ditë pazari në Shkodër?
Po, e merkurrja është ditë pazari në Shkodër.

Në ç'vend të Shqipërisë është e merkurrja ditë pazari?
Në Shkodër është e merkurrja ditë pazari.

A është sot ditë dimni?
Jo, sot nuk është ditë dimni.

A është sot ditë pranvere?
Po, sot është ditë pranvere.

A është sot ditë vere?
Jo, sot nuk është ditë vere.

A është sot ditë vjeshte?
Jo, sot nuk është ditë vjeshte.

Çfarë ditë është sot?
Sot është ditë pranvere.

c. A është kjo dhomë buke apo dhomë mësimi?
Kjo është dhomë mësimi dhe jo dhomë buke.

A është kjo dhomë fjetje apo dhomë mësimi?
Kjo është dhomë mësimi dhe jo dhomë fjetje.

A është kjo dhomë shkolle apo dhomë pritje?
Kjo është dhomë shkolle dhe jo dhomë pritje.

A është ajo derë dhome apo derë kopshti?
Ajo është derë dhome dhe jo derë kopshti.

A është kjo një kambë tryeze apo një kambë karrige?
Ajo është një kambë karrige dhe jo një kambë tryeze.

A është ky një xham dere apo një xham dritorje?
Ai është një xham dritorje dhe jo një xham dere.

A është ky një sahat dore apo një sahat xhepi?
Ai është një sahat dore dhe jo një sahat xhepi?

A është kjo një pullë poste apo një pullë xhakete?
Ajo është një pullë xhakete dhe jo një pullë poste.

A është kjo një lugë kafje apo një lugë supe?
Ajo është një lugë kafje dhe jo një lugë supe.

A është kjo një gotë uji apo një gotë rakiye?
Ajo është një gotë uji dhe jo një gotë rakiye.

Me çfarë gote pijmë ujë?
Na pijmë ujë me gotë uji.

Me çfarë gote pijmë rakë?
Na pijmë rakë me gotë rakiye.

Me çfarë luge hamë supë?
Na hamë supë me lugë supe.

Çfarë luge përdorim për kafe?
Për kafe përdorim lugë kafje.

Çfarë pulle vëmë në zarf?
Në zarf vëmë pullë poste.

- d. A i pastrojmë këpucët me brushë këpucësh?
Po, na i pastrojmë këpucët me brushë këpucësh.

Me çfarë brushe i pastrojmë këpucët?
Këpucët i pastrojmë me brushë këpucësh.

Me çfarë brushe i pastrojmë rrobet?
Rrobet i pastrojmë me brushë rrobesh.

Me çfarë brushe i pastrojmë dhambët?
Dhambët i pastrojmë me brushë dhambësh.

A e dini sa kushton një kuti bojë këpucësh?
Jo, nuk e di sa kushton një kuti bojë këpucësh.

A keni shumë varëse rrobesh në shtëpi?
Po, unë kam shumë varëse rrobesh në shtëpi.

- e. A lexojnë fëmijët libra fëmijësh?
Po, fëmijët lexojnë libra fëmijësh.

Çfarë librash lexojnë fëmijët?
Fëmijët lexojnë libra fëmijësh.

Çfarë librash u bleni fëmijëve?
Unë u blëj fëmijëve libra fëmijësh.

A është ai pronar dyqanesh?
Jo, ai nuk është pronar dyqanesh.

A njifni ju ndonji pronar tokash ase shtëpish?
Jo, unë nuk njof asnjë pronar tokash ase shtëpish.

Çfarë pronari nuk njifni ju?
Unë nuk njof asnjë pronar tokash ase shtëpish.

Po ndonji pronar pyjesh, a njifni ju?
Jo, unë nuk njof asnjë pronar pyjesh.

A është yt at pronar fabrikash?
Jo, im at nuk është pronar fabrikash.

A udhëtoni ju me tren udhëtarësh apo me tren
mallnash?
Unë udhëtoj me tren udhëtarësh dhe jo me tren
mallnash.

Me çfarë treni udhëtojnë udhëtarët?
Udhëtarët udhëtojnë me tren udhëtarësh.

- f. A përdorjnë gratë çorapë grash?
Po, gratë përdorjnë çorapë grash.

A përdorin ushtarët këpucë ushtarësh?
Po, ushtarët përdorin këpucë ushtarësh.

A i pastroni këpucët me bojë këpucësh?
Po, unë i pastroj këpucët me bojë këpucësh.

Çfarë rrobesh veshin vajzat?
Vajzat veshin rrobe vajzash.

Çfarë rrobesh veshin djelmët?
Djelmët veshin rrobe djelmsh.

Çfarë rrobesh veshin ushtarët?
Ushtarët veshin rrobe ushtarësh.

Po oficerat, çfarë rrobesh veshin?
Oficerat veshin rrobe oficerash.

2.

a. A vëni ju në shkollë kur është koha e mirë?
Po, unë vëj në shkollë edhe kur është koha e mirë.

A vëni ju në shkollë edhe kur është koha e keqe?
Po, unë vëj në shkollë edhe kur është koha e keqe.

A vëni ju në shkollë si që koha e mirë si që
koha e keqe?
Po, unë vëj në shkollë si që koha e mirë si që
koha e keqe.

Po mësuesi, a vjen në shkollë si që koha e mirë,
si që koha e keqe?
Po, edhe mësuesi vjen në shkollë si që koha
e mirë, si që koha e keqe.

A e hapni stufën si që nxehët, si që ftofët?
Po, na e hapim stufën si që nxehët, si që ftofët.

A e hapni edhe dritoren si që të nxehët, si që
të ftofët?
Po, na e hapim edhe dritoren si që nxehët, si
që ftofët.

A e nxëni mësimin si ju pyeti, si nuk ju pyeti
mësuesi?

Po, unë e nxë mësimin si më pyeti, si nuk më
pyeti mësuesi.

A u bleni fëmijvet ambëlsina si u pëlqyen, si
nuk u pëlqyen?

Jo, unë nuk u blejë fëmijëvet ambëlsina, si u
pëlqyen si nuk u pëlqyen.

A e bleni ju gazetën si pat lajme me rëndësi,
si s'pat lajme me rëndësi?

Po, unë e blëj gazetën si pat lajme me rëndësi,
si s'pat lajme me rëndësi.

A e merrni çadrën me vete si ra shi, si s'ra
shi?

Jo, unë nuk e marr çadrën me vete si ra shi,
si s'ra shi.

A e veshni pallton si bëni të ftofët, si bëni
të nxehët?

Jo, unë nuk e vesh pallton si bëni të ftofët,
si bëni të nxehët.

A i çoni fëmijët në shkollë si pat mësim, si
s'pat mësim?

Jo, unë nuk i çoj fëmijët në shkollë si pat
mësim, si s'pat mësim.

A pini ju kafe si ju pëlqen, si nuk ju pëlqen?

Jo, unë nuk pij kafe si më pëlqen, si nuk më
pëlqen.

A shkon ai në plazhë si pat diell, si s'pat
diell?

Jo, ai nuk shkon në plazhë si pat diell si s'pat
diell.

A i vë kamerieri lugët në sofër si hangre supë,
si s'hangre?

Po, kamerieri i vë lugët në sofër si hangre
supë, si s'hangre.

A i vë ai edhe filxhanat në sofër si pive kafe,
si s'pive?

Po, ai i vë edhe filxhanat në sofër si pive kafe,
si s'pive.

A e pastroni ju dhomën si erdhën miq, si s'erdhën?

Po, unë e pastroj dhomën si erdhën miq, si
s'erdhën.

A shkoni me fjetë si ju zûni gjumi, si nuk ju
zûni?

Po, unë shkoj me fjetë si më zûni gjumi, si
nuk më zûni.

3.

a. A u thotë kapteri ushtarëvet me u-zgjue kur nuk
zgjohen?

Po, kapteri u thotë ushtarëvet me u-zgjue kur
nuk zgjohen.

A u thotë kapteri ushtarëvet "Zgjohuni" kur
nuk zgjohen?

Po, kapteri u thotë ushtarëvet "Zgjohuni!"
kur nuk zgjohen.

Çka u thotë kapteri ushtarëvet kur nuk zgjohen?

Kur nuk zgjohen, kapteri u thotë ushtarëvet
"Zgjohuni!"

b. Substitution:

me u-la

Çka u thotë nâna fëmijëvet kur nuk lahen?

Kur nuk lahen, nâna u thotë fëmijëvet "Lahuni!"

me u-çue

Çka ju thotë jû shoku kur nuk çoheni?

Kur nuk çohem, shoku më thotë "Çohu!"

me u-rrue

Çka ju thotë grueja kur nuk jeni rrue?

Kur nuk jam rrue, grueja më thotë "Rruhu!"

me u-strehue

Çka u thotë oficeri ushtarëvet kur nuk strehohen?
Kur nuk strehohen, oficeri u thotë ushtarëvet
"Strehohuni!"

me u-këthye

Çka ju thotë dikush kur do që ju të këtheheni
shpejt?
Kur dikush do që të këthehem shpejt ai thotë
"Këthehuni shpejt!"

me u-largue

Çka ju thotë shoku kur do që të largoheni?
Kur do që të largohem, shoku më thotë "Largohu!"

me u-shikue

Çka ju thotë grueja kur do që të shikoheni
në pasqyrë?
Kur grueja do që të shikohem në pasqyrë, grueja
më thotë në pasqyrë "Shikohu në pasqyrë!"

- c. A i thoni shokut "Nisu," kur doni që ai të niset?
Po, unë i thom shokut "Nisu" kur due që ai të
niset.

me u-ulë

Çka i thoni mikut kur doni që ai t'ulet?
Kur due që miku t'ulet, unë i thom "Uluni!"

me u-veshë

Çka u thoni fëmijëvet kur doni që ata të veshen?
Kur due që fëmijët të veshen unë u thom "Veshuni!"

me u-çveshë

Çka u thoni fëmijëvet kur doni që ata të çveshen?
Kur due që fëmijët të çveshen unë u thom
"Çveshuni!"

me u-ndalue

Çka u thotë oficeri ushtarëvet kur do që ata
të ndalen?
Kur oficeri do që ushtarët të ndalen ai u thotë
"Ndaluni!"

- d. A u thotë kapteri ushtarëvet "Mos u-zgjoni heret,"
kur nuk do që ata të zgjohen heret?
Po, kapteri u thotë ushtarëvet "Mos u-zgjoni
heret!" kur nuk do që ata të zgjohen heret.

A u thotë nâna fëmijëvet "Mos u-lani" kur nuk
do që ata të lahen?
Po, nâna u thotë fëmijëvet "Mos u-lani!" kur
nuk do që ata të lahen.

- e. Thoni shokëvet tuej mos me u-lá aty!
Mos u-lani këtu!

Thoni shokëvet mos me u-çue!
Mos u-çoni!

Thoni atij mos me u-rrue.
Mos u-rrueni!

Thoni ushtarëvet mos me u-strehue aty!
Mos u-strehoni aty!

Më thoni mue mos me u-largue!
Mos u-largoni!

Thoni atij mos me shikue!
Mos shikoni!

Thoni atyne mos me u-këthye heret!
Mos u-këtheni heret!

- f. A u thoni shokëvet "Mos u-nisni!" kur doni që
ata mos të nisen.
Po, unë u thom shokëvet "Mos u-nisni!" kur due
që ata mos të nisen.

Çka i thoni një njeriu kur doni që ai mos t'ulet?
Kur due që një njeri mos t'ulet, unë i thom
"Mos u-ulni!"

Thoni atyne mos me u-ngutë!
Mos u-ngutni!

Thoni shokëvet mos me u-qethë sot!
Mos u-qethni sot!

Thoni atij mos me u-ndalë aty!
Mos u-ndalni aty!

Thoni asaj mos me u-ndeshë me të!
Mos u-ndesh me të.

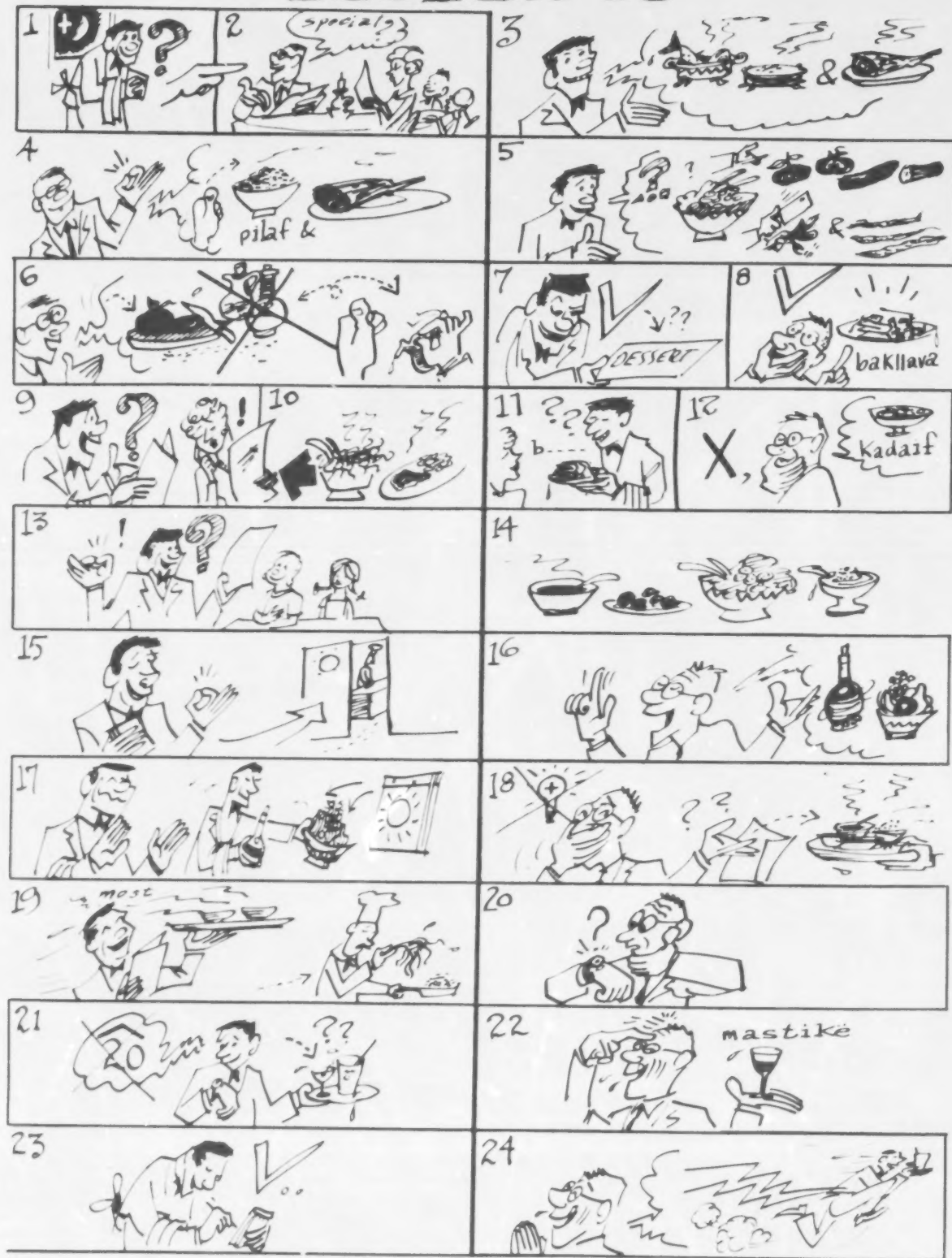
Na thoni në mos me i përshëndetë ata!
Mos i përshëndetni ata!

Në Restaurant

1. Mirë mbrâma! Ç'urdhënoni?
2. Ç'gjellë të posaçme keni gatue për sonte?
3. Tavë peshku, byrek me mish e mëlçf dhe mish qingji të pjekun.
4. Fare mirë. Unë po marr pilaf dhe si gjellë të dytë mish qingji.
5. Me çfarë sallate e doni mishin? Kemi sallatë domatesh, kastravecash, pure spinaqi dhe bishtaja.
6. Sallatë domatesh, por mos i fut as uthull as voj; due t'a pregatis vetë këtu në sofër.
7. Si urdhënoni. Ambëlsinë, a urdhënoni?
8. Po, një copë bakllava me shumë sherbet.
9. Po zoja, çka po porosit?
10. Për zojën sill makarona me salcë dhe bërzollë derri në skarë me patate të fërgueme.
11. Edhe për zojën bakllava?
12. Jo, kadaif po patët.
13. Si jo, kemi! Ç'doni me u dhënë fëmijëvet?
14. Lang mishi dhe qofte me sallatë kastravecash; sytliag për ambëlsinë.
15. Shumë mirë! Po shkoj në kuzhinë me i porositë.
16. Ndal! S'kemi mbarue ende. Duem ca venë e pemë.
17. Venën e pemët i sjellim në sofër si i porositët, si nuk i porositët; sot kemi rrush e fiq.
18. Më fal! Këtë nuk e dijshe. A janë gati këto gjellë që po porosisim?
19. Shumica e gjellëvet po; pilafin e makaronat i gatuen gjellëbasi kur ka porosi.
20. Sa duhet të presim?

21. Jo më shumë se 20 minuta; ndërkaq, a dishroni me
për gjatë?
22. S'është idë e keqe. Më sill një gotë mastikë.
23. Si urdhënoni.
24. Mos u-vono!

LESSON 60

At a Restaurant

1. Good evening! What would you like?
2. What special dish do you have for tonight?
3. Fish casserole, meat and liver pie and roast lamb.
4. Very good. I'll take pilaf (rice dish) and roast lamb.
5. What kind of salad would you like? We have tomato, cucumber salads, chopped spinach, and string beans.
6. I want tomato salad and don't put any oil and vinegar on it because I like to fix it myself.
7. Yes, Sir. Would you like any dessert?
8. Yes, a piece of "bakllava" with lots of "sherbet."
9. What would the lady like?
10. For my wife bring spaghetti with sauce and a broiled pork chop with fried potatoes.
11. "Bakllava" for the lady also?
12. No, "kadaif" if you have it.
13. Sure, we have it. What would you like to give to the children?
14. Broth and meatballs with cucumber salad and rice pudding for dessert.
15. Very good. I am going to the kitchen to order them.
16. Just a minute please! We are not through ordering. We want some wine and fruit.
17. We bring wine and fruit to the table whether you order them or not. Today we have grapes and figs.
18. I am sorry; I didn't know it. Are the dishes that we are ordering ready?
19. Most of them are. The cook prepares pilaf and spaghetti when he has an order.
20. How long do we have to wait?

LX

21. Not more than 20 minutes. Meanwhile, would you care for anything to drink?
22. That's not a bad idea. Bring me a "mastikë," please!
23. Yes, Sir.
24. I would like it right away, if possible.

QUASI-COMPOUNDS

(Continuation of Lesson 33, Volume III, pages 127-28)

a. In using quasi-compounds, whenever the noun denoting the object is in the definite form, the second noun denoting the relation must be in the genitive case. Examples:

Indefinite (Ablative)	Definite (Genitive)
Ky është mish vëçi. (This is veal.)	Mishi i vëçit kushton 25 lekë kg. (The veal cost 25 lek a kg.)
Këtu kam një guri çakmaku. (I have here a flint.)	Ku është guri i çakmakut. (Where is the flint?)
Kjo supë është bërë me mish pule. (This soup is made from chicken.)	Nuk më pëlqen mishi i pulës. (I don't like chicken.)
Kjo është një kapelë ushtarësh dhe ajo aty është një kapelë grash. (This is a soldier's hat and that one over there is a lady's.)	Kapela e ushtarëve është e ndryshme prej kapelës së gravet. (The soldier's hat is different from the ladies' hat.)
Sa kushton kjo pllakë gramaofoni? (How much does this record cost?)	Sa kushton pllaka e gramofonit që blëtë? (How much did the record that you bought cost?)

b. While the quasi-compound in indefinite is used almost always in the Nominative and Accusative, the definite--with the second word in the Genitive--can be used in all cases. Examples:

Indefinite

Definite

N.	Ky është mish pule.	Ky është mish i pulës që blemë dje.
G.		Shija e mishit të pulës më pëlqen.
D.		Unë nuk i fus krypë mishit të pulës.
Ac.	Unë há mish pule.	Unë e há mishin e pulës me sallatë.
Ab.		Më ka dhimtë barku prej mishit të pulës.

1. A u thotë Zotni Struga fëmijëvet në mëngjes
"Zgjohuni se është vonë"?
Po, Zotni Struga u thotë fëmijëvet në mëngjes
"Zgjohuni se është vonë!"

Kush u thotë fëmijëvet në mëngjes "Zgjohuni se
është vonë"?
Zotni Struga u thotë fëmijëvet në mëngjes
"Zgjohuni se është vonë."

Çka u thotë Zotni Struga fëmijëvet në mëngjes?
Zotni Struga u thotë fëmijëvet në mëngjes
"Zgjohuni se është vonë."

Kujve u thotë Zotni Struga në mëngjes "Zgjohuni
se është vonë"?
Zotni Struga u thotë fëmijëvet në mëngjes
"Zgjohuni se është vonë."

A i thotë Zoja Struga djalit të madh "lahu me
sapun"?
Po, Zoja Struga i thotë djalit të madh "lahu
me sapun."

Kush i thotë djalit të madh "lahu me sapun"?
Zoja Struga i thotë djalit të madh "lahu me
sapun."

Çka i thotë Zoja Struga djalit të madh?
Zoja Struga i thotë djalit të madh "lahu
me sapun."

Kujt i thotë Zoja Struga "lahu me sapun"?
Zoja Struga i thotë djalit të madh "lahu
me sapun."

A i tha Zotni Qazimi të birit "shko e qethu
sot mbasdreke"?
Po, Zotni Qazimi i tha të birit "shko e qethu
sot mbasdreke."

Kush i tha të birit "shko e qethu sot mbasdreke"?
Zotni Qazimi i tha të birit "shko e qethu sot
mbasdreke."

Çka i tha Zotni Qazimi të birit?
Zotni Qazimi i tha të birit "shko e qethu sot
mbasdreke."

Kujt i tha Zotni Qazimi "shko e qethu sot
mbasdreke"?
Zotni Qazimi i tha të birit "shko e qethu sot
mbasdreke."

A të tha grueja "shikohu në pasqyrë"?
Po, grueja më tha "shikohu në pasqyrë."

Kush të tha "shikohu në pasqyrë"?
Grueja më tha "shikohu në pasqyrë."

Kujt i tha grueja "shikohu në pasqyrë"?
Grueja më tha mue "shikohu në pasqyrë."

Çka të tha grueja?
Grueja më tha "shikohu në pasqyrë."

A i tha drejtori i shoqnis Skënderit "nisu sonte
e këthehu nesër"?
Po, drejtori i shoqnis i tha Skënderit "nisu
sonte e këthehu nesër."

Kush i tha Skënderit "nisu sonte e këthehu nesër"?
Drejtori i shoqnis i tha Skënderit "nisu sonte
e këthehu nesër."

Çka i tha drejtori i shoqnis Skënderit?
Drejtori i shoqnis i tha Skënderit "nisu sonte
e këthehu nesër."

Kujt i tha drejtori i shoqnis "nisu sonte e
këthehu nesër"?
Drejtori i shoqnis i tha Skënderit "nisu sonte
e këthehu nesër."

A të tha mësuesi "përpiqu me studjue më shumë"?
Po, mësuesi më tha "përpiqu me studjue më shumë."

Kush të tha "përpiqu me studjue më shumë"?
Mësuesi më tha "përpiqu me studjue më shumë."

Çka të tha mësuesi?

Mësuesi më tha "përpiqu me studjue më shumë."

Kujt i tha mësuesi "përpiqu me studjue më shumë"?

Mësuesi më tha mue "përpiqu me studjue më shumë."

A të tha shërbëtorja "mos u-fshij me këtë peshqir"?

Po, shërbëtorja më tha "mos u-fshij me këtë peshqir."

Kush të tha "mos u-fshij me këtë peshqir"?

Shërbëtorja më tha "mos u-fshij me këtë peshqir."

Çka të tha shërbëtorja?

Shërbëtorja më tha "mos u-fshij me këtë peshqir."

Kujt i tha shërbëtorja "mos u-fshij me këtë peshqir"?

Mue më tha shërbëtorja "mos u-fshij me këtë peshqir."

A më tha vllai "mos u-rruej me këtë brisk"?

Po, vllai të tha "mos u-rruej me këtë brisk."

Kush të tha "mos u-rruej me këtë brisk"?

Vllai më tha "mos u-rruej me këtë brisk."

Kujt i tha vllai "mos u-rruej me këtë brisk"?

Mue më tha vllai "mos u-rruej me këtë brisk."

A ju tha kujdestari "mos u-largoni shumë nga klasa"?

Po, kujdestari na tha "mos u-largoni shumë nga klasa."

Kush ju tha "mos u-largoni shumë nga klasa"?

Kujdestari na tha "mos u-largoni shumë nga klasa."

Çka ju tha kujdestari?

Kujdestari na tha "mos u-largoni shumë nga klasa."

Kujve u tha kujdestari "mos u-largoni shumë nga klasa"?
Kujdestari na tha në "mos u-largoni shumë nga klasa."

A u tha mësuesi nxënësve "mos u-ulni në këto karriga"?
Po, mësuesi u tha nxënësve "mos u-ulni në këto karriga."

Kush u tha nxënësve "mos u-ulni në këto karriga"?
Mësuesi u tha nxënësve "mos u-ulni në këto karriga."

Çka u tha mësuesi nxënësve?
Mësuesi u tha nxënësve "mos u-ulni në këto karriga."

Kujve u tha mësuesi "mos u-ulni në këto karriga"?
Mësuesi u tha nxënësve "mos u-ulni në këto karriga."

A i tha e fejuemja Bardhytit "mos u-zemro me mue"?
Po, e fejuemja i tha Bardhytit "mos u-zemro me mue."

Kush i tha Bardhytit "mos u-zemro me mue"?
E fejuemja i tha Bardhytit "mos u-zemro me mue."

Çka i tha e fejuemja Bardhytit?
E fejuemja i tha Bardhytit "mos u-zemro me mue."

Kujt i tha e fejuemja "mos u-zemro me mue"?
E fejuemja i tha Bardhytit "mos u-zemro me mue."

A i tha baba Aliut "mos u-tall me vllaznit"?
Po, baba i tha Aliut "mos u-tall me vllaznit."

Kush i tha Aliut "mos u-tall me vllaznit"?
Baba i tha Aliut "mos u-tall me vllaznit."

Çka i tha baba Aliut?
Baba i tha Aliut "mos u-tall me vllaznit."

Kujt i tha baba "mos u-tall me vllaznit"?
Baba i tha Aliut "mos u-tall me vllaznit."

Thoni Zotni të çohet më heret në mëngjes.
Thoni Zotni të sillet nga dritorja.

Thoni Zotni të krehet me krahnin tjetër.
Thoni shokëvet të rruhen nesër në mëngjes.

Thoni shokëvet të lahen vetëm me ujë të ftofet.
Thoni shokëvet të veshen mbrenda pesë minutash.

Më thoni mue të zgjohem nesër në mëngjes n'orën
pesë.
Më thoni mue të mprohem nga shiu.

Më thoni mue të vëhem në rresht.
Thuej Zotni mos të çohet më kambë.

Thuej Zotni mos të bëhet merak për qenin.
Thoni shokëvet mos të zgjohen heret të dielen.

Thoni shokëvet mos të zemrohen në qoftë se
nuk vij.
Më thoni mue mos të largohem nga Monterey javën
që vjen.
Më thoni mue mos t'ulem n'at karrigë.

2. A i tha Skënderi Bardhyli "si erdha si s'erdha
ti nisu"?
Po, Skënderi i tha Bardhyli "si erdha si s'erdha
ti nisu."

Kush i tha Bardhyli "si erdha si s'erdha ti
nisu"?
Skënderi i tha Bardhyli "si erdha si s'erdha
ti nisu."

Çka i tha Skënderi Bardhyli?
Skënderi i tha Bardhyli "si erdha si s'erdha
ti nisu."

Kujt i tha Skënderi "si erdha si s'erdha ti
nisu"?
Skënderi i tha Bardhyli "si erdha si 'erdha
ti nisu."

A më tha Vasili "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi"?

Po, Vasili të tha "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi."

Kush më tha "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi"?
Vasili të tha "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi."

Çka më tha Vasili?
Vasili të tha "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi."

Kujt i tha Vasili "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi"?
Vasili të tha ty "si shkove si s'shkove s'ka rëndësi."

A u thash unë shokëvet "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj"?
Po, ti u thë shokëvet "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj."

Kush u tha shokëvet "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj"?
Ti u thë shokëvet "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj."

Çka u thash unë shokëvet?
Ti u thë shokëvet "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj."

Kujve u thash unë "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj"?
Ti u thë shokëvet "si rá shí si nuk rá shí unë do të shkoj."

A i thash unë Tahirit "si të shkoj si mos të shkoj unë paret do t'i shpenzoj"?
Po, ti i thë Tahirit "si të shkoj si mos të shkoj unë paret do t'i shpenzoj."

Kush i tha Tahirrit "si të shkoj si mos të shkoj
unë paret do t'i shpenzoj"?
Ti i thë Tahirrit "si të shkoj si mos të shkoj
unë paret do t'i shpenzoj."

Çka i thash unë Tahirrit?
Ti i thë Tahirrit "si të shkoj si mos të shkoj
unë paret do t'i shpenzoj."

Kujt i thash "si të shkoj si mos të shkoj unë
paret do t'i shpenzoj"?
Ti i thë Tahirrit "si të shkoj si mos të shkoj
unë paret do t'i shpenzoj."

A thash unë "si të pij si mos të pij për mue
është e njëjta gjë"?
Po ti thë "si të pij si mos të pij për mue është
e njëjta gjë."

Kush tha "si të pij si mos të pij për mue është
e njëjta gjë"?
Ti thë "si të pij si mos të pij për mue është e
njëjta gjë."

Çka thash unë?
Ti thë "si të pij si mos të pij për mue është
e njëjta gjë."

Çka bëna unë?
Ti thë "si të pij si mos të pij për mue është
e njëjta gjë."

A dijnë të gatuejnë mirë të gjithë gjellëbâsit?
Jo, të gjithë gjellëbâsit nuk dijnë të gatuejnë
mirë.

Cilët nuk dijnë të gatuejnë mirë?
Të gjithë gjellëbâsit nuk dijnë të gatuejnë
mirë.

Çka nuk dijnë të bëjnë të gjithë gjellëbâsit?
Të gjithë gjellëbâsit nuk dijnë të gatuejnë mirë.

A janë të pjekuna mollat në pemë?
Po, mollat në pemë janë të pjekuna.

Cilat molla janë të pjekuna?
Mollat në pemë janë të pjekuna.

Qysh janë mollat në pemë?
Mollat në pemë janë të pjekuna.

A ishte e pjekun mirë buka që bletë sot?
Po, buka që bleva sot ishte e pjekun mirë.

Qysh ishte e pjekun buka që bletë sot?
Buka që bleva sot ishte e pjekun mirë.

Cila bukë ishte e pjekun mirë?
Buka që bleva sot ishte e pjekun mirë.

Qysh ishte buka që bletë sot?
Buka që bleva sot ishte e pjekun mirë.

A ju pëlqen mishi i pjekun në skarë?
Po, mishi i pjekun në skarë më pëlqen.

Kujt i pëlqen mishi i pjekun në skarë?
Mue më pëlqen mishi i pjekun në skarë.

Çfarë mishi ju pëlqen?
Mue më pëlqen mishi i pjekun në skarë.

A vdiq i ati i Petritit nga mëlçija?
Po, i ati i Petritit vdiq nga mëlçija.

Kush vdiq nga mëlçija?
I ati i Petritit vdiq nga mëlçija.

I ati i kujt vdiq nga mëlçija?
I ati i Petritit vdiq nga mëlçija.

Nga se vdiq i ati i Petritit?
I ati i Petritit vdiq nga mëlçija.

A bâhet pilafi me oriz, ujë e pak krypë?
Po, pilafi bâhet me oriz, ujë e pak krypë.

Me se bâhet pilafi?
Pilafi bâhet me oriz, ujë e pak krypë.

Çka bâhet me oriz, ujë e pak krypë?
Pilafi bâhet me oriz, ujë e pak krypë.

A kanë nevojë për voj motorat e automobilavet,
të vaporrevet, t'aeroplanavet etj.?
Po, motorat e automobilavet, të vaporrevet,
t'aeroplanavet etj. kanë nevojë për voj.

Për çka kanë nevojë motorat e automobilavet,
të vaporrevet, t'aeroplanavet etj.?
Motorat e automobilavet, të vaporrevet,
t'aeroplanavet etj. kanë nevojë për voj.

Cilët motora kanë nevojë për voj?
Motorat e automobilavet, të vaporrevet,
t'aeroplanavet etj. kanë nevojë për voj.

A bâhet uthulla nga rrushi, nga mollat etj.?
Po, uthulla bâhet nga rrushi, nga mollat etj.

Nga se bâhet uthulla?
Uthulla bâhet nga rrushi, nga mollat etj.

Çka bâhet nga rrushi, nga mollat etj.?
Uthulla bâhet nga rrushi, nga mollat etj.

A hani shpesh për darkë mish derri me pure
patatesh?
Po, unë hâ shpesh për darkë mish derri me pure
patatesh.

Kush hâ shpesh për darkë mish derri me pure
patatesh?
Unë hâ shpesh për darkë mish derri me pure
patatesh.

Çka hani shpesh për darkë?
Unë hâ shpesh për darkë mish derri me pure
patatesh.

Kur hani mish derri me pure patatesh?
Unë hâ shpesh për darkë mish derri me pure patatesh.

Çfarë pureje hani shpesh për darkë?
Unë hâ shpesh për darkë pure patatesh.

Çfarë mishi me pure patatesh hani shpesh për darkë?
Unë hâ shpesh për darkë mish derri me pure patatesh.

A janë barishte: spinaqi, bishtaja, sallata etj?
Po, spinaqi, bishtaja, sallata etj. janë barishte.

Çka janë spinaqi, bishtaja, sallata etj.?
Spinaqi, bishtaja, sallata etj. janë barishte.

A ju pëlqen bakllavaja me shumë sherbet?
Jo, mue nuk më pëlqen bakllavaja me shumë sherbet.

Kujt nuk i pëlqen bakllavaja me shumë sherbet?
Mue nuk më pëlqen bakllavaja me shumë sherbet.

Qysh ju pëlqen bakllavaja?
Mue më pëlqen bakllavaja me pak sherbet.

Kujt i pëlqen kadaifi me shumë sherbet?
Atij i pëlqen kadaifi me shumë sherbet.

Qysh i pëlqen atij kadaifi?
Atij i pëlqen kadaifi me shumë sherbet.

A hani ndonjiherë fiq të thatë mbas darke?
Po, hâ disa herë fiq të thatë mbas darke.

Kush hâ nganjiherë fiq të thatë mbas darke?
Unë hâ nganjiherë fiq të thatë mbas darke.

Çka hani nganjiherë mbas darke?
Nganjiherë mbas darke hâ fiq të thatë.

Kur hani fiq të thatë?
Nganjiherë mbas darke hâ fiq të thatë.

A keni pî ndonjiherë mastikë?
Jo, unë nuk kam pî kurr mastikë.

Kush nuk ka pî kurr mastikë?
Unë nuk kam pî kurr mastikë.

Çka nuk keni pî kurr?
Unë nuk kam pî kurr mastikë.

Kur hani në gjellëtore, a porositni supë para gjellës kryesore?
Po, kur hâ në gjellëtore, porosis supë para gjellës kryesore.

Kush porosit supë para gjellës kryesore, kur hâ në gjellëtore?
Unë, kur hâ në gjellëtore, porosis supë para gjellës kryesore.

Kur porositni supë para gjellës kryesore?
Kur hâ në gjellëtore, porosis supë para gjellës kryesore.

Çka porositni para gjellës kryesore, kur hani në gjellëtore?
Kur hâ në gjellëtore, porosis supë para gjellës kryesore.

A e porositi Zotnî Kodra djalin të këthehet në shtëpî para orës dhetë?
Po, Zotnî Kodra e porositi djalin të këthehet në shtëpî para orës dhetë.

Kush e porositi djalin të këthehet në shtëpî para orës dhetë?
Zotnî Kodra e porositi djalin të këthehet në shtëpî para orës dhetë.

Kë porositi Zotnî Kodra të këthehet në shtëpî para orës dhetë?
Zotnî Kodra porositi djalin të këthehet në shtëpî para orës dhetë.

Çka e porositi Zotni Kodra djalin?
 Zotni Kodra e porositi djalën të këthehet në
 shtëpi para orës dhetë.

A qe ideja e tij me shkue sot në plazhë?
 Po, qe ideja e tij me shkue sot në plazhë.

Ideja e kujt qe me shkue sot në plazhë?
 Qe ideja e tij me shkue sot në plazhë.

Cila qe ideja e tij?
 Ideja e tij qe me shkue sot në plazhë.

A hani shpesh bukë e qofte?
 Po, unë hã shpesh bukë e qofte.

Kush hã shpesh bukë e qofte?
 Unë hã shpesh bukë e qofte.

Çka hani ju shpesh?
 Unë hã shpesh bukë e qofte.

Çka bñni ju shpesh?
 Unë hã shpesh bukë e qofte.

A hani shpesh në drekë lang mishi me oriz?
 Po, unë hã shpesh në drekë lang mishi me oriz.

Kush hã shpesh në drekë lang mishi me oriz?
 Unë hã shpesh në drekë lang mishi me oriz.

Çka hani ju shpesh në drekë?
 Unë hã shpesh në drekë lang mishi me oriz.

Po lang pule, a hani ndonjiherë?
 Po, edhe lang pule hã shpesh.

Kush hã lang pule shpesh?
 Unë hã lang pule shpesh.

Çka hani ju shpesh?
 Unë hã shpesh lang pule.

A bñhet sytliaci me qumësht, oriz e sheqer?
 Po, sytliaci bñhet me qumësht, oriz e sheqer.

Me çka bâhet sytliaci?
Sytliaci bâhet me qumësht, oriz e sheqer.

Çka bâhet me qumësht, oriz e sheqer?
Sytliaci bâhet me qumësht, oriz e sheqer.

A hanë ata çdo mëngjes nga dy vë të fërgueme?
Po, ata hanë çdo mëngjes nga dy vë të fërgueme.

Cilët hanë çdo mëngjes nga dy vë të fërgueme?
Ata hanë çdo mëngjes nga dy vë të fërgueme.

Nga sa vë të fërgueme hanë ata çdo mëngjes?
Ata hanë çdo mëngjes nga dy vë të fërgueme.

Kur hanë ata nga dy vë të fërgueme?
Ata hanë çdo mëngjes nga dy vë të fërgueme.

A më pëlqejnë mue gjellët me shumë salcë?
Jo, jû nuk ju pëlqejnë gjellët me shumë salcë.

Kujt nuk i pëlqejnë gjellët me shumë salcë?
Jû nuk ju pëlqejnë gjellët me shumë salcë.

Cilat gjellë nuk më pëlqejnë?
Jû nuk ju pëlqejnë gjellët me shumë salcë.

A janë të mira bërzollat e derrit të fërgueme?
Po, bërzollat e derrit të fërgueme janë të mira.

Qysh janë bërzollat e derrit të fërgueme?
Bërzollat e derrit të fërgueme janë të mira.

Cilat bërzolla janë të mira të fërgueme?
Bërzollat e derrit të fërgueme janë të mira.

A i rá atij shishja përdhé e u-bâ copë copë?
Po, atij i rá shishja përdhé e u-bâ copë copë.

Kujt i rá shishja përdhé e u-bâ copë copë?
Atij i rá shishja përdhé e u-bâ copë copë.

Çka i rá atij përdhé e u-bâ copë copë?
Atij i rá shishja përdhé e u-bâ copë copë.

Ku i r   atij shishja e u-b   copë copë?
Atij i r   shishja p  rdh   e u-b   copë copë.

  ka i ngjau atij?
Atij i r   shishja p  rdh   e u-b   copë copë.

A mori Tahiri pare me vete kur shkoi në Vlonë?
Po, Tahiri mori pare me vete kur shkoi në Vlonë?

Kush mori pare me vete kur shkoi në Vlonë?
Tahiri mori pare me vete kur shkoi në Vlonë.

  ka mori me vete Tahiri kur shkoi në Vlonë?
Tahiri mori pare me vete kur shkoi në Vlonë.

Kur mori Tahiri pare me vete?
Tahiri mori pare me vete kur shkoi në Vlonë.

A kam faj unë që s'erdhi ai?
Po, ti ke faj që ai s'erdhi.

Kush ka faj që ai s'erdhi?
Ti ke faj që ai s'erdhi.

A pata unë faj që ai theu krahun?
Jo, ju s'patët faj që si theu krahun.

Kush s'pati faj që ai theu krahun?
Ju s'patët faj që ai theu krahun.

Të shtunden vendosa me i qerasë familjes darkën. Grues nuk i pëlqen me hangër jashtë, sepse, thotë ajo, ka shumë pak gjellëbâs që dijnë me gatue mirë. Përveç kësaj, vazhdon ajo, përdorin mish të lirë. Megjithëqë nuk i pëlqen për këto dy arsye, sa herë që e ftoj në restaurant kurr nuk thotë jo. S'ka faj: kush do me ndejtë gjithë mbasdreken tue gatue dhe mbasdarke me lã pjatat?

Shkuem në Restaurantin "Shkumbini." Ky restaurant nuk është mât i mirë i qytetit, por njifet si një ndër mât të mire. Restauranti ka mbrapa një kopsht të bukur dhe në verë tavolinat i vënë atje, nën pemë. Të shtundevet mbrâma restaurantat janë plot, por at natë, për fat të mirë, kishte vend. Thirrëm kamerierin and porositëm ato gjellë që kishim vendosë me hangër para se me dalë nga shtëpia. Unë hangra pilaf, një mish qingji me sollatë domatesh dhe një copë bakllava. Imë shoqe hangri një bërzollë derri me patate të fërgueme dhe për âmbëlsinë mori kadaif. Fëmijët hangrën lang mishi dhe qoftë; qoftet u pëlqejnë atyne mât shumë se çdo gjellë tjetër në botë.

Çdo gjâ shkoi mirë: shërbimi qe i mirë dhe i

shpejtë, gjellët të shijshme, por më dhimti kryet kur pashë llogarin: 450 lekë. Me kaq pare na hamë tri ditë në shtëpi.

Në Shqipëri, një ndër pijet që njifet më shumë, së bashku me rakën e venën, është mastika. Kjo pije ka këtë karakteristikë: kur i shtje ujë ajo bëhet e bardhë, tamam si qumësht.

QUESTIONS-PYETJE

1. Kush vendosi t'i qeraste familjes darkën?
2. Pse nuk i pëlqen grues me hangër jashtë?
3. Çfarë mishi, thotë grueja, përdorin restaurantat?
4. Por, megjithëqë nuk i pëlqen shumë me hangër jashtë, kush nuk thotë asnjherë jo kur e ftoj?
5. Kujt nuk i pëlqen fort me hangër jashtë?
6. Pse nuk thotë kurr jo grueja sa herë që e ftoj me hangër jashtë?
7. Kujt i duhet me gatue gjellë gjithë mbasdreken e me lë pjata mbasdarke?
8. Në cilin restaurant shkuem?
9. Cili restaurant njifet si ndër më të mirët e qytetit?
10. Çfarë kopshti ka mbrapa restoranti?
11. Ku i vënë tavolinat në verë?
12. Kush gjeti vend në restorantin "Shkumbini" megjithëqë të shtundevet mbrama restaurantat janë zakonisht plot?

13. Kë thirrëm për të porositë gjellët?
14. Kur kishim vendosë me porositë gjellët që hangrëm?
15. Ç'hangra unë?
16. Çfarë mishi hangra?
17. Çfarë ëmbëlsine hangra?
18. Ç'hangri grueja?
19. Çfarë bërzolle dhe çfarë sallate hangri grueja?
20. Ç'ëmbëlsinë mori grueja?
21. Ç'hangrën fëmijët?
22. Ç'u pëlqen fëmijëvet më shumë me hangër?
23. Si qe shërbimi në restaurantin ku hangrëm?
24. Si qenë gjellët që hangrëm?
25. Sa qe llogarija që pagova?
26. Sa ditë mund të hamë në shtëpi me ato që pagova në restaurant?
27. Përveç rakës dhe venës, cila pije tjetër njifet shumë në Shqipëri?
28. Ç'bojë merr kjo pije, d.m.th. mastika, kur i shtje ujë?
29. Si duket kjo pije kur i shtje ujë?
30. A ke për ndonjiherë mastikë?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHITËPIJE

LX
SIXTH PART
HOMEWORK

A. Translate the following:

1. Qingji, lopa, viçi dhe pula kanë mish të mirë.
2. Këta lloj librash nuk gjinden këtu; duhet t'i porositni në New York.
3. Nuk e di çfarë sëmundje ka, por e di se ka ca ditë që jeton me lang mishi e lang portokallash.
4. Kur dikush porosit gjellën e parë ai porosit një nga këto gjellë: supë, lang mishi, pilaf ase makarona.
5. Peshku nuk më pëlqen veçse kur është i pjekun në skarë.

B. Translate into Albanian:

6. We cook on Saturdays and Sundays only.
7. We spent the whole afternoon eating, drinking and chatting.
8. He is not guilty.
9. The highest mountain in the world is in Asia (Azf, -ja).
10. There is no room for another desk in this office.

FJESA E SHITATË
FJALORI

LX
SEVENTH PART
VOCABULARY

bakllava, -ja bakllava, -t	(f.)	a dessert made of layers of pastry lined with ground walnuts and butter
bërzollë, -a bërzolla, -t	(f.)	a thin cut (shoulder cut) slice of meat; chop, cutlet
bishtajë, -a bishtaja, -t	(f.)	string bean
copë, -a copa, -t	(f.)	piece
faj, -i faje, -t	(m.)	guilt, blame, wrong
i, të fërguem e, të fërgueme	(adj. m.&f.)	fried
fik, -u fiq, -t	(m.)	fig
me gatue (unë gatuej)	(v.)	to cook; to make bread
gjellëbâs, -i gjellëbâs, -it	(m.)	cook
idé, -ja idé, -t	(f.)	idea
kadaif, -i	(m.)	baked shredded wheat soaked in boiled sugar water
mastikë, -a	(f.)	alcoholic beverage with anise oil
mbasdreke, mbasdrekja mbasdreke, -t	(f.)	(the) afternoon

mëlçf, -ja mëlçf, -t	(f.)	liver, lung
ndërkaq	(conj.)	meanwhile
pare, parja pare, -t	(f.)	money
pilaf, -i	(m.)	rice dish
i, e, të pjekun të pjekuna	(adj. m.&f.)	baked, roasted; ripened, mature
me porositë (unë porosis)	(v.)	to order (things); to instruct
pure, -ja	(f.)	mashed (potatoes, etc.)
qingj, -i qingja, -t	(m.)	lamb
qofte, qoftja qofte, -t	(f.)	meatball
rrush, -i	(m.)	grapes
salcë, -a	(f.)	tomato sauce
skarë, -a skara, -t	(f.)	grid, gridiron
spinaq, -i	(m.)	spinach
sytliaç, -i	(m.)	rice pudding
sherbet, -i sherbete, -t	(m.)	boiled water with sugar
i, e, të shpejtë të shpejta	(adj. m.&f.)	fast, quick, speedy
tavë, -a tava, -t	(f.)	baking pan

uthull, -a (f.) vinegar

voj, -i (m.) oil
vojna, -t

Shenime:

lang mishi broth

tavë peshku fish dish (casserole)

s'ka faj (he, she) is blameless, not
to be blamed, innocent

1. A e hamë na supën me lugë?
Po, na e hamë supën me lugë.

A hahet supa me lugë?
Po, supa hahet me lugë.

Me çka hahet supa?
Supa hahet me lugë.

A hahen disa gjellë me lugë?
Po, disa gjellë hahen me lugë.

Me çka hahen disa gjellë?
Disa gjellë hahen me lugë.

A pijmë na ujë me gotë?
Po, na pijmë ujë me gotë.

A pihet uji me gotë?
Po, uji pihet me gotë.

Me çka pihet uji?
Uji pihet me gotë.

Po vena me çka pihet?
Edhe vena pihet me gotë.

Me çka pihen langjet përgjithësisht?
Përgjithësisht langjet pihen me gotë.

A e presim na bukën me thikë?
Po, na e presim bukën me thikë.

A pritët buka me thikë?
Po, buka pritët me thikë.

Me çka pritët buka?
Buka pritët me thikë.

Çka pritët me thikë?
Buka pritët me thikë.

A priten bukët me thikë?
Po, bukët priten me thikë.

Çka pritet me thikë?
Bukët priten me thikë.

A e hapim na derën me çelës?
Po, na e hapim derën me çelës.

A hapet dera me çelës?
Po, dera hapet me çelës.

Me çka hapet dera?
Dera hapet me çelës.

Çka hapet me çelës?
Dera hapet me çelës.

Me çka hapen dyert?
Dyert hapen me çelës.

Çka hapet me çelës?
Dyert hapen me çelës.

A hapen edhe mbyllen dyert me çelës?
Po, dyert hapen dhe mbyllen me çelës.

Çka hapen dhe mbyllen me çelës?
Dyert hapen dhe mbyllen me çelës.

A e lajmë na fytyrën me ujë e sapun?
Po, na e lajmë fytyrën me ujë e sapun.

A lahet fytyra me ujë e sapun?
Po, fytyra lahet me ujë e sapun.

Me çka lahet fytyra?
Fytyra lahet me ujë e sapun.

A e shkruajnë të gjithë letrën me pëndë?
Po, të gjithë e shkruajnë letrën me pëndë.

A shkruhet letra me pëndë?
Po, letra shkruhet me pëndë.

Me çka shkruhet letra?
Letra shkruhet me pëndë.

A e dërguen Agimin në spital?
Po, Agimin e dërguen në spital.

A u-dërgue Agimi në spital?
Po, Agimi u-dërgue në spital.

Kush u-dërgue në spital?
Agimi u-dërgue në spital?

Ku u-dërgue Agimi?
Agimi u-dërgue në spital.

A na zgjoi zhurma në?
Po, në na zgjoi zhurma.

A u-zgjuem na nga zhurma?
Po, na u-zgjuem nga zhurma.

Kush u-zgjue nga zhurma?
Na u-zgjuem nga zhurma.

A e morën Skënderin në punë?
Po, Skënderin e morën në punë.

A u-muer Skënderi në punë?
Po, Skënderi u-muer në punë.

Kush u-muer në punë?
Skënderi u-muer në punë?

A e bombarduen qytetin rëndë?
Po, qytetin e bombarduen rëndë.

A u-bombardue qyteti rëndë?
Po, qyteti u-bombardue rëndë.

Çka u-bombardue rëndë?
Qyteti u-bombardue rëndë.

Qysh u-bombardue qyteti?
Qyteti u-bombardue rëndë.

A e mprojtën qytetin dy javë me radhë?
Po, qytetin e mprojtën dy javë me radhë.

A u-mprojt qyteti dÿ javë me radhë?
Po, qyteti u-mprojt dÿ javë me radhë.

Çka u-mprojt dÿ javë me radhë?
Qyteti u-mprojt dÿ javë me radhë.

Sa kohë u-mprojt qyteti?
Qyteti u-mprojt dÿ javë me radhë.

Çka u-mprojt dÿ javë me radhë?
Qyteti u-mprojt dÿ javë me radhë.

A i futën në burg oficerat e anmikut?
Po, oficerat e anmikut i futën në burg.

A u-futën oficerat e anmikut në burg?
Po, oficerat e anmikut u-futën në burg.

Kush u-fut në burg?
Oficerat e anmikut u-futën në burg.

A u-liruen ata prej burgut m^a vonë?
Po, ata u-liruen prej burgut m^a vonë.

Prej nga u-liruen ata m^a vonë?
Ata u-liruen prej burgut m^a vonë.

A i transmetuen edhe një herë lajmet e djeshme?
Po, lajmet e djeshme edhe një herë i transmetuen.

A u-transmetuen lajmet e djeshme edhe një herë?
Po, lajmet e djeshme u-transmetuen edhe një herë.

Cilat lajme u-transmetue edhe një herë?
Lajmet e djeshme u-transmetuen edhe një herë.

Substitution:

Gjellëbâsi e b^ani gati gjellën.
Gjella u-b^a gati.

Ai e përkëthen copën e leximit.
Copa e leximit u-përkëthye.

Na i paguem të hollat.
Të hollat u-paguen.

Ata e zënë vjedhësin.
Vjedhësi u-zë.

Bra e hapi dritoren.
Dritorja u-hap.

Unë e mërzita shokun.
Shoku u-mërzit.

Shërbëtorja i pastroi dhomat.
Dhomat u-pastruen.

Mjeku e shtroi të sëmundin në spital.
I sëmundi u-shtrue në spital.

3.

a. A është ky djalë i Sadik Farkës?
Po, ky djalë është i Sadik Farkës.

A është ai libër i këtij djali?
Po, ai libër është i këtij djali.

A është ajo pëndë e këtij djali?
Po, ajo pëndë është e këtij djali.

A janë ata libra të këtij djali?
Po, ata libra janë të këtij djali.

Të kujt janë ato pënda?
Ato pënda janë të këtij djali.

A i a dhë librin këtij djali?
Po, unë i a dhash librin këtij djali.

Kujt i a dhë librin?
Unë i a dhash librin këtij djali.

Kujt i a dhë pëndën?
Unë i a dhash pëndën këtij djali.

Kujt i a dhë librat?
Unë i a dhash librat këtij djali.

Kujt i a dha ai pëndat?
Ai i a dha pëndat këtij djali.

Kujt i a pruni ajo gazetatat?
Ajo i a pruni gazetatat këtij djali.

A shkon ajo në shkollë me kët djalë?
Po, ajo shkon në shkollë me kët djalë.

A këthehet ajo në shtëpi me kët djalë?
Po, ajo këthehet në shtëpi me kët djalë.

A pruni përdasi ndonji letër për kët djalë?
Po, përdasi pruni dy letra për kët djalë.

A e more ti librin prej këtij djali?
Po, unë e mora librin prej këtij djali.

A i morëm na librat prej këtij djali?
Po, na i morëm librat prej këtij djali.

A u-largue ajo prej këtij djali?
Po, ajo u-largue prej këtij djali.

b. A janë këta ushtarë nxânsit e klasës sonë?
Po, këta ushtarë janë nxânsit e klasës sonë.

A është ai libër i këtyne ushtarëve?
Po, ai libër është i këtyne ushtarëve.

A është ajo pëndë e këtyne ushtarëve?
Po, ajo pëndë është e këtyne ushtarëve.

A janë ata libra të këtyne ushtarëve?
Po, ata libra janë të këtyne ushtarëve.

Të kujve janë ato pënda?
Ato pënda janë të këtyne ushtarëve.

A u a dhë librin këtyne ushtarëve?
Po, unë u a dhash librin këtyne ushtarëve.

Çka u dhë këtyne ushtarëve?
Unë u a dhash librin këtyne ushtarëve.

A u a dhatë librat këtyne ushtarëve?
Po, unë u a dhash librat këtyne ushtarëve.

Kujve u a dhë pëndat?
Unë u a dhash pëndat këtyne ushtarëve.

Kujve u a dërgoni ai peshqeshet?
Ai u a dërgoi peshqeshet këtyne ushtarëve.

A shkon ajo në shkollë me këta ushtarë?
Po, ajo shkon në shkollë me këta ushtarë.

A këthehet ajo në shtëpi me këta ushtarë?
Po, ajo këthehet në shtëpi me këta ushtarë.

A pruni përdasi letra për këta ushtarë?
Po, përdasi pruni letra për këta ushtarë.

A e more ti librin prej këtyne ushtarëve?
Po, unë e mora librin prej këtyne ushtarëve.

A i morëm na librat prej këtyne ushtarëve?
Po, na i morëm librat prej këtyne ushtarëve.

A u-largue ajo prej këtyne ushtarëve?
Po, ajo u-largue prej këtyne ushtarëve.

c. A është kjo vajzë e Sadik Farkës?
Po, kjo vajzë është e Sadik Farkës.

A është ai libër i kësaj vajze?
Po, ai libër është i kësaj vajze.

A është ajo pëndë e kësaj vajze?
Po, ajo pëndë është e kësaj vajze.

Të kujt janë ata libra?
Ata libra janë të kësaj vajze.

Të kujt janë ato pënda?
Ato pënda janë të kësaj vajze.

A i a dhë librin kësaj vajze?
Po, unë i a dhash librin kësaj vajze.

Kujt i a dhë pëndën?
Unë i a dhash pëndën kësaj vajze.

Kujt i a dhë pëndat?
Unë i a dhash pëndat kësaj vajze.

Kujt i a dhë revistat?
Unë i a dhash revistat kësaj vajze.

Kujt i a prunë ata gazetatat?
Ata i a prunë gazetatat kësaj vajze.

A shkon ai në shkollë me këtë vajzë?
Po, ai shkon në shkollë me këtë vajzë.

A këthehet ai në shtëpi me këtë vajzë?
Po, ai këthehet në shtëpi me këtë vajzë.

Me kë këthehet ai në shtëpi?
Ai këthehet në shtëpi me këtë vajzë.

A pruni përdasi ndonji letër për këtë vajzë?
Po, përdasi pruni dy letra për këtë vajzë.

A e more ti librin prej kësaj vajze?
Po, unë e mora librin prej kësaj vajze.

A i morën ata çantat prej kësaj vajze?
Po, ata i morën çantat prej kësaj vajze.

A u-largue ai prej kësaj vajze?
Po, ai u-largue prej kësaj vajze.

Prej kujt u-largue ai?
Ai u-largue prej kësaj vajze.

d. A janë këto vajza nxënset e klasës sonë?
Po, këto vajza janë nxënset e klasës sonë.

A është ai libër i këtyne vajzave?
Po, ai libër është i këtyne vajzave.

Po ajo pëndë, e kujve është?
Edhe ajo pëndë është e këtyne vajzave.

Po ato pënda, të kujve janë?
Edhe ato pënda janë të këtyne vajzave.

A u a dhë librin këtyne vajzave?
Po, unë u a dhash librin këtyne vajzave.

Kujve u a dhë librin?
Unë u a dhash librin këtyne vajzave.

A u a dhatë librat këtyne vajzave?
Po, unë u a dhash librat këtyne vajzave.

Kujve u a dhanë ata çantat?
Ata u a dhanë çantat këtyne vajzave.

A shkon ai në shkollë me këto vajza?
Po, ai shkon në shkollë me këto vajza.

A këthehet ai në shtëpi me këto vajza?
Po, ai këthehet në shtëpi me këto vajza.

A i pruni përdasi letrat për këto vajza?
Po, përdasi i pruni letrat për këto vajza.

Për kë i pruni nëna ambëlsinat?
Nëna i pruni ambëlsinat për këto vajza.

A e more ti librin prej këtyne vajzave?
Po, unë e mora librin prej këtyne vajzave.

A i morën ata letrat prej këtyne vajzave?
Po, ata i morën letrat prej këtyne vajzave.

A u-larguen ata prej këtyne vajzave?
Po, ata u-larguen prej këtyne vajzave.

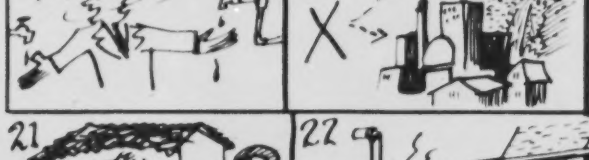
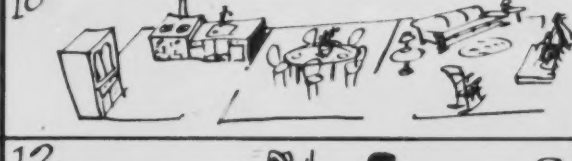
Prej kujve u-larguen ata?
Ata u-larguen prej këtyne vajzave.

Banesat në Shqipëri

1. Me sa kate i ndërtojnë shtëpitë në Shqipëri?
2. Shumica janë dy kateshe; tjerat janë përdhese.
3. Çë material përdorin: gurë, tulla apo dërrasa.
4. Gurë ase tulla; dërrasat përdoren për dysHEME, për tavan, për shkallë ase për të ndërtue baraka.
5. Përmbi tulla ase gurë, a vënë gjë?
6. Përmbi gurë zakonisht jo, por tullat i mbulojnë me suvë.
7. Me çka e mbulojnë çatinë.
8. Me tjegulla; tamam si ato që shifën këtu, në shtëpitë e stilit spanjoll.
9. Cilat dhoma ndodhen në katin e parë?
10. Kuzhina, dhoma e bukës dhe dhoma e pritjes.
11. Ku e kalojnë kohën njerzit e shtëpisë, në dhomën e pritjes?
12. Jo. Dhoma e pritjes, që quhet edhe sallon, përdoret vetëm për të pritë miq ase mysafirë.
13. Ashtu? Ku mblidhen njerzit e shtëpisë me kaluarë orët e mbrëmjes?
14. Aty ku kanë: në dhomën e bukës ase në kuzhinë, e cila zakonisht është shumë më e madhe se këtu në Amerikë.
15. Kam ndigjue se të gjitha shtëpitë kanë nga një oborr.
16. Tamam. Këto kohët e fundit janë tue u-ndërtue shumë bloqe me apartamente e këto s'kanë oborr.
17. A ka ujësjellës kudo në Shqipëri?
18. Jo. Vetëm qytetet kryesore kanë ujësjellës.
19. Ku e marrin ujin njerzija?
20. Në pus; të gjitha shtëpitë kanë puse në kopsht ase në oborr.

21. Me çka i ngrofin shtëpit?
22. Me stufë, me oxhak ase me mangall; apartamentet kanë kalorifer. Në përgjithësi, shtëpit nuk janë aq të rahatshme si këtu.
23. Kam ndigjue se në Shqipëri ka edhe vila shumë të bukura.
24. Po, ka por ato nuk janë banesa të zakonshme; unë ju tregova si ndërtohen shtëpit e zakonshme në Shqipëri.

LESSON 61

The Homes in Albania

1. How many stories do they build in the houses in Albania?
2. Most of them are two story houses; the rest are one story houses.
3. What kind of material do they use: stone, bricks or lumber?
4. Stone or bricks; lumber is used for floors, ceilings, stairs or for huts.
5. Do they cover the stones or the bricks with anything?
6. They don't use anything on the stones but they stucco the bricks.
7. What do they cover the roof with?
8. With tiles; exactly like those that are seen here on the Spanish style houses.
9. What rooms are on the first floor?
10. The kitchen, dining room and living room.
11. Where do the people stay mostly, in the living room?
12. No. The living room is used only to receive guests.
13. Really? Where do the people gather in the evening?
14. Where they eat: in the dining room or in the kitchen, which is usually much larger than here in America.
15. I have heard that every house has a yard.
16. Yes, it's true. Lately they are building blocks of apartment houses and these do not have yards.
17. Do they have running water everywhere in Albania?
18. No. Only the cities have a water supply.

19. Where do the people get water?
20. In wells; all the houses have wells either in the yard or in the orchard.
21. What do they heat the houses with?
22. With stoves, fireplaces or with braziers; the apartments have central heating. In general, the houses are not as comfortable as they are here.

DEMONSTRATIVE ADJECTIVES

The following declensions are of the demonstrative adjectives *ky, ai* (plural: *këta, ata*), masculine:

	Singular	Plural
N.	<i>ky oficer</i>	<i>këta oficera</i>
G. <i>i, e, të</i>	<i>këtij oficeri</i>	<i>këtyne oficerave</i>
D.	<i>këtij oficeri</i>	<i>këtyne oficerave</i>
Ac. (<i>këtë</i>)	<i>kët oficer</i>	<i>këta oficera</i>
Ab. <i>prej</i>	<i>këtij oficeri</i>	<i>prej këtyne oficerave</i>

	Singular	Plural
N.	<i>ai oficer</i>	<i>ata oficera</i>
G. <i>i, e, t'atij</i>	<i>oficeri</i>	<i>i, e, t'atyne oficerave</i>
D.	<i>atij oficeri</i>	<i>atyne oficerave</i>
Ac. (<i>atë</i>)	<i>at oficer</i>	<i>ata oficera</i>
Ab. <i>prej</i>	<i>atij oficeri</i>	<i>prej atyne oficerave</i>

The following declensions are of the demonstrative adjectives kjo, ajo (plural: këto, ato), feminine:

	Singular	Plural
N.	kjo vajzë	këto vajza
G. i, e, të	kësaj vajze	këtyne vajzave
D.	kësaj vajze	këtyne vajzave
Ac. (këtë)	kët vajzë	këto vajza
Ab. prej	kësaj vajze	prej këtyne vajzave

	Singular	Plural
N.	ajo vajzë	ato vajza
G. i, e, t'asaj	vajze	i, e, t'atyne vajzave
D.	asaj vajze	atyne vajzave
Ac. (atë)	at vajzë	ato vajza
Ab. prej	asaj vajze	prej atyne vajzave

REMARKS:

1. Demonstrative adjectives and demonstrative pronouns differ only in the accusative singular in their declension. Examples:

Demonstrative AdjectivesDemonstrative Pronouns

Unë e njof mirë kët djalë.
(I know this boy well.)

Unë e njof mirë këtë.
(I know this one well.)

A e njef at mësues që
punon atje?
(Do you know that teacher
who is working over there?)

A e njef atë që punon
atje?
(Do you know that one who
is working over there?)

Due kët gazetë.
(I want this newspaper.)

Due këtë.
(I want this one.)

At vajzë atje s'e njof.
(I don't know that girl
over there.)

Kët vajzë e njof, por atë
(I know this girl but I
don't know that one over
there.)

2. The demonstrative pronouns "ai, ajo (plural-ata, ato)" are also personal pronouns and they are declined the same way. The personal pronoun ai, ajo (plural-ata, ato) can be also deprived of the initial "a" if they are objects of one of these prepositions: me, pa, për, pranë, afër, nën, mbi, larg, mbas, para, përpara, mbrapa, etc. Examples:

mâ mirë me atë se pa atë or mâ mirë me të se pa të

mâ mirë me ata se pa ata or mâ mirë me ta se pa ta

bleva një libër për atë or bleva një libër për të

bleva një libër për ata or bleva një libër për ta

u-ula pranë atij or u-ula pranë tij

u-ula pranë asaj or u-ula pranë saj

u-ula pranë atyne or u-ula pranë tyne

1.

- a. A është shumë i zellshëm ky djalë?
Po, ky djalë është shumë i zellshëm.

Kush është shumë i zellshëm?
Ky djalë është shumë i zellshëm.

Cili djalë është shumë i zellshëm?
Ky djalë është shumë i zellshëm.

Qysh është ky djalë?
Ky djalë është shumë i zellshëm.

A është mbi tryezë libri i këtij djali?
Po, libri i këtij djali është mbi tryezë.

Libri i kujt është mbi tryezë?
Libri i këtij djali është mbi tryezë.

Libri i cilit djalë është mbi tryezë?
Libri i këtij djali është mbi tryezë.

Ku është libri i këtij djali?
Libri i këtij djali është mbi tryezë.

A i dhatë këtij djali një libër të ri?
Po, këtij djali i dhash një libër të ri.

Kujt i dhatë një libër të ri?
Këtij djali i dhash një libër të ri.

Cilit djalë i dhatë një libër të ri?
Këtij djali i dhash një libër të ri.

Çka i dhatë këtij djali?
Këtij djali i dhash një libër të ri.

A e keni për këtë (këtë) djalë mbrëmë në kinema?
Po, këtë (këtë) djalë e kam për mbrëmë në kinema.

Kë keni për mbrëmë në kinema?
Këtë (këtë) djalë e kam për mbrëmë në kinema.

Cilin djalë keni pë mbrëmë në kinema?
Kët (këtë) djalë e kam pë mbrëmë në kinema.

Ku e keni pë mbrëmë kët (këtë) djalë?
Kët (këtë) djalë e kam pë mbrëmë në kinema.

A i keni marrë prej këtij djali librat e rij?
Po, prej këtij djali i kam marrë librat e rij.

Prej kujt i keni marrë librat e rij?
Prej këtij djali i kam marrë librat e rij.

Prej cilit djalë i keni marrë librat e rij?
Prej këtij djali i kam marrë librat e rij.

Çka keni marrë prej këtij djali?
Prej këtij djali i kam marrë librat e rij.

b. A janë tue studjue shumë këta djelm?
Po, këta djelm janë tue studjue shumë.

Kush është tue studjue shumë?
Këta djelm janë tue studjue shumë.

Cilët djelm janë tue studjue shumë?
Këta djelm janë tue studjue shumë.

Çka janë tue bër këta djelm?
Këta djelm janë tue studjue shumë.

A është shqiptar mësuesi i këtyne djelmve?
Po, mësuesi i këtyne djelmve është shqiptar.

Mësuesi i kujve është shqiptar?
Mësuesi i këtyne djelmve është shqiptar.

Mësuesi i cilëve djelm është shqiptar?
Mësuesi i këtyne djelmve është shqiptar.

Ç'kombësi është mësuesi i këtyne djelmve?
Mësuesi i këtyne djelmve është shqiptar.

A u tha mësuesi këtyne djelmve të shkojnë në
bibliotekë?
Mësuesi u tha këtyne djelmve të shkojnë
bibliotekë.

Kujve u tha mësuesi të shkojnë në bibliotekë?
Mësuesi u tha këtyne djelmve të shkojnë në bibliotekë.

Cilëve djelm u tha mësuesi të shkojnë në bibliotekë?
Mësuesi u tha këtyne djelmve të shkojnë në bibliotekë.

Çka u tha mësuesi këtyne djelmve?
Mësuesi u tha këtyne djelmve të shkojnë në bibliotekë.

A luejte dje tenis me këta djelm?
Po, dje luejta tenis me këta djelm.

Me kë luejte dje tenis?
Dje luejta tenis me këta djelm.

Me cilët djelm luejte dje tenis?
Dje luejta tenis me këta djelm.

Çka luejte dje me këta djelm?
Dje luejta tenis me këta djelm.

A morëm dý cingare prej këtyne djelmve?
Po, prej këtyne djelmve morëm dý cingare.

Prej kujve morëm dý cingare?
Prej këtyne djelmve morëm dý cingare.

Prej cilëve djelm morëm dý cingare?
Prej këtyne djelmve morëm dý cingare.

Çka morëm prej këtyne djelmve?
Prej këtyne djelmve morëm dý cingare.

c. A është shqiptare kjo vajzë?
Po, kjo vajzë është shqiptare.

Kush është shqiptare?
Kjo vajzë është shqiptare.

Cila vajzë është shqiptare?
Kjo vajzë është shqiptare.

Ç'kombësije është kjo vajzë?
Kjo vajzë është shqiptare.

A janë shqiptarë prindët e kësaj vajze?
Po, prindët e kësaj vajze janë shqiptarë.

Prindët e kujt janë shqiptarë?
Prindët e kësaj vajze janë shqiptarë.

Prindët e cilës vajzë janë shqiptarë?
Prindët e kësaj vajze janë shqiptarë.

Ç'kombësije janë prindët e kësaj vajze?
Prindët e kësaj vajze janë shqiptarë.

A i a dhatë fjalorin kësaj vajze?
Po, kësaj vajze i a dhash fjalorin.

Kujt i a dhatë fjalorin?
Kësaj vajze i a dhash fjalorin.

Cilës vajzë i a dhatë fjalorin?
Kësaj vajze i a dhash fjalorin.

Çka i dhatë kësaj vajze?
Kësaj vajze i a dhash fjalorin.

A e njifni këtë (këtë) vajzë?
Po, këtë (këtë) vajzë e njof.

Cilën vajzë njifni?
Këtë (këtë) vajzë e njof.

Kush e njef këtë (këtë) vajzë?
Unë e njof këtë (këtë) vajzë.

A i keni marrë rrathorët prej kësaj vajze?
Po, prej kësaj vajze i kam marrë rrathorët.

Prej kujt i keni marrë rrathorët?
Prej kësaj vajze i kam marrë rrathorët.

Prej cilës vajzë i keni marrë rrathorët?
Prej kësaj vajze i kam marrë rrathorët.

Çka keni marrë prej kësaj vajze?
Prej kësaj vajze i kam marrë rradhorët.

- d. A vijnë në shkollë heret këto vajza?
Po, këto vajza vijnë në shkollë heret.

Kush vjen në shkollë heret?
Këto vajza vijnë në shkollë heret.

Cilat vajza vijnë në shkollë heret?
Këto vajza vijnë në shkollë heret.

Kur vijnë në shkollë këto vajza?
Këto vajza vijnë në shkollë heret.

A janë në raft rrobet e këtyne vajzave?
Po, rrobet e këtyne vajzave janë në raft.

Rrobet e kujve janë në raft?
Rrobet e këtyne vajzave janë në raft.

Rrobet e cilave vajza janë në raft?
Rrobet e këtyne vajzave janë në raft.

Ku janë rrobet e këtyne vajzave?
Rrobet e këtyne vajzave janë në raft.

A u dhanë nga një çmim këtyne vajzave?
Po, këtyne vajzave u dhanë nga një çmim.

Kujve u dhanë nga një çmim?
Këtyne vajzave u dhanë nga një çmim.

Cilave vajza u dhanë nga një çmim?
Këtyne vajzave u dhanë nga një çmim.

Çka u dhanë këtyne vajzave?
Këtyne vajzave u dhanë nga një çmim.

A i patë këto vajza dje në plazhë?
Po, këto vajza i pamë dje në plazhë.

Cilat vajza patë dje në plazhë?
Këto vajza i pamë dje në plazhë.

Ku i patë dje këto vajza?
Këto vajza i pamë dje në plazhë.

A more një letër urimesh prej këtyne vajzave?
Po, prej këtyne vajzave mora një letër urimesh.

Prej kujve more një letër urimesh?
Prej këtyne vajzave mora një letër urimesh.

Prej cilave vajza more një letër urimesh?
Prej këtyne vajzave mora një letër urimesh.

Çka more prej këtyne vajzave?
Prej këtyne vajzave mora një letër urimesh.

2. A e bëni ju supën me lang mishi e oriz?
Po, unë e bëj supën me lang mishi e oriz.

Çka bëni me lang mishi e oriz?
Unë bëj supën me lang mishi e oriz.

Me çka e bëni supën?
Unë e bëj supën me lang mishi e oriz.

A bëhet supa me lang mishi e oriz?
Po, supa bëhet me lang mishi e oriz.

Çka bëhet me lang mishi e oriz?
Supa bëhet me lang mishi e oriz.

Me çka bëhet supa?
Supa bëhet me lang mishi e oriz.

A e keni shtruar tryezën e bukës?
Po, e kam shtruar tryezën e bukës.

Cilën tryezë keni shtruar?
Kam shtruar tryezën e bukës.

Kush e ka shtruar tryezën e bukës?
Unë e kam shtruar tryezën e bukës.

A është shtruar tryeza e bukës?
Po, tryeza e bukës është shtruar.

Cila tryezë është shtruar?
Tryeza e bukës është shtruar.

A e mbyllni dyqanin në drekë?
Jo, unë nuk e mbyll dyqanin në drekë.

Çka nuk mbyllni në drekë?
Unë nuk mbyll dyqanin në drekë.

Kur nuk e mbyllni dyqanin?
Unë nuk e mbyll dyqanin në drekë.

Kush nuk e mbyll dyqanin në drekë?
Unë nuk e mbyll dyqanin në drekë.

A mbyllen dyqanet në drekë?
Jo, dyqanet nuk mbyllen në drekë.

Kur nuk mbyllen dyqanet?
Dyqanet nuk mbyllen në drekë.

A i futni ju paret në xhep?
Po, unë i fus paret në xhep.

Ku i futni paret?
Unë i fus paret në xhep.

Çka fut ti në xhep?
Unë fus paret në xhep.

A futen paret në xhep, zakonisht?
Po, zakonisht, paret futen në xhep.

Ku futen paret, zakonisht?
Zakonisht, paret futen në xhep.

Çka futet në xhep?
Paret futen në xhep.

A hanë ata darkë n'orën gjashtë?
Po, ata hanë darkë n'orën gjashtë.

Kur hanë ata darkë?
Ata hanë darkë n'orën gjashtë.

Në ç'orë hanë ata darkë?
Ata hanë darkë n'orën gjashtë.

A hahet darka zakonisht n'orën gjashtë?
Po, darka hahet zakonisht n'orën gjashtë.

Kur hahet darka zakonisht?
Darka hahet zakonisht n'orën gjashtë.

Në ç'orë hahet darka zakonisht?
Darka hahet zakonisht n'orën gjashtë.

Çka hahet zakonisht n'orën gjashtë?
Darka hahet zakonisht n'orën gjashtë.

A lahen duert me ujë e sapun?
Po, duert lahen me ujë e sapun.

Me çka lahen duert?
Duert lahen me ujë e sapun.

Çka lahet me ujë e sapun?
Duert lahen me ujë e sapun.

3. A është i mjaftueshëm ky material për të ndërtue
nji barkë?
Po, ky material është i mjaftueshëm për të ndërtue
nji barkë.

Cili material është i mjaftueshëm për të ndërtue
nji barkë?
Ky material është i mjaftueshëm për të ndërtue
nji barkë.

Për çka është i mjaftueshëm ky material?
Ky material është i mjaftueshëm për të ndërtue nji
barkë.

Nji shtëpi dykatshe, a duhet të ketë së paku nji
shkallë?
Po, nji shtëpi dykatshe duhet të ketë së paku
nji shkallë.

Sa shkallë duhet të ketë një shtëpi dykatshe?
Një shtëpi dykatshe duhet të ketë së paku një shkallë.

Çka duket të ketë së paku një shtëpi dykatshe?
Një shtëpi dykatshe duhet të ketë së paku një shkallë.

Cila shtëpi duhet të ketë së paku një shkallë?
Një shtëpi dykatshe duhet të ketë së paku një shkallë.

A ka në Kaliforni ndërtesa të mbulueme me tjegulla?
Po, në Kaliforni ka ndërtesa të mbulueme me tjegulla.

Ku ka ndërtesa të mbulueme me tjegulla?
Në Kaliforni ka ndërtesa të mbulueme me tjegulla.

Me çka janë të mbulueme disa ndërtesa në Kaliforni?
Disa ndërtesa në Kaliforni janë të mbulueme me tjegulla.

A është e pastër dysHEMEJA e kësaj dhome?
Po, dysHEMEJA e kësaj dhome është e pastër.

DysHEMEJA e cilës dhomë është e pastër?
DysHEMEJA e kësaj dhomë është e pastër.

Qysh është dysHEMEJA e kësaj dhome?
DysHEMEJA e kësaj dhome është e pastër.

A është i bardhë tavani i kësaj dhome?
Po, tavani i kësaj dhome është i bardhë.

Tavani i cilës dhomë është i bardhë?
Tavani i kësaj dhome është i bardhë.

Çfarë ngjyre është tavani i kësaj dhome?
Tavani i kësaj dhome është i bardhë.

A është e ndërtueme ajo ndërtesë me tulla, me gurë
apor me dërrasa?
Ajo ndërtesë është e ndërtueme me dërrasa.

Cila ndërtesë është e ndërtueme me dërrasa?
Ajo ndërtesë është e ndërtueme me dërrasa.

Me çka është e ndërtueme ajo ndërtesë?
Ajo ndërtesë është e ndërtueme me dërrasa.

Cila ndërtesë është e ndërtueme me tulla?
Ajo ndërtesë është e ndërtueme me tulla.

A ka shumë baraka në pazár?
Po, në pazár ka shumë baraka.

Ku ka shumë baraka?
Në pazár ka shumë baraka.

Sa baraka ka në pazár?
Në pazár ka shumë baraka.

A banojnë njerzit në baraka?
Jo, njerzit nuk banojnë zakonisht në baraka.

Ku nuk banojnë njerzit zakonisht?
Njerzit nuk banojnë zakonisht në baraka.

A keni hypë ndonjiherë në çatën e shtëpis suej?
Po, unë kam hypë disa herë në çatën e shtëpis sime.

Kush ka hypë disa herë në çatën e shtëpis së tij?
Unë kam hypë disa herë në çatën e shtëpis sime.

Ku keni hypë ju disa herë?
Unë kam hypë disa herë në çatën e shtëpis sime.

Sa herë keni hypë ju në çatën e shtëpis suej?
Unë kam hypë disa herë në çatën e shtëpis sime.

A kanë të gjitha shtëpit oxhak?
Jo, të gjitha shtëpit nuk kanë oxhak.

Çka nuk kanë të gjitha shtëpit?
Të gjitha shtëpit nuk kanë oxhak.

A janë të naltë oxhakët e fabrikavet?
Po, oxhakët e fabrikavet janë të naltë.

Cilët oxhakë janë të naltë?
Oxhakët e fabrikavet janë të naltë.

Qysh janë oxhakët e fabrikavet?
Oxhakët e fabrikavet janë të naltë.

A i përgjån shumë Bardhyli babës së tij?
Po, Bardhyli i përgjån shumë babës së tij.

Kush i përgjån shumë babës së tij?
Bardhyli i përgjån shumë babës së tij.

Kujt i përgjån shumë Bardhyli?
Bardhyli i përgjån shumë babës së tij.

A e ngrofin kët ndërtesë me kalorifer?
Jo, kët ndërtesë nuk e ngrofin me kalorifer.

Cilën ndërtesë nuk ngrofin me kalorifer?
Kët ndërtesë nuk e ngrofin me kalorifer.

Po shtëpija e tij, a ka kalorifer?
Po, shtëpija e tij ka kalorifer.

Shtëpija e kujt ka kalorifer?
Shtëpija e tij ka kalorifer.

A keni mysafirë shpesh?
Po, unë kam mysafirë shpesh.

Kush ka mysafirë shpesh?
Unë kam mysafirë shpesh.

Çka keni shpesh?
Unë kam mysafirë shpesh.

A ju pëlqejnë mja shumë shtëpit me oborr apor
apartamentet?
Mue më pëlqejnë mja shumë shtëpit me oborr.

Kujt i pëlqejnë më shumë shtëpitë me oborr?
 Mue më pëlqejnë më shumë shtëpitë me oborr.

Cilat shtëpi ju pëlqejnë më shumë se apartamentet?
 Mue më pëlqejnë më shumë shtëpitë me oborr se
 apartamentet.

A ka pothuaj çdo sallon sofa, kolltukë e së paku
 një tryezë?
 Po, pothuaj çdo sallon ka sofa, kolltukë e së
 paku një tryezë.

Çka ka pothuaj çdo sallon?
 Pothuej çdo sallon ka sofa, kolltukë e së paku
 një tryezë.

Çfarë mobiljesh ka pothuaj çdo sallon?
 Pothuej çdo sallon ka sofa, kolltukë e së paku
 një tryezë.

A është e lehtë me nxjerrë ujë prej një pusi?
 Po, është e lehtë me nxjerrë ujë prej një pusi.

Çka është e lehtë me bë?
 Asht e lehtë me nxjerrë ujë prej një pusi.

Prej nga është e lehtë me nxjerrë ujë?
 Asht e lehtë me nxjerrë ujë prej një pusi.

A ka ujësjellës Monterey?
 Po, Monterey ka ujësjellës.

Çka ka Monterey?
 Monterey ka ujësjellës.

Cili qytet ka ujësjellës?
 Monterey ka ujësjellës.

A mbuloheni me shumë batani në dimër?
 Jo, unë nuk mbulohem me shumë batani në dimër.

Kush nuk mbulohet me shumë batani në dimër?
 Unë nuk mbulohem me shumë batani në dimër.

Me sa batanije mbuloheni në dimën?
Në dimën unë mbulohem me dy batanije.

Me çka mbuloheni?
Unë mbulohem me batanije.

A ka shtëpija jote suvë përjashta?
Po, shtëpija ime ka suvë përjashta.

Çka ka shtëpija jote përjashta?
Shtëpija ime ka suvë përjashta.

Shtëpija e kujt ka suvë përjashta?
Shtëpija ime ka suvë përjashta.

Në përgjithësi, banesat në Shqipëri nuk janë shumë të ndryshme nga ato në Shtetet e Bashkueme të Amerikës. Shtëpitë në vendin tonë u përgjajnë shumë shtëpivët të vjetra që kanë ndërtue Meksikanët këtu në Monterey.

Asht e zakonshme që djelmët të rrijnë me banue me prindët edhe mbasi të martohen. Në përgjithësi pra, familja shqiptare është më e madhe se familja amerikane dhe natyrisht, edhe banesat janë më të mëdhaja. Nji shtëpi me dhjetë dhoma fjetje nuk është nji gjë e rrallë. Kjo është arsyeja që shtëpitë janë zakonisht dykatshe dhe, si thamë, me shumë dhoma fjetje. Ndërtesat me tri, katër ose me pesë kate janë ndërtesa qeveritare, hotele ose janë ndërtesa me apartamente.

Në zonat malore të Shqipërisë shtëpitë ndërtohen me gurë sepse gurët gjinden në vend; gurët dhe rana merren pa pagesë. Në zonat tjera të Shqipërisë shtëpitë ndërtohen zakonisht me tulla dhe, por jo shumë shpesh, me qerpiç. Dërrasat përdoren për të ndërtue pjesët e mbrendëshme të shtëpisë, si p.sh. dyshemen, tavanin,

shkallët etj. Shpeshherë, në të njëjtin oborr ndërtojnë edhe një shtëpi të vogël pa dyshme që quhet "jerevi;" kjo shërben për punë të ndryshme të shtëpis: për të lã plaçkat, për të përgatitë venën e rakën ase për të ruejtë gjëna ushqimi. Kuzhina, dhoma e bukës, që është një ndër dhomat më të rëndësishme të shtëpis, dhe dhoma e pritjes ndodhen në katin e parë; dhomat e fjetjes dhe nevojtorja gjinden në katin e dytë. Shtëpit e vjetra i kanë nevojtoret jashtë, diku në kopsht, larg shtëpis.

Nëpër vende ku dimni nuk është shumë i ftofët, njerzit përdorin mangall për të ngroftë dhomën ku rrijnë të shumtën e kohës; nëpër vende të ftofta përdorin stufë ase oxhak. Nuk ka shtëpi pa oxhak nëpër malet e vendit tonë.

QUESTIONS-PYETJE

1. A janë shumë të ndryshme nga ato të Shteteve të Bashkueme banesat në Shqipni?
2. Në cilin vend nuk janë të ndryshme banesat nga ato të Shteteve të Bashkueme t'Amerikës?
3. Cilave shtëpi u përgjajnë shtëpit e Shqipnis?
4. Kush i ka ndërtue shumë prej shtëpivet të vjetra të Monterey-t?
5. Ç'stil kanë shumë prej shtëpivet të vjetra të Monterey-t?

6. Çfarë shtëpish - këtu në Monterey - janë të stilit spanjoll?
7. Kur martohen djelmë në Shqipëri, zakonisht, a rrijnë me prindët apo ndahen prej tyre?
8. Cila familje në përgjithësi, është më e madhe se familja amerikane?
9. Pse është familja shqiptare, në përgjithësi, më e madhe se familja amerikane?
10. Për këtë arsye, a janë edhe banesat në Shqipëri më të mëdhaja se këtu në Amerikë?
11. Zakonisht, ku janë banesat më të mëdhaja se këtu në Amerikë?
12. Pse janë banesat në Shqipëri më të mëdhaja se këtu në Amerikë?
13. Në cilin vend nuk është gjë e rrallë një shtëpi me 10 dhoma fjetje?
14. Një shtëpi me sa dhoma fjetje nuk është një gjë e rrallë në Shqipëri?
15. Sa katesh janë shtëpitë në Shqipëri, zakonisht?
16. Cilat ndërtesa janë dykatshe në Shqipëri?
17. Po ndërtesat qeveritare, hotelet dhe shtëpitë me apartamente, sa katesh janë?
18. Cilat ndërtesa janë zakonisht me tri, katër ose me pesë kate?
19. Me çfarë materiali ndërtohen shtëpitë në zonat malore të Shqipërisë?
20. Në cilat zona të Shqipërisë ndërtohen shtëpitë me gurë?
21. Pse ndërtohen shtëpitë me gurë në zonat malore?

22. Ç'material marrin pa pare ata që ndërtojnë shtëpi në zona malore?
23. Zakonisht, me ç'lloj materiali i ndërtojnë shtëpit në zonat tjera të Shqipnis?
24. Në cilat zona të Shqipnis i ndërtojnë shtëpit me tulla e nganjiherë edhe me qerpiç?
25. Përveç shtëpivet me tulla, çfarë shtëpish tjera ndërtojnë sidomos në Tiranë?
26. Çka përdorin për të ndërtue pjesët e mbrendëshme të shtëpis?
27. Si quhen pjesët e shtëpis, të cilat ndërtohen me dërrasa?
28. Si quhet shtëpija e vogël që ndërtojnë shpesh-herë n'oborrin e një shtëpije?
29. Për çka shërben kjo shtëpi e vogël ase jerevi?
30. Në cilin kat të shtëpis ndodhen kuzhina, dhoma e bukës dhe dhoma e pritjes?
31. Në cilin kat gjinden dhomat e fjetjes dhe nevojtorja?
32. Ku i kanë nevojtoret disa prej shtëpivet të vjetra?
33. Cilat shtëpi i kanë nevojtoret jashtë?
34. Ç'përdorin Shqiptarët për të ngroftë dhomën ku rrijnë ndër ato vende ku dimni nuk është shumë i ftoftë?
35. Po në vende të ftofta, ç'përdorin për të ngroftë dhomën ase shtëpin?
36. Në cilat pjesë të Shqipnis të gjitha shtëpit janë me oxhak?

- A. In the following sentences the verb is in active voice. You are asked to use the passive voice and rewrite the sentence to suit this form.

Example:

Active: Në Shqipëri dyshemen e lajnë me ujë e sapun.

Passive: Në Shqipëri dyshemja lahet me ujë e sapun.

1. Kët shtëpi e kanë ndërtue vetëm dy punëtorë.
 2. Venën e rakën i bëjnë në bodrum.
 3. Dërrasat i përdorin për të bërë mobilje.
 4. Kapterin e dërguen në spital.
- B. Translate into Albanian:
5. The tallest building is in New York and is 102 stories high.
 6. In the villages there is no water supply; people get the water from the well or from a spring if any.
 7. I cannot go out right now because I have company.
 8. In Albania they don't heat the bedrooms.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LXI
SEVENTH PART
VOCABULARY

apartament, -i apartamente, -t	(m.)	apartment
banesë, -a banesa, -t	(f.)	dwelling, residence
barakë, -a baraka, -t	(f.)	hut
blok, -u bloqe, -t	(m.)	block
çatf, -ja çatf, -t	(f.)	roof
dërrasë, -a dërrasa, -t	(f.)	board, plank
dykatshe	(adj. f.)	two story house or building
dysHEME, -ja dysHEME, -t	(f.)	floor
gûr, -i gurë, -t	(m.)	stone, rock
kalorifer, -i kaloriferë, -t	(m.)	heater, radiator
mangall, -i mangaj, -t	(m.)	brazier
material, -i materiale, -t	(m.)	material
me u-mbledhë (unë mblidhem)	(v.)	to get together, to gather, to rally, to assemble, to con- vene; to double up (from pain, fear etc.)

me mbulue (unë mbuloj)	(v.)	to cover
mysafir, -i mysafirë, -t	(m.)	guest
me ndërtue (unë ndërtoj)	(v.)	to build
me u-ndërtue (ndërtohet)	(v.)	to be built
me ngroftë (unë ngroft)	(v.)	to heat, to warm
oborr, -i oborre, -t	(m.)	yard, court
oxhak, -u oxhakë, -t	(m.)	fireplace, chimney, smokestack
me u-përdorë (unë përdorem)	(v.)	to be used
përdhës, -e	(adj. m.&f.)	ground (floor)
me përgjã (unë përgjãj)	(v.)	to resemble
përmbi	(prep)	on, upon, above, about
pus, -i puse, -t	(m.)	well (water, oil)
i, të rahatshëm e, të rahatshme	(adj. m.&f.)	comfortable
sallon, -i sallone, -t	(m.)	large living room

shkallë, -a shkallë, -t	(f.)	stair, stairway, step, flight of steps, ladder, ex- tent, degree, rank, level, standard
suvá, -ja	(f.)	stucco
tavan, -i tavane, -t	(m.)	ceiling
tjegull, -a tjegulla, -t	(f.)	tile
tullë, -a tulla, -t	(f.)	brick
ujësjellës, -i ujësjellës, -it	(m.)	water main, water supply

1.

- a. A ke marrë ti dy libra prej meje?
Po, unë kam marrë dy libra prej teje.

Çka kam marrë unë prej jush?
Ju keni marrë dy libra prej nesh.

Çka kam marrë unë prej tij?
Ju keni marrë dy libra prej tij.

Çka kam marrë unë prej atij?
Ju keni marrë dy libra prej atij.

Çka kam marrë unë prej saj?
Ju keni marrë dy libra prej saj.

Çka kam marrë unë prej asaj?
Ju keni marrë dy libra prej asaj.

Çka kam marrë unë prej tyne?
Ju keni marrë dy libra prej tyne.

Çka kam marrë unë prej atyne?
Ju keni marrë dy libra prej atyne.

Kush ka marrë dy libra prej meje? (teje, tij, etj.)
Unë kam marrë dy libra prej teje. (tij, etj.)

- b. A ulet ai afër teje?
Po, ai ulet afër meje.

Cili prej jush ulet afër atij?
Z. ulet afër atij.

Kush ulet afër tij?
Z. ulet afër tij.

A ulet ju afër nesh?
Po, na ulet afër jush.

Kush ulet afër saj?
Ai ulet afër saj.

A ulen ata afër asaj?
Po, ata ulen afër asaj.

A ju pëlqen edhe ju me u-ulë afër asaj?
Po, edhe mue më pëlqen me u-ulë afër asaj.

A ulem unë nganjiherë afër atyne?
Po, ju uleni nganjiherë afër atyne.

Kush ulet nganjiherë afër tyne?
Ju uleni nganjiherë afër tyne.

c. A ka një karrigë pranë teje?
Po, pranë meje ka një karrigë.

A ulet mësuesi pranë jush?
Jo, mësuesi nuk ulet pranë nesh.

A jam tash unë pranë tij?
Po, ju jeni tash pranë tij.

A jeni ju pranë atij?
Jo, unë nuk jam pranë atij.

Çka ka pranë asaj pikturë?
Pranë asaj pikturë ka një gozhdë.

A ulet mësuesja gjithëmonë pranë tyne?
Po, mësuesja ulet gjithëmonë pranë tyne.

d. A je ti tash larg meje?
Po, unë jam tash larg teje.

A jam unë tash larg jush?
Po, ju jeni tash larg nesh.

Kush është larg jush?
Ju jeni larg nesh.

A është edhe ai larg jush?
Po, edhe ai është larg meje.

Po ajo, a është larg jush?
Po, edhe ajo është larg nesh.

A jeni ju larg asaj?
Po, unë jam larg asaj.

Cilët janë larg saj?
Na të gjithë jemi larg saj.

Pse rri ajo larg atij?
Nuk e di pse rri ajo larg atij.

A vjen ti në klasë para meje?
Po, unë vij në klasë para teje.

A vjen ti në klasë para tij?
Po, unë vij në klasë para tij.

A vjen ti në klasë para nesh?
Po, unë vij në klasë para jush.

A vjen ti në klasë para tyne?
Po, unë vij në klasë para tyne.

2. i cili

Statements: Djali im është mjek.
Djali im ka dy fëmijë.

Relative Pronoun: Djali im, i cili është mjek,
ka dy fëmijë.

Statements: Mësuesi është i sëmundë.
Unë shkova dje në kinema me mësuesin.

Relative Pronoun: Mësuesi, me të cilin shkova dje
në kinema, është i sëmundë.

Statements: Shoku erdhi sot në mëngjes.
Unë kam marrë dje dy libra prej shokut.

Relative Pronoun: Shoku, prej të cilit kam marrë
dje dy libra, erdhi sot në mëngjes.

Statements: Majori nuk vjen sot.
Majorit i thash me folë me ju.

Relative Pronoun: Majori, të cilit i thash me folë
me ju, nuk vjen sot.

Statements: Ky ujë është i nxehët.
Na jemi tue pë prej këtij uji.

Relative Pronoun: Ky ujë, prej të cilit jemi tue
pë, është i nxehët.

të cilët

Statements: Djetmt e mij janë mjekë.
Djetmt e mij kanë nga dy fëmijë.

Relative Pronoun: Djetmt e mij, të cilët kanë nga
dy fëmijë, janë mjekë.

Statements: Dy prej mësuesvet janë të sëmundë.
Unë shkova në kinema dhe me dy mësues.

Relative Pronoun: Dy prej mësuesvet, me të cilët
shkova dhe në kinema, janë të
sëmundë.

Statements: Shokët erdhën sot në mëngjes.
Unë kam marrë dhe dy letra prej shokëve.

Relative Pronoun: Shokët, prej të cilëve kam marrë
dhe dy letra, erdhën sot në
mëngjes.

Statements: Oficerat nuk vijnë sot.
Unë u thash oficeravet me folë me ju.

Relative Pronoun: Oficerat, të cilëve u thash me
folë me ju, nuk vijnë sot.

Statements: Ata dy vllazën janë të pasun.
Kjo shtëpi është e atyne dy vllazënve.

Relative Pronoun: Ata dy vllazën, e të cilëve është
kjo shtëpi, janë të pasun.

e cila

Statements: Vajza ime është e martueme.
Vajza ime nuk flet shqip.

Relative Pronoun: Vajza ime, e cila nuk flet shqip,
është e martueme.

Statements: Dhoma ime është e vogël.
Ngjyra e dhomës sime më pëlqen shumë.

Relative Pronoun: Dhoma ime, ngjyra e së cilës më
pëlqen shumë, është e vogël.

Statements: Motra jonë është shumë e vorfën.
Motrës sonë i pëlqen kjo shtëpi.

Relative Pronoun: Motra jonë, së cilës i pëlqen
kjo shtëpi, është shumë e vorfën.

Statements: Halla ime jeton në Durrës.
Une marr peshqeshe shpesh prej hallës.

Relative Pronoun: Halla ime, prej së cilës marr
peshqeshe shpesh, jeton në Durrës.

Statements: Kjo pëndë është shumë e kushtueshme.
Me këtë pëndë unë shkruaj vetëm letra.

Relative Pronoun: Kjo pëndë, me të cilën shkruaj
vetëm letra, është e kushtueshme.

të cilat

Statements: Vajzat e mija janë të martueme.
Vajzat e mija nuk flasin shqip.

Relative Pronoun: Vajzat e mija, të cilat nuk flasin
shqip, janë të martueme.

Statements: Dhomat e mija janë të vogla.
Dritoret e dhomave të mija më pëlqejnë
shumë.

Relative Pronoun: Dhomat e mija, dritoret e të
cilave më pëlqejnë shumë, janë
të vogla.

Statements: Vajzat nuk vijnë sot.

Unë u thash vajzavet me folë me jú.

Relative Pronoun: Vajzat, të cilavet u thash me folë me jú, nuk vijnë sot.

3.

a. A keni dy vllazën ju?
Po, unë kam dy vllazën.

A është njani ushtár?
Po, njani është ushtár.

A është tjetri nëpunës?
Po, tjetri është nëpunës.

Çë punë bân njani dhe çë punë bân tjetri?
Njani është ushtár dhe tjetri është nëpunës.

A është ky libër i njanit vllá dhe ai i tjetrit?
Po, ky libër është i njanit vllá dhe ai i tjetrit.

A është ky automobil i njanit dhe ai i tjetrit?
Po, ky automobil është i njanit dhe ai i tjetrit.

A janë këta lapsa të njanit dhe ata të tjetrit?
Po, këta lapsa janë të njanit dhe ata të tjetrit.

Të kujt janë këta lapsa?
Këta lapsa janë të njanit.

Të kujt janë ata lapsa?
Ata lapsa janë të tjetrit.

A i dërguet letër për Krishtlindje njanit vllá?
Po, unë i dërgova letër për Krishtlindje njanit vllá.

Kujt i dërguet letër për Krishtlindje?
Unë i dërgova letër për Krishtlindje njanit vllá.

A i a dhatë peshqeshin njanit vllá në shiëpi?
Po, unë i a dhash peshqeshin njanit vllá në shtëpi.

A shkuet në teatër me njânin vllâ?
Po, unë shkova në teatër me njânin vllâ.

A u-këthyet me njânin vllâ vonë në shtëpi?
Po, unë u-këtheva vonë në shtëpi me njânin vllâ.

Me kë u-këtheve vonë në shtëpi?
Unë u-këtheva vonë në shtëpi me njânin vllâ.

A more peshqesh vetëm prej njânit vllâ për
Krishtlindje?
Po, unë mora peshqesh vetëm prej njânit vllâ
për Krishtlindje.

Vetëm prej cilit vllâ more peshqesh për
Krishtlindje?
Unë mora peshqesh vetëm prej njânit vllâ për
Krishtlindje.

Çka more vetëm prej njânit?
Unë mora peshqesh vetëm prej njânit.

Prej kujt more peshqesh?
Unë mora peshqesh vetëm prej njânit.

b. A keni dy motra ju?
Po, unë kam dy motra.

A është njâna nëpunëse dhe tjetra nxënëse?
Po, njâna është nëpunëse dhe tjetra nxënëse.

Çë punë bân njâna dhe çë punë bân tjetra?
Njâna është nëpunëse dhe tjetra është nxënëse.

A është ajo revistë e njânes motër dhe tjetra e
tjetrës?
Po, ajo revistë është e njânes motër dhe tjetra
e tjetrës.

E cilës është ajo revistë?
Ajo revistë është e njânes.

A janë të njânes motër ato gazeta?
Po, ato gazeta janë të njânes motër.

Të cilës janë ato gazeta?
Ato gazeta janë të njëlës motër.

A i dërguet letër për ditën e emnit njëlës motër?
Po, unë i dërgova letër për ditën e emnit njëlës motër.

Kujt i dërgove letër për ditën e emnit?
Unë i dërgova letër për ditën e emnit njëlës motër.

A i bletë njëlës vajzë një palë këpucë dhe tjetrës një palë rrobe?
Po, unë i bleva njëlës vajzë një palë këpucë dhe tjetrës një palë rrobe.

Cilës i bleve një palë këpucë dhe cilës një palë rrobe?
Njëlës i bleva një palë këpucë dhe tjetrës një palë rrobe.

A shkuet me njëlën motër në kishë për Krishtlindje?
Po, për Krishtlindje unë shkova në kishë me njëlën motër.

Me kë shkuet në kishë për Krishtlindje?
Unë shkova në kishë për Krishtlindje me njëlën motër.

A shkoi vllai juej me tjetrën motër në kishë?
Po, vllai im shkoi me tjetrën motër në kishë.

Kush shkoi me njëlën dhe kush me tjetrën?
Unë shkova me njëlën dhe ai shkoi me tjetrën.

A e bletë ju kapelën për njëlën dhe ai çantën për tjetrën?
Po, unë e bleva kapelën për njëlën dhe ai kapelën për tjetrën.

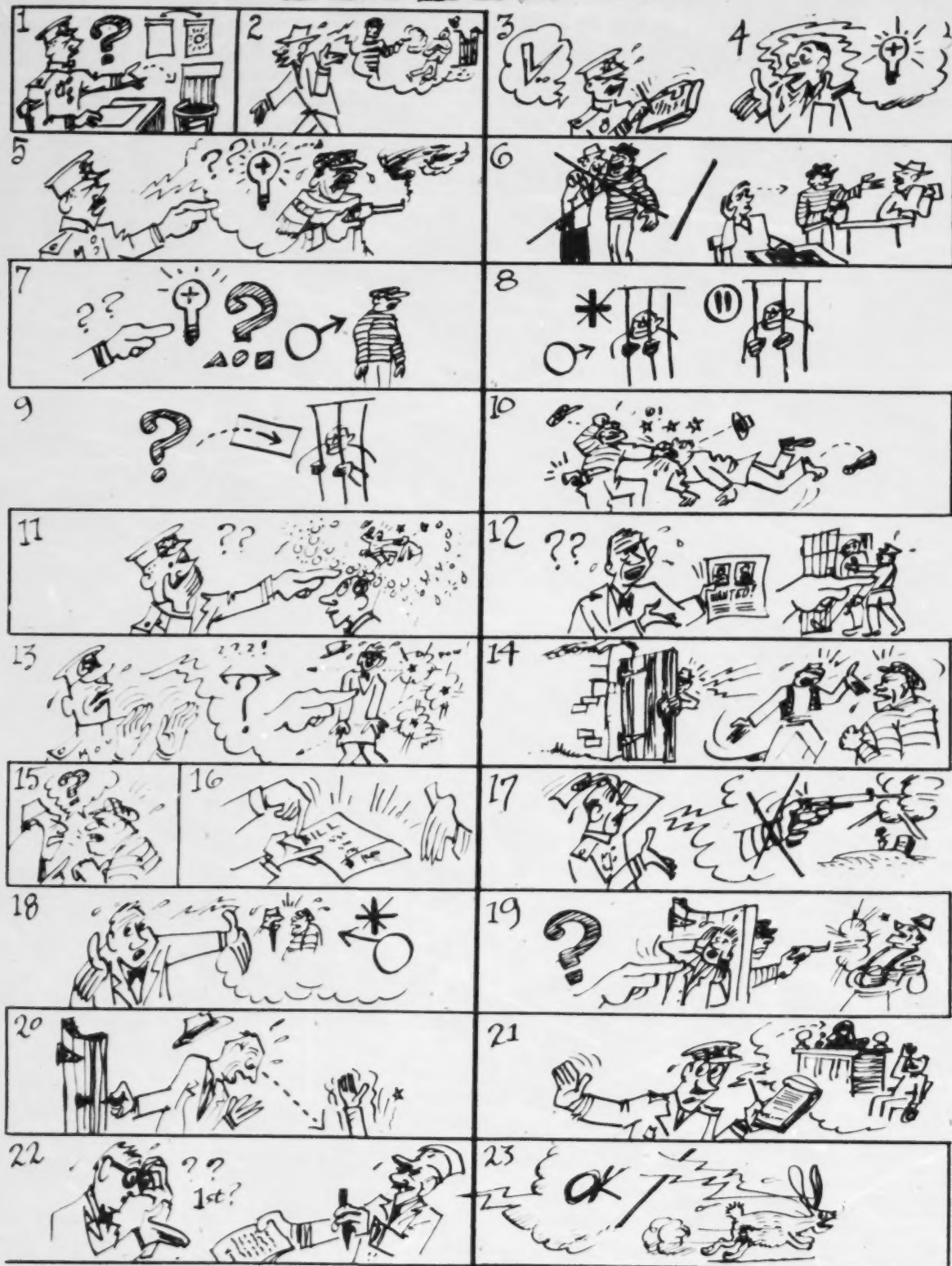
A more ti peshqesh vetëm prej njëlës, apo edhe prej tjetrës?
Unë mora peshqesh edhe prej njëlës edhe prej tjetrës.

Në polici

1. Ulu këtu pranë meje! Të kemi thirrë me të marrë në pyetje rreth ngjarjes së djeshme.
2. Rreth vrasjes që u-bë para portës së shtëpis sime?
3. Po. Jam i ngarkuem me mbajtë proces-verbalin.
4. Do të rrëfej ato që di e që kam pá.
5. A e ke njoftë më parë të pandehunin?
6. S'kam pasë miqsi me të, por i a kam ndigjue emnin shpeshherë dhe e kam pá në klubin e punëtorëvet.
7. Për çfarë njeriu e di?
8. Për njeri të lig. Ka qenë disa herë në burg.
9. Pse e kanë futë në burg?
10. Për zihje, për grindje, i pëlqejnë shumë grindjet, për mbajtje arme pa leje, për prishjen e qetësis publike.
11. A je i sigurtë se nuk je tue i shpifë këto gjëna?
12. Pse, a dyshoni? Shikoni në dosjen e tij që ka policija. Ju vetë e keni arrestue.
13. Mos u-zemro e përgjegju pyetjevet! Ku ishte ti kur i pandehuni shtiu?
14. Mbas portës; po përgjojshem kur po ziheshin me fjalë.
15. Për çka po ziheshin?
16. I vrami i kërkonte vrasësit që t'i paguente borxhin; për këtë po ziheshin.
17. S'është arsye e fortë kjo me u-vrã.
18. Ju thash se po ziheshin me fjalë dhe se i pandehuni ka qenë gjithëmonë njeri i keq.

19. Ç'bâne ti kur shtiu ai?
20. Hapa portën, dola jashtë dhe pashë
21. Mirë, mirë! Kaq mjafton. Të tjerat thueia
gjkatsit në gjyq kur të të thërrasin si dëshmi-
tër. Nënshkruej këtu!
22. A bën t'a lexoj më parë?
23. Mirë, mos humb kohë!

LESSON 62

At the Police Department

1. Sit beside me! We have called you to tell us about what happened yesterday.
2. About the murder that was committed in front of my gate?
3. Yes, I am in charge of writing a statement about it.
4. I'll tell you what I know and what I saw.
5. Have you known the defendant before?
6. We were not friends, but I have heard his name often and I have seen him at the Workers' Club.
7. Do you know what kind of a person he is?
8. I know that he is a bad person. He has been in prison several times.
9. What was he in prison for?
10. For fighting, for quarreling, he likes to quarrel with people, for carrying a gun without a permit, for disturbing the peace.
11. Are you sure that you are not inventing these things?
12. Why, do you doubt my word? Look at his police record. You yourself have arrested him.
13. Don't get excited and answer my questions! Where were you when the shooting occurred?
14. Behind the gate; I was eavesdropping when they were arguing.
15. What were they arguing about?
16. The victim was asking the killer to pay his debts, that's what they were arguing about.
17. This is not a good enough reason for one to kill.
18. I told you that they were arguing and that the defendant has always been an evil person.

19. What did you do when he shot the victim?
20. I opened the gate, went out and I saw
21. All right. That's enough. Tell the rest to the judge in court when you are called as a witness. Sign here!
22. May I read it first?
23. O.K., but make it snappy!

DECLENSION OF PERSONAL PRONOUNS

The following declensions are of personal pronouns:

First Person

	Singular	Plural
N.	unë	na
G.	i, e, të mue	i, e, të në
D.	mue, më	në, na
Ac.	mue, më	në, na
Ab.	prej meje	prej nesh

Second Person

N.	ti	ju
G.	i, e, të ty	i, e, të ju
D.	ty, të	ju, ju
Ac.	ty, të	ju, ju
Ab.	prej teje	prej jush

Third Person
(Masculine)

N.	ai	ata
G.	i, e, të atij	i, e, të atyne
D.	atij, i	atyne, u
Ac.	atë, e	ata, i
Ab.	prej atij (tij)	prej atyne

Third Person
(Feminine)

N.	ajo	ato
G.	i, e, të asaj	i, e, të atyne
D.	asaj, i	atyne, u
Ac.	atë, e	ato, i
Ab.	prej asaj (saj)	prej atyne

Remarks:

The genitive of the first and second person is used very rarely and only when followed by an adjective used as a noun. Examples:

Ky pra është fati i mue të mjerit!
(This is my bad luck!)
(Lit. trans. This is the fate of poor me.)

Ky ka qenë gjithëmonë mendimi i në të vjetërvet.
(This has always been our opinion.)
(Lit. trans. This has always been the opinion of us grown-ups.)

RELATIVE PRONOUNS

There are two relative pronouns in Albanian: që and i cili (m.), e cila (f.) - (plural të cilët, të cilat). They refer to a noun or a pronoun and at the same time serve as a connective in a sentence.

a. The relative pronoun "i cili, e cila" has complete declension; it may or may not agree with the case of the noun or pronoun it refers to. Examples:

Ky djalë i vogël, të cilit i ap shpesh sheqerna, është shumë i mençëm.
(This boy, to whom I often give candies, is very smart.)

Prindët e mij, prej të cilëve s'kam pasë letër ka dy muaj, jetojnë në Europë.
(My parents, from whom I haven't heard the last two months, live in Europe.)

The following is the complete declension:

<u>Masculine</u>			
Singular		Plural	
N.	i cili		të cilët
G.	i, e, të të cilit	i, e, të të cilëve	të cilët
D.	të cilit		të cilëve
Ac.	të cilin		të cilët
Ab.	prej të cilit	prej të cilëve	

Feminine

	Singular		Plural
N.	e cila		të cilat
G.	i, e, të së cilës	i, e, të	të cilavet
D.	së cilës		të cilavet
Ac.	të cilën		të cilat
Ab.	prej së cilës	prej	së cilavet

b. The relative pronoun "që" refers to a noun in masculine or feminine, singular or plural, but it does not have endings of its own, and also it cannot be preceded by a preposition.

1.

- a. Djali, i cili erdhi mbrëmë nga Korça, është rrobaqepës.

A është rrobaqepës djali, i cili erdhi mbrëmë nga Korça?

Cili djalë është rrobaqepës?

Kush është rrobaqepës?

Çka është djali, i cili erdhi mbrëmë nga Korça?

Automobili i atij djali, i të cilit është ky libër, është i ri.

A është i ri automobili i atij djali, i të cilit është ky libër?

Cili automobil është i ri?

Automobili i cilit djalë është i ri?

Automobili i kujt është i ri?

Nxânsit, të cilit i thash me ardhë nesër, i dhash një fjaluer.

A i dhash një fjaluer nxânsit, të cilit i thash me ardhë nesër?

Cilit nxânes i dhash një fjaluer?

Çka i dhash nxânsit, të cilit i thash me ardhë nesër?

Kujt i dhash një fjaluer?

Librin, të cilin e bleva dje, e kam mbi tryezë.

A e kam mbi tryezë librin, të cilin e bleva dje?

Kush e ka mbi tryezë librin, të cilin e bleu dje?

Cilin libër kam mbi tryezë?

Ku e kam librin, të cilin e bleva dje?

Çka kam mbi tryezë?

Shoku, prej të cilit mora letër, jeton në Francë.

A jeton në Francë shoku, prej të cilit mora letër?

Cili shok jeton në Francë?

Ku jeton shoku, prej të cilit mora letër?

Kush jeton në Francë?

- b. Vajza, e cila banon në Rr. Skenderbeg, është nëpunëse.

A është nëpunëse vajza, e cila banon në Rr. Skenderbeg?

Cila vajzë është nëpunëse?

Ç'punë bën vajza, e cila banon në Rr. Skenderbeg?

Kush është nëpunëse?

Çka është vajza, e cila banon në Rr. Skenderbeg?

Çanta e asaj vajze, të së cilës janë këta libra, është përdhë.

A është përdhë çanta e asaj vajze të së cilës janë këta libra?

Çanta e cilës vajzë është përdhë?

Ku është çanta e asaj vajze të së cilës janë këta libra?

Çanta e kujt është përdhë?

Mësuesja, së cilës i dhash librin, është shqiptare.

A është shqiptare mësuesja, së cilës i dhash librin?

Cila mësuese është shqiptare?

Ç'kombësije është mësuesja, së cilës i dhash librin?

Pëndën, të cilën e harrova mbi tryezë, nuk e gjeta më.

A e gjeta më pëndën, të cilën e harrova mbi tryezë?

Cilën pëndë nuk e gjeta më?

Çka nuk gjeta më?

Vajzës, prej së cilës mora letër, do t'i shkruiej sonte.

A do t'i shkruiej sonte vajzës prej së cilës mora letër?

Cilës vajzë do t'i shkruiej sonte?

Kujt do t'i shkruiej sonte?

Kur do t'i shkruiej vajzës prej së cilës mora letër?

Çka do të bëj sonte?

c. Vllaznit e mij, të cilët jetojnë në Berat, janë nxënës.

A janë nxënës vllaznit e mij, të cilët jetojnë në Berat?

Cilët vllazën janë nxënës?

Çka janë vllaznit e mij, të cilët jetojnë në Berat?

Vllaznit e kujt janë nxënës?

Shokët, të të cilëve janë këta libra, janë jashtë n'oborr.

A janë jashtë n'oborr shokët, të të cilëve janë këta libra?

Cilët shokë janë jashtë n'oborr?

Ku janë shokët, të të cilëve janë këta libra?

Vllazënvët, të cilëve nuk u kam shkruar për një kohë të gjatë, u bëna telefon.

A u bëna telefon vllazënvët, të cilëve nuk u kam shkruar për një kohë të gjatë?

Cilëve vllazën u bëna telefon?

Çka u bëna vllazënvët, të cilëve nuk u kam shkruar për një kohë të gjatë?

Kujve u bëna telefon?

Shokët, me të cilët shkova dhe në plazhë, do të nisen nesër.

A do të nisen nesër shokët me të cilët shkova dhe në plazhë?

Cilët shokë do të nisen nesër?

Çka do të bëjnë nesër shokët, me të cilët shkova dhe në plazhë?

Kur do të nisen shokët, me të cilët shkova dhe në plazhë?

Shokët, prej të cilëve marr letra shpesh, janë studenta.

A janë studenta shokët, prej të cilëve marr letra shpesh?

Cilët shokë janë studenta?

Çka janë shokët, prej të cilëve marr letra shpesh?

- d. Motrat e mija, të cilat janë të martueme, jetojnë në Durrës.

A jetojnë në Durrës motrat e mija, të cilat janë të martueme?

Cilat motra jetojnë në Durrës?

Motrat e kujt jetojnë në Durrës?

Ku jetojnë motrat e mija, të cilat janë të martueme?

Dy motrat e tija e së cilave është kjo ndërtesë, jashtë qytetit.

A banojnë jashtë qytetit dy motrat e tija, e së cilave është kjo ndërtesë?

Dy motrat e kujt banojnë jashtë qytetit?

Ku banojnë dy motrat e tija, e së cilave është kjo ndërtesë?

Cilat motra banojnë jashtë qytetit?

Nxânsevet të reja, të cilave u dhanë rrathorët, nuk do t'u apin libra.

A do t'u apin libra nxânsevet të reja, të cilave u dhanë rrathorët?

Cilave nxânse nuk do t'u apin libra?

Çka nuk do t'u apin nxânsevet të reja, të cilave u dhanë rrathorët?

Kujve nuk do t'u apin libra?

Nëpunëset e reja, të cilat nuk i njof, filluen sot nga puna.

A filluen sot nga puna, nëpunëset e reja të cilat nuk i njof?

Cilat nëpunëse filluen sot nga puna?

Çka filluen sot nëpunëset e reja të cilat nuk i njof?

Kur filluen nga puna nëpunëset e reja të cilat nuk i njof?

Motrat e Tahirit, prej së cilave merr letra
shpesh, jetojnë në Brazil.

A jetojnë në Brazil motrat e Tahirit prej së
cilave merr letra shpesh?

Motrat e kujt jetojnë në Brazil?

Ku jetojnë motrat e Tahirit, prej së cilave merr
letra shpesh?

2. A është ulë Zotni pranë jush?
Po, Zotni është ulë pranë meje.

Kush është ulë pranë jush?

Zotni është ulë pranë meje.

Pranë kujt është ulë Zotni?

Zotni është ulë pranë meje.

Ku është ulë Zotni?

Zotni është ulë pranë meje.

A marrin ata letër shpesh prej nesh?

Po, ata marrin letër shpesh prej nesh.

Cilët marrin letër shpesh prej nesh?

Ata marrin shpesh letër prej nesh.

Çka marrin ata shpesh prej nesh?

Ata marrin letër shpesh prej nesh.

Kur marrin ata letër prej nesh?

Ata marrin letër shpesh prej nesh.

Prej kujt marrin ata letër shpesh?

Ata marrin letër shpesh prej nesh.

A banon xhaja im afër meje?

Po, xhaja yt banon afër teje.

Kush banon afër meje?

Xhaja yt banon afër teje.

Ku banon xhaja im?

Xhaja yt banon afër teje.

Afër kujt banon xhaja im?
Xhaja yt banon afër teje.

Xhaja i kujt banon afër meje?
Xhaja yt banon afër teje.

A jeton baba yt larg prej teje?
Po, baba im jeton larg prej meje.

Kush jeton larg prej teje?
Baba im jeton larg prej meje.

Ku jeton baba yt?
Baba im jeton larg prej meje.

Baba i kujt jeton larg prej teje?
Baba im jeton larg prej meje.

Larg prej kujt jeton baba yt?
Baba im jeton larg prej meje.

A bân me e mbyllë dritoren?
A bân me shkue në kafe?

A bân me folë pak mâ ngadalë?
A bân me ecë pak mâ shpejt?

Më thuej mue në qoftë se bân:

Me shkrue në dërrasë të zezë!
Me e ndezë dritën!
Me ardhë në klasë pak mâ heret!
Me hapë dritoren!
Me më dhënë një laps!
Me më thënë kush të shkroi!

3. A është mâ i madh Klubi i Oficeravet apor Klubi i Nënoficeravet?
Klubi i Oficeravet është mâ i madh se Klubi i Nënoficeravet.

Cili klub është mâ i madh, ai i oficeravet apor ai i nënoficeravet?
Klubi i Oficeravet është mâ i madh se Klubi i Nënoficeravet.

Qysh është Klubi i Oficeravet?

Klubi i Oficeravet është më i madh se Klubi i Nënoficeravet.

A e nënshkrueni çekun para se t'a thyeni?

Po, unë e nënshkruej çekun para se t'a thyej.

Kur e nënshkrueni çekun?

Unë e nënshkruej çekun para se t'a thyej.

Çka nënshkrueni para se t'a thyeni?

Unë nënshkruej çekun para se t'a thyej.

Çka bëni para se t'a thyeni çekun?

Unë e nënshkruej çekun para se t'a thyej.

A dyshon Aliu se do të bjerë shf nesër?

Po, Aliu dyshon se nesër do të bjerë shf.

Kush dyshon se nesër do të bjerë shf?

Aliu dyshon se nesër do të bjerë shf.

Çka dyshon Aliu?

Aliu dyshon se nesër do të bjerë shf.

Kur dyshon Aliu se do të bjerë shf?

Aliu dyshon se nesër do të bjerë shf.

A keni qenë ndonjiherë dëshmitar në gjyq?

Po, unë kam qenë një herë dëshmitar në gjyq.

Kush ka qenë një herë dëshmitar në gjyq?

Unë kam qenë një herë dëshmitar në gjyq.

Ku keni qenë një herë dëshmitar?

Unë kam qenë një herë dëshmitar në gjyq.

Çka keni qenë një herë?

Unë kam qenë një herë dëshmitar në gjyq.

Sa herë keni qenë dëshmitar në gjyq?

Unë kam qenë një herë dëshmitar në gjyq.

A keni miqsi me të bijën e Zotni Bajramit?

Po, kam miqsi me të bijën e Zotni Bajramit.

Kush ka miqsi me të bijën e Zotni Bajramit?
Unë kam miqsi me të bijën e Zotni Bajramit.

Me kë keni miqsi?
Unë kam miqsi me të bijën e Zotni Bajramit.

Çka keni me të bijën e Zotni Bajramit?
Unë kam miqsi me të bijën e Zotni Bajramit.

Me të bijën e kujt keni miqsi?
Unë kam miqsi me të bijën e Zotni Bajramit.

A ziheshi shpesh me shokë kur ishi fëmijë?
Po, kur ishem fëmijë ziheshem shpesh me shokë.

Kush zihesh shpesh me shokë kur ishte fëmijë?
Unë ziheshem shpesh me shokë kur ishem fëmijë.

Kur ziheshi shpesh me shokë?
Unë ziheshem shpesh me shokë kur ishem fëmijë.

Çka bëjshi shpesh kur ishi fëmijë?
Unë ziheshem shpesh me shokë kur ishem fëmijë.

Me kë ziheshi shpesh kur ishi fëmijë?
Unë ziheshem shpesh me shokë kur ishem fëmijë.

A u-vranë shumë njerëz gjatë luftës së dytë
botënore?
Po, gjatë luftës së dytë botënore u-vranë shumë
njerëz.

Kur u-vranë shumë njerëz?
Gjatë luftës së dytë botënore u-vranë shumë
njerëz.

Sa njerëz u-vranë gjatë luftës së dytë botënore?
Gjatë luftës së dytë botënore u-vranë shumë
njerëz.

Gjatë cilës luftë u-vranë shumë njerëz?
Gjatë luftës së dytë botënore u-vranë shumë
njerëz.

A mund të vriteni po të bini nga karriga?
Po, po të bij nga karriga mund të vritem.

Kush mund të vritet po të bjerë nga karriga?
Unë mund të vritem po të bij nga karriga.

Po të bini prej nga mund të vriteni?
Po të bij nga karriga mund të vritem.

Çka mund të ngjajë po të bini nga karriga?
Po të bij nga karriga mund të vritem.

A ka shumë borxhe vllai i tij?
Po, vllai i tij ka shumë borxhe.

Kush ka shumë borxhe?
Vllai i tij ka shumë borxhe.

Sa borxhe ka vllai i tij?
Vllai i tij ka shumë borxhe.

Çka ka vllai i tij?
Vllai i tij ka shumë borxhe.

A e mbyllni portën me çelës kur dilni nga
shtëpia?
Po, kur dal nga shtëpia e mbyll portën me çelës.

Kush e mbyll portën me çelës kur del nga shtëpia?
Unë e mbyll portën me çelës kur dal nga shtëpia.

Çka mbyllni me çelës kur dilni nga shtëpia?
Unë e mbyll portën me çelës kur dal nga shtëpia.

Me çka e mbyllni portën kur dilni nga shtëpia?
Unë e mbyll portën me çelës kur dal nga shtëpia.

Kur e mbyllni portën me çelës?
Unë e mbyll portën me çelës kur dal nga shtëpia.

A është njeri i lig ai njeri që shpif?
Po, ai njeri që shpif është njeri i lig.

Kush është njeri i lig?
Ai njeri që shpif është njeri i lig.

Çfarë njeriu është ai njeri që shpif?
Ai njeri që shpif është njeri i lig.

Cili njeri është i lig?
Ai njeri që shpif është njeri i lig.

A është revolveri një armë?
Po, revolveri është një armë.

Çka është revolveri?
Revolveri është një armë.

A e kanë zakon grát të rrëfejnë moshën?
Jo, grát nuk e kanë zakon të rrëfejnë moshën.

Kush nuk e ka zakon të rrëfejë moshën?
Grát nuk e kanë zakon të rrëfejnë moshën.

Çka nuk kanë zakon grát të bëjnë?
Grát nuk e kanë zakon të rrëfejnë moshën.

A është ai i ngarkuem të ruejë at ndërtesë?
Po, ai është i ngarkuem të ruejë at ndërtesë.

Kush është i ngarkuem të ruejë at ndërtesë?
Ai është i ngarkuem të ruejë at ndërtesë.

Cilën ndërtesë është i ngarkuem ai të ruejë?
Ai është i ngarkuem të ruejë at ndërtesë.

Çka është ai i ngarkuem të bëjë?
Ai është i ngarkuem të ruejë at ndërtesë.

Mbrëmë, aty nga ora 6, ndodhi një vrasje. Abaz Qosja, që qe i vetmi dëshmitar në at ngjarje, i bëri këtë tregim policit të ngarkuem me mbajtje proces-verbalin:

Dje në orën 5 të mbasdrekës merrja në shtëpi nga puna. Hypa në dhomën time, veshja një palë rrobe të vjetra dhe mandej zbrita poshtë, për të punuar në kopsht: këto ditë jam tashmë ca zarravate. Kur po ujtitshem sallatën, më duk sikur dy vetë po flitshin me zë të naltë në rrugë, tamam para portës. Zhurma e ujit nuk më linte me kuptuar çka po thoreshin. Ndala ujin dhe fillova me përgjue: po ziheshin për një borxh të vjetër. "I due paret tash, nxiri!" i thonte njëri. "Nuk due me t'i dhënë" i përgjigjti tjetri dhe përdorte fjalë të këqija kundër tij. Edhe i pari filloi të shante. Fjalët e ndyta duket se e zemruen shumë njërin sepse shtiu tri herë me revolver. Dola jashtë dhe çka me pa! Njëri ishte shtrë përde dhe nga goja po i dilte gjak; tjetri, me revolver në dorë, po u-largonte tash ecë ngadalë. E njofta se kush ishte vrasësi. E kishem pa shpeshherë në klubin e punëtorëve, ku ai vinte me luejtë kartash ase

bilardo. Çdo herë që luente zihesh me ndokënd. Të gjithë thonë se është njeri i lig, se ka qenë në burg herë për një arsye e herë për një tjetër: për prishjen e qetësis publike, për mbajtje arme pa leje, për zihje etj.

Vrasësi s'ishte largue as 50 metra kur merrfjten ca policë dhe menjherë e arrestuen; i u-afruen të vramit dhe mbasi panë se kishte vdekë e mbuluen me një çarçaf që u dhash unë. Ndërkaq, në vendin e ngjarjes erdhën edhe ca policë tjerë e civila, ndoshta të Sigurimit. Njëni prej tyre më mori emnin e mbiemnin e adresën dhe më tha që të vij këtu, në zyrat e policisë, që të më marri në pyetje. Kaq dij.

Nënshkruen: ABAZ QOSJA

QUESTIONS-PYETJE

1. Ç'ndodhi mbrëmë aty nga ora 6?
2. Kush qe i vetmi dëshmitar n'at ngjarje?
3. Kujt i a bëni këtë tregim Abaz Qosja?
4. Në ç'orë merrfjti ai në shtëpi nga puna?
5. Kush merrfjti në shtëpi nga puna dhe n'orën 5 të mbasdrekës?
6. Ku shkoi dhe çfarë rrobesh veshi?
7. Ku zbriti mandej?
8. Pse zbriti poshtë?
9. Çka është tue mbjellë këto ditë në kopsht?
10. Kush është tue mbjellë ca zarzavate në kopsht?
11. Kur ndigjoi dy vetë tue folë me zë të naltë në rrugë para portës?
12. Kush ndigjoi dy vetë tue folë me zë të naltë në rrugë para portës së tij?
13. Ku po flitshin dy vetë me zë të naltë?
14. Çka nuk e lënte me kuptue se çka po thojshin?
15. Çfarë zhurme nuk e lënte me kuptue se ç'po thojshin?
16. Ç'bëni ai mandej?
17. Kush e ndali njin dhe filloi të përgjonte?
18. Për çka po ziheshin?
19. Ç'thonte njëri?
20. Ç'përgjegjte tjetri dhe çfarë fjalësh përdorte kundër të parit?

21. Ç'filloi të bënte i pari?
22. Kë zemruen fjalët e ndyta të të parit?
23. Ç'ngjau mandej?
24. Sa herë shtiu me revolver njëni prej tyne?
25. Ç'pá kur doli jashtë?
26. Si e gjeti njënin prej tyne dhe ç'po i dilte nga goja?
27. Po tjetri, ç'kishte në dorë dhe ç'po bënte?
28. Kush e njofti se cili ishte vrasësi?
29. Ku e kishte takue Abaz Qosja shpeshherë vrasësin?
30. Ç'vinte me luejtë vrasësi në klubin e punëtorëvet?
31. Me kë zihesh i pandehuni çdo herë që vinte në klub?
32. Kush thotë se ai është njeri i lig e se ka qenë në burg për faje të ndryshme?
33. Për ç'faje ka qenë në burg shumë herë i pandehuni?
34. Kur mrrijtën ca policë në vendin e ngjarjes?
35. Kush e arrestoi të pandehunin?
36. Me çka e mbuluen njerin kur e panë se kishte vdekë?
37. Kush u a dha atyne çarçafin, me të cilin mbuluen të vramin?
38. Kush tjetër, përveç policëvet, erdhi në vendin e ngjarjes?

39. Kush i a mori emnin dhe mbiemnin Abaz Qoses?
40. Ku i tha me shkue Abaz Qoses njëni prej policëve dhe pse i tha me shkue atje?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTËPIJE

LXII
SIXTH PART
HOMEWORK

A. Translate into English the following sentences:

1. Nuk më mjaftojnë paret që kam për të pague të gjitha borxhet.
2. Rash nga shkalla dhe u-vrava shumë.
3. Detyra e policisë është për të mbajtur qetësinë publike.
4. U-zënë kot dhe gati u-vranë.
5. Gjithëmonë kam dyshue se ai ka faj në këtë punë.

B. Translate into Albanian the following sentences:

6. It's forbidden to play cards in this club, either with or without money.
7. He interrogated me and I told him what I know.
8. Do you have any insurance on your house?
9. His file is not here; it's at the Ministry of Interior.
10. I signed the check and gave it to him.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LXII
SEVENTH PART
VOCABULARY

armë, -a armë, -t	(f.)	weapon, branch (mil.)
me arrestue (unë arrestoj)	(v.)	to arrest
borxh, -i borxhe, -t	(m.)	debt
dëshmitar, -i dëshmitarë, -t	(m.)	witness
dosje, -a dosje, -t	(f.)	dossier, file
me dyshue (unë dyshoj)	(v.)	to doubt, to suspect
grindje, -a grindje, -t	(f.)	quarrel, brawl, argument
gjyq, -i gjyqe, -t	(m.)	court, trial, case
kartë, -a karta, -t	(f.)	card, paper
klub, -i klube, -t	(m.)	club
i lig, të ligj e ligë, të liga	(adj. m.&f.)	bad, wicked; coward; sick
mbajtje, -a	(f.)	carrying or bearing (weapons); keeping, holding, withhold- ing, support
miqsi, -ja miqsi, -t	(f.)	friendship

me mjaftue (unë mjaftoj)	(v.)	to be enough, to be sufficient, to suffice
me nënshkrue (unë nënshkruej)	(v.)	to sign, to under- sign
i, të ngarkuem e, të ngarkueme	(adj.)	in charge; loaded
ngjarje, -a ngjarje, -t	(f.)	incident, event, happening, occurrence
i pandehun, -i të pandehun, -it	(m.)	defendant
me përgjue (unë përgjoj)	(v.)	to eavesdrop
polic, -i policë, -t	(m.)	policeman
policf, -ja	(f.)	police department, police
portë, -a porta, -t	(f.)	gate, door, goal
prishje, -a prishje, -t	(f.)	break, breaking, spoiling, ruin, damage, demolition, destruction; wear
proces-verbal, -i proces-verbale, -t	(m.)	a statement made by the defendant and- or a witness
publik, -e	(adj. m.&f.)	public
qetësi, -ja	(f.)	quietness, calmness, tranquillity, peace
revolver, -i revolvera, -t	(m.)	revolver

rreth	(prep. & adv.)	about, around
me rrëfye (unë rrëfej)	(v.)	to tell, to show, to confess
sigurim, -i sigurime, -t	(m.)	security, insurance
me shpifë (unë shpif)	(v.)	to slander, to calumniate, to libel
me u-vrã (unë vritem)	(v.)	to be killed or murdered by shoot- ing; to get hurt, to be injured, to be bruised
i vrami të vramët	(m.)	dead (killed by shooting)
vrasës, -i vrasës, -it	(m.)	killer, murderer
vrasje, -a vrasje, -t	(f.)	murder, killing (by shooting)
me u-zânë (unë zihem)	(v.)	to argue, to fight, to quarrel
zihje, -a	(f.)	quarrel, argument, brawl

Shenime:

me marrë në pyetje (unë marr në pyetje)	to interrogate
me mbajtë proces-verbal (unë mbaj proces-verbal)	to write an interrogatory statement
.... për prishjen e qetësis publike	 for disturbing the peace
kur po ziheshin me fjalë	when they were arg